

Симах Шејда

ПУРС МЭРЭ

Симах Шејда

ПУРС МƏРƏ

Хајфа - 2002

ШəJPhO

Симах Шејда - шәјрһој хушдәрә ә зуһун
Азәрбајжони вә ә зуһун јәһудиһој доги
нүвүсдә. Тә имуһој шоһирә 8 китоби
вәдирәмори.

Әзуһо шеши ә Азәрбајжон, дүдүји:
“Мәңниһој дүлмә“(1997), “Духдәр Ширвони“
(2000) ә Израил. “Пурс мәрә“ ә хори бәбәһо
шоһирә сәимүн китобини.

Әзиһо бәшгә ју чәнд-чәнд драмһо вә пјесһош
нүвүсди, комиһо ки, норә омори ә сәһнәһој
театрһо.

Симах Шејдарә ә гофһои ә Боку вә ә
Израил бәстәкорһо амбара мәңниһо нүвүсдәт.

Шоһир ә шәјрһој хушдә сүһбәт вәкәндә
әз хори бәбәһојму, әз рачә шәһәрһо, әз рачә
боғһо, доғһо, әз бәрәкәтлүјә хориһо, әз
зәһмәткеш одомиһој Азәрбајжон вә Израил.
Әри рачә духдәрһош шоһир амбара мәңниһо,
гәзәлһо нүвүсди. Соф вә тәмиз мүһбәт ән
уһо Симаха илһом дорә.

Ә и китоб Симах Шејдарә таза нүвүсдә
шәјрһои, гәзәлһои, мәңниһои вә әз зуһун
Азәрбајжони ә зуһун јәһудиһој доги чарундә
шәјрһои курә бири. Хәлг имурә вәдүлијә
шоһори член сојуз нүвүсдәгорһој Азәрбајжон
вә ән Израили.

Гәләмтү дијәш гужлү гәрдо, шоһир!

Мәтәтијо Исаков
Шоһир вә журналист

ДУРНАҲО

Ја кәм дәрдлү бирүм, гүссәли бирүм,
Чү хуб э руј Һәсму ишмурә дирүм,
Һәшданки јә дәстә гүлә винирүм,
Хори бәбәһои инжо дурнаһо,
Әзжә оморәнит, әзжә дурнаһо?

Бијо јә кәм поит, мәрәјт пар зәрә,
Вокунум әришму војкәј дүлмәрә,
Јә јор вәгүрд әз сәр бәрд әгүлмәрә,
Ој гүзәл дурнаһо, рачә дурнаһо,
Әзжә оморәнит, әзжә дурнаһо?

Рәһ ишму э Боку офдогә әкәр,
Дусдһо, Һовирһорә әзмә дит хәбәр,
Гүјит истәкһојмә омори э сәр,
Һәлбәт јә руз мијом унжә дурнаһо,
Әзжә оморәнит, әзжә дурнаһо?

Әкәр гиросдиткә әз сәр ән Кәпәз,
Мидү рачә гек-гел ишмурә Һәвәс,
Әз вишәј Һажикәнд Һәз вәгирит, Һәз
Винишит чутами Гәнжә дурнаһо,
Әзжә оморәнит, әзжә дурнаһо?

Симах Һәммәшмурә хосдә әз жуни,
Һич вәхд нәвиношит бәди, зәбуни
Гәнәтләј јәкишму бисдогә хуни,
Тә сәбәһ нибәндүм мијә дурнаһо,
Әзжә оморәнит, әзжә дурнаһо?

НЭ БОШУ

Э худојмэ, гурбу түрэ,
Богһо гүлсүз пој нэ бошу.
Э и һүлом одомиһо
Һич вэхд дүлсүз пој нэ бошу.

Јор зэрэки мујэ шунэ,
Дүлмэ э һэшг офдо гэнэ,
Бог-богчэһо, һич јэ хунэ,
Јэ һэйлсүз пој нэ бошу.

Комончэһо, тарһо хундэ,
Писи рафда, хуби мундэ
Сэвги ватан э дүлмэ дэ,
Сазһо тилсүз пој нэ бошу.

Симах гэлэм вэгүрд э дэс,
Омо урэ гэнэ һэвэс,
Эз јэ чумләш нэ рихо һэрс,
Бог бүлбүлсүз пој нэ бошу.

БЭНЭВШЭ

Васал оморэки вокундэни тү,
Дорэни догһорэ рачи, бэнэвшэ.
Ини э кинтүнүм сэрэ зэвэр ги,
Дэниш тү чү имбу һэчи, бэнэвшэ.

Хэјли зомон һисди этү бэнд бирэм,
Дијэш хошбэхт бирэм, мозолмэнд бирэм
Рази нибошум ки, кэши гүссэ, гэм
Усүзиш и дүнјоһ пучи, бэнэвшэ.

Түрэ эз нумтүни јормэрэ нуми,
Мэрэ дәвләтмэрэ, вормэрэ нуми
Мунди э сифәттү шоһирэ чуми,
Һәјтәр гүзәл һисди әрчү, бэнэвшэ?

Һәр түрә дирэки мэрә һәз дорә,
Ә дүлмә мүһбәт, сәвги офдорә
Симах миңид имбу винигә јорә,
Әжи у назәнин, әжи бэнэвшэ?

Хун, Јусиф

Әри Јусиф бен Јоһај

Шинирәки сәс түрә,
Тәмизә нәфәс түрә,
Дүлһо әдәј шор бирә,
Ә һәшгәвоз хун, Јусиф!
Ди имурә жун, Јусиф!

Һәр хундәгор Хан нибу,
Јә гүргиш аслан нибу,
Богбонсүз гүлшон нибу,
Ә һәшгәвоз хун, Јусиф!
Ди имурә жун, Јусиф!

Мәһни гәнәтлү бирә,
Дүлһо мүһбәтлү бирә,
Дијәш гувотлү бирә,
Ә һәшгәвоз хун, Јусиф!
Ди имурә жун, Јусиф!

Симах Мәжнун сәс түни,
Гүјгә Әбүлфәз түни,
Шоһ доги, Кәпәз түни,
Ә һәшгәвоз хун, Јусиф!
Ди имурә жун, Јусиф!

ЖОВОНҲО

Эри Jonatan Мишиев

Э сэр хижэј хушдэ дошдэ дүнјоһә,
Хосдгә әкәр хушг мисоху дәрјоһә,
Ә чум хушдә вокундәнүт сәбәһә,
Јә дәстә гүл ән ҳуломи жовонһо!
Кук ән һово, ән Одоми жовонһо!

Эри бәбәј, эри дэдәј кумәки,
Хунәһорәш һисди уһо бәзәки,
Ә сәр мијов һәр истәки, диләки
Јә дәстә гүл ән ҳуломи жовонһо!
Кук ән һово, ән Одоми жовонһо!

Зомон бирә әрковуниш сохдәнүт,
Ә алов ҳәшг, ән мүһбәт сухдәнүт,
Бабәк бирә, Фәрһад бирә хосдәнүт,
Јә дәстә гүл ән ҳуломи жовонһо!
Кук ән һово, ән Одоми жовонһо!

Ә пишошү һич кәс нидов поисдә,
Догә ә сәр дог норәнүт воисдгә,
Симах әдәј һәз вәгүрдә зиһисдә,
Јә дәстә гүл ән ҳуломи жовонһо!
Кук ән һово, ән Одоми жовонһо!

ИМБУ

Э васал воруш мијов,
Бог-богчоһо пур имбу.
Пэлпэләкһо пар зэрә
Эз сәр гүлһо сур имбу.

Һәр шәвә һисд сәбәһи,
Һәр шоһирә јә рәһи,
Вишәһорәш падшоһи,
Аслан имбу, шир имбу.

Гүзәлһо назлү бирә,
Ширин овозлү бирә,
Эз наз-гәмзә кәширә,
Дүлмә вәхдсүз пир имбу.

Гоф эз ләңә бисдо лов,
Эз чумһојмә вирихд хов,
Јә руз Симахиш муров,
Бәгдә, ә јор, дир имбу.

ДЭДЭЈМЭ, ЖОН ДЭДЭЈМЭ

Әри дэдәјмә Гүлсәвән

Мујһојтү сипи бисдо,
Дэдәјмә, жон дэдәјмә!
Кумәктү гәрдо худо,
Дэдәјмә, жон дэдәјмә!

Нүшдәј ә бин гүфәрә,
Тү әри лојләј зәрә,
Зәһмәт дорәј хүшдәрә,
Дэдәјмә, жон дэдәјмә!

Чәнд шәвһорә руз сохдәј,
Һәр корһорә дуз сохдәј,
Имурә амбар хосдәј,
Дэдәјмә, жон дэдәјмә!

Сад сал зәһмәт кәширә,
Гүрдүмгә мә һәр корә,
Гәрд түрә нидам дорә,
Дэдәјмә, жон дэдәјмә!

Ә рәһ иму чәнд вәхди,
Товуш чумһојтү рафди,
Худо түрә пир сохди,
Дэдәјмә, жон дэдәјмә!

Түрә әки гүрүм тој,
Рәһәти кәш имуһој,
Дэдәјтү мә бошум пој,
Дэдәјмә, жон дэдәјмә!

БЭЛКЭ

Товуш дорэ чумһојтүрэ
Мэ јэ сәбәһ дирүм бәлкә.
Шинирәки сәс појтүрә,
Әз дәһојтү гүрдүм бәлкә.

Гу чәнд гәдәр хәјол сохум?
И жунмәрә биңол сохум?
Әз мүһбәт зарал сохум,
Ә и һүлом мүрүм бәлкә.

Дүл бисдогә мүһбәтсүз,
Јә инсонлә гул-гәнәтсүз,
Әшүг сазсүз, гүзәл бәхтсүз
һәрс чуммәрә рихүм бәлкә.

Инсофлү бош, һовун нә сох,
Дүл хирд сохдә тү хун нә сох,
Јә Лејлирәш Мәжнун нә сох,
Сәвгүсүзә һәшг дүм бәлкә.

Симах гурбу назлу јорә,
Синәји јә сазлү јорә,
Ә кин әну гәнәт зәрә,
Гоф дүлмәрә гујум бәлкә.

ДУХДЭРҮӨЖ ЕРШОЛЕИМ

Јә офтои, јә мэнги
Духдэрүөж Ершолеим.
Эз дү-јәки гэшэнки
Духдэрүөж Ершолеим.

Рачи васала хуно,
Һисди Һәсәлә хуно,
Ширин хәјолә хуно,
Духдэрүөж Ершолеим.

Ә Һәрәшү Әсли һисд,
Чәнд Лејли нәфәслү һисд,
Ширин, Нигор сәслү һисд,
Духдэрүөж Ершолеим.

Һәшглү, мүһбәтлүни,
Дүлһошү ниәтлүни,
Һәзизи, гимәтлүни
Духдэрүөж Ершолеим.

Гүзәллик мидү богә,
Вишәрә, савзә догә,
Ә Һәшг овурд Симаха,
Духдэрүөж Ершолеим.

ОЈ БИРОР

Әри бәстәкор Год Михајилов

И ҳуломә дәрди-сәри амбари,
Дүлмә ә тү һәјрон бири, ој бирор.
Јә вәхд Миши, Довид, Шәлмү овори
Хуби дири, писи дири, ој бирор.

Жуһурһорә түш јә һәзиз кукини,
Һәшги тәмиз, дули тәмиз кукини,
Мәгсәд иму, диләк иму јәкини
Синәј иму һәлә пури, ој бирор.

Данусдани чәнд шәјрһо, мәсәлһо,
Мүхәммәшһо, рүбаиһо, гәзәлһо
Омо-рәфдгә зүмүсдуһо, васалһо
Гәнә нумтү ә дүл дәри, ој бирор.

Нүвүс, нүвүс гүзәл, рачә мәһниһо
Пој пар зәнү ә һәр кучә мәһниһо,
Әз сәр ән бог, әз сәр богчә мәһниһо,
Гүјим лали, жовоһири, ој бирор.

Симах түрә хубә инсон данүсдә,
Хуни ширин, јә меһрибон данүсдә,
Әри хушдә һовир, һәјон данүсдә
Дусдсуз шоһир чү шоһири, ој бирор?

БИСДО

Ә руј ҳасму булут омо,
һово јә кәм дәғиш бисдо.
Офто фурафд-вәдирәмо,
Гоһ куләк, гоһ воруш бисдо.

һалә вәрфи догә сәри,
Әз гүл васал нисд хәбәри,
Вишәһо нисд ә хов дәри,
Хош рузһои фурмуш бисдо.

Никәрәһо офдо ә сәс,
Чулһо кәши рәһәт нәфәс,
Мәһни гуфди гәнә вәләс,
Торик дүлһо товуш бисдо.

Истәр гул бош, истәр падшоһ
Рафдәнини эзи дүнјоһ,
Шәвиш, рузиш нүвүс, Симах,
Бәлкә ҳүмүр јә гуш бисдо.

Э ДҮЛМЭ ДЭ

Никэрэһо, билогһо
Э дүлмэ дэ, э дүлмэ.
Сэрју думонлү догһо,
Э дүлмэ дэ, э дүлмэ.

Хошбуј богһо, богчоһо
Этир эн бэнэвшэһо,
Гүзэллик эн вишэһо,
Э дүлмэ дэ, э дүлмэ.

Рафда рэһһој эн Миши,
Јаггу, Шэлмүрэ һэшги,
Сәһраһорэ аташи,
Э дүлмэ дэ, э дүлмэ.

Дусд шор имбу, дүшмән хор
Кәм имбу сур дошдәгор,
Хәндүстәј јә гүзәл јор,
Э дүлмэ дэ, э дүлмэ.

Гејсә Мәжнун бирәји,
Нолә, оһ кәширәји,
Гүбәрә дог-дәрәји,
Э дүлмэ дэ, э дүлмэ.

Симах гучә э һәшг ди,
Дүл нә сухдгә аташ ди,
Јә гүзәлә һәсрәти
Э дүлмэ дэ, э дүлмэ.

НЭ ГЭРДО

Нэсданбүрүм һэшг чүни,
Мүһбэт, сэвги чүни.
Жунэ гурбу гуфдирэ,
Әри дү-јәки чүни.

Тү овурди дүлмэрэ
Ә һэшг, ә һавэс, ә јор.
Түсүз нэсда кәширэ
Имуһој нэфэс, ә јор.

Тү јә назлү жәјрони,
Мәш ки јә жовон овчи.
Бијо дэсә ә дэс дим,
Жун-жигәр бошим һәчи.

Чулһо-чәмәнһо гүлсүз,
Инсон дүлсүз нэ гәрдо.
Бог-богчәһо бүлбүлсүз,
Симах түсүз нэ гәрдо.

Э ШЭРТИЛ

Эри Шэртил Мэнэнимов

Э гүзэлэ Гүбэ эз дэдэј бирэј,
Һофдод васал дирэј, зүмүсду дирэј,
Тү жофо кәширэј, зәһмәт кәширэј,
Э кин хэлг һүрмәттү һисди, э Шэртил,
Сәвги, мүһбәттү һисди, э Шэртил.

Хотуртү һәзизи, мөһрибони тү,
Дургу нә данусдә јә инсони тү,
Чәнд-чәнд мәнәсиһо, гоф мидани тү,
Э кин хэлг һүрмәттү һисди, э Шэртил,
Сәвги, мүһбәттү һисди, э Шэртил.

Дүлтү тәр-тәмизи эз овһој билог,
Һәмишә хуби сох, дүлвәбәри сох
Хубһорә эз дүли гәрдош тү әнжәг.
Э кин хэлг һүрмәттү һисди, э Шэртил,
Сәвги, мүһбәттү һисди, э Шэртил.

Һофдод сал чүни ки, рас э сади бисд,
Дижәш хошбәхт зиһисд, дијәш шор зиһисд,
Тојтү, бәрәбәртү э и дүнјоһ нисд,
Э кин хэлг һүрмәттү һисди, э Шэртил,
Сәвги, мүһбәттү һисди, э Шэртил.

ХАЈФА

Ја тараф дәрјоһи, ја тараф доғи
Амбари савзәи, богчәһи, боғи
Һәшданки ја таза Һәрүс сәјоғи,
Ә рачә мәһниһо бәнзәри Хайфа
Дүлһорә һәз дорә шәһәри Хайфа.

Һүндүрә бинаһо ә руј Һәсмунни,
Һисди ә хунәһо һәр руз хәзмунни,
Гуфдирә, хәндүстә һәммә әз жуни,
Ә зүһун инсонһо әзбәри Хайфа,
Дүлһорә һәз дорә шәһәри Хайфа.

Инжо жигәһо һисд амбар гәдимни,
Ә рәһи жун дори, хун рихди кими,
Бири ја зомонһо гүссәји, гәми
Имуһој әз һәмә зәвәри Хайфа
Дүлһорә һәз дорә шәһәри Хайфа.

Нибу әз гүзәлә духдәрһои һич,
Әз шәһли, нәғмәли сәһәрһои һич,
Ә дорһо вәбирә бәһәрһои һич,
Әриму ја жуни-жигәри Хайфа,
Дүлһорә һәз дорә шәһәри Хайфа.

Амбара рачиһо, бәзәкһои һисд
Ә дүли чәнд гәдәр диләкһои һисд,
Рихдә ворушһои, куләкһои һисд,
Ој Симах, ә Боку ухшари Хайфа,
Дүлһорә һәз дорә шәһәри Хайфа.

ШЭВ ҺЭРҮСИ

Һәрүсини имишэв,
Жәһәмәт кура бири.
Хәјли giroшди эз шэв,
Ә дүлһо һисди шори.

Јусиф бен Јохај хундә,
Вәжәсдә мәрдһо, зәнһо.
Нәсда чүни вомундә,
Мозолмәндә жовонһо.

Һәрүс, һәтон бәхтәвәр,
Куклу, духдәрлү гәрдо.
Дијәш эз һәммә зәвәр,
Әз һәммә фәрлү гәрдо.

Таза гәбиләһорәш
Сәр чумһошү рушум бу.
Ә и Һүлом уһорәш,
Јә дәрди, гәми нәбу.

Јусиф бен Јохај хундә,
Вәжәсдә мәрдһо, зәнһо.
Нәсда чүни вомундә,
Мозолмәндә жовонһо.

ШОЛУМ ФҮРСОРЭНҮМ

Эри Телман Исмаилов

Ој мэрэ Һэзизэ бирормэ Телман,
Дэс худо э сэртү гэрдо һэр зомон!
Эз хори Овроһом, эз хори Миши
Бүзүргэ худорэ эз дорэ бэхши,
Эз богһо, богчәһо, эз рачә догһо,
Эз сәрин билогһо, сәрин јојлогһо,
Мәһнихун гушһорэ эз гүзэл сәси,
Тәмизэ дүлһорэ эз Һәшг, һәвәси,
Јәкиш эз вишәһо, эз нүкәрәһо,
Эз офто, астара, хундә Түрәһо,
Эз Акко, эз Хәјфа, эз Јад Мәрдәхәј,
Шолум фүрсорәнүм әритү әдәј.

Жәннәтә хуноји хори Исроил,
Данусдә ивритә инжо һәр Һәил.
Жәһәмәт кор сохдә, әдәј зиһисдә,
Гозитһо эз шори-ники нүвүсдә.
Нүвүсдә эз бәдә корһој Һәрәбһо,
Эз кәндһо, шәһәрһо хостәј Һәрәбһо.
Һәлбәт э и хориш мијов шолуми,
Нибу инсонһорәш гүссәји, гәми.
Эз Ватан Јәһагу, эз Ватан Довид,
Эз чәнд тәһәрифлүјә жовонә игид,
Эз чүклә, эз кәлә, эз чәнд-чәнд дәдәј,
Шолум фүрсорәнүм әритү әдәј.

Һисди Ершолейм гәдишә хори,
Урә Офүррәгор чәнд рачи дори.
Ки дигә гәдимә, “Дивор һәрсирә“,
Әз фикир ә хушдә нәсә дәбирә.
Јә үзгә һуломи “Дәрјоһ мүнүки“,
Әз ју жиро нибу винигә һәр ки.
Ашкелон гүзәли, Рамат-Ган гүзәл,
Дули, нәфси тәмиз һәр инсон гүзәл.
Әз шәһәр Бат-Јама корсәвәнһои,
Гүзәл Тәл-Әвивә әз чәнд кәндһои,
Ә Акко һисдиһо әз таза нумаз,
Әзу хунәј худо - әз гүзәл нумаз,
Ој Телман бирормә, әз жун-жигәр һәј,
Шолум фүрсорәнүм әритү әдәј!

ТҮРЭ

Бијо магбун нэ сох мэрэ,
Гурбу гэрдом чумһојтүрэ.
Мијом зури гэнэт зэрэ,
Шинирүмгэ јә һојтүрэ.

Бисдорумгэ э Сифат мә,
Ә Ашкелон, ә Арад мә,
Гирошдумгэ эз Ашдод мә,
Нидам офдо јә тојтүрэ.

Ә пишојтү гул имбошум,
Ә бијобу, чул имбошум,
Ә јәхән тү гүл имбошум,
Винирүмгэ бәфојтүрэ.

Тәк јә түни нидир Симах,
Хәјол Симах, фикир Симах,
һич нимүрү шоһир Симах,
Ә јор, дигә софојтүрэ.

БИГЕЛ ДЭРБЭНДИ

Һәлә әз һәили ә сәһнә бирәј,
Ә чәнд-чәнд пјесһо хундәј, вәжәсдәј
Ә рәһ тү чәнд жофо кәшири дәдәј,
Хун, хун жуһурһорә гәнә һәвәс ди,
Артисгәј хәлгини Бигел Дәрбәнди.

Гәшдәј гәриш-гәриш Дагүстүрә тү,
Гәрчогә, Бихдирә вә Мјушгүрә тү,
Әз сәнәт гоф сохдәј дирәј кирә тү,
Имуһој ошугтү инжо чән-чәнди,
Артисгәј хәлгини Бигел Дәрбәнди.

Гоһ Назназ бирәј тү, гоһиш Шаһсәнәм,
Гүлназа ролирәш јә вәхд бәрдәј һәм,
Тү Лејли бирәки һәјф нә дирәм,
Дүлмә ә ју рузһо ошуги, бәнди
Артисгәј хәлгини Бигел Дәрбәнди.

Ә хори бәбәһо әдәј зиһисдә,
Һәрдән јоровурдһо, шејр нүвүсдә,
Дијә тү зәбуни, јә бәди нәсда.
Хундә мәһниһојтү ә дүлһо дәри
Артисгәј хәлгини Бигел Дәрбәнди.

Салһо гәнәтлүни, гәнәти һисди,
Һәр кәсә јә рәһи, сәнәти һисди,
Симах, сәнәткорә һүрмәти һисди,
Понжо сал ә сәһнә вәжәсди, хунди
Артисгәј хәлгини Бигел Дәрбәнди.

ВОГОШД, ЖОР, ВОГОШД

Зүмүсту омо-рафд, васали дијэ,
Дүлһој одомиһо хошһали дијэ,
Рафдэ мәһо, салһо хәјоли дијэ.
Түш бијо әримә јә хәјол мәбош,
Чәнд гәдәр дир нисди вогошд, јор, вогошд.

Түсүз шохир дүлмә јәтим мимуну,
Ә борһо бүлбүлһо дијә нихуну,
Вәхтсүз дусдог имбу мәһниһој әну,
Јә ләкә нә вино мүһбәттү кош,
Чәнд гәдәр дир нисди вогошд, јор, вогошд.

һәчи сәвги нибу, чү гуфдирүм мә,
Гәһр гүрдә рафдани әз јә гофләјмә?
Ә рәһтү жун дорә һәр руз әдәј мә,
Тәвәссәр тү һәрүс дәдәјмә гәрдош,
Чәнд гәдәр дир нисди вогошд, јор, вогошд.

Әгүл-комолтүрә вәрчи ә сәртү,
Әкәр хисирәјгә зү бош хәбәр тү,
Симах хостә боши јә бәхтәвәр тү,
Ә дүл тү һәшгмәрә, сәвгимәрә дошд
Чәнд гәдәр дир нисди вогошд, јор, вогошд.

ДҮНЈОҺӘ

Ә пәнж гәпшик нивәрзү,
һисди гәсди-гәрәзү,
Чү догә востәрә зү ,
Инсофи нисд дүнјоһә,
Сәд дәрди һисд дүнјоһә.

Нүвәһ зиһисд јә зомон,
Офдо ә гәд ән туфон,
Дог кәши ә ју дәврон,
Инсофи нисд дүнјоһә,
Сәд дәрди һисд дүнјоһә.

Ки бож вәгүрд әз һүлом?
Әжи Миши, Овроһом?
Ә гәм ки сохди әнжом?
Инсофи нисд дүнјоһә,
Сәд дәрди һисд дүнјоһә.

Гүлә хәзәл мисоху,
Догһорә һәл мисоху,
Насдә әжә чү соху,
Инсофи нисд дүнјоһә,
Сәд дәрди һисд дүнјоһә.

Дәси нисди ә дузи,
һәмишә сәри гузи,
Ә Симах, бәвосүзи,
Инсофи нисд дүнјоһә,
Сәд дәрди һисд дүнјоһә.

ДЭРЈОН МҮНИКИ

Сурлу-суроглуни дүнјонə хуно,
Нүшдəј ə жигəјтү јə шонə хуно,
Дүлһорə һəз миди сəбəһə хуно,
Һəммə инсонһорə дан тү кэрəки,
Ој дэрјон мүнүки, дэрјон мүнүки.

Ə рузи чəнд гэдэр гиноғһојтү һисд,
Түрə сəвмиш сохдə шинохһојтү һисд,
Нəсдə ə руј хори əжə тојтү һисд,
Офирə оморəј тү эри шори,
Ој дэрјон мүнүки, дэрјон мүнүки.

Хəстəһо оморə соглəм рəфданүт,
Жунсоги офдонүт, шəфо офдонүт
Ə дүли нə гүссə, нə гəм рəфданүт,
Эри һэр јараһо мəлһəм бу тəки,
Ој дэрјон мүнүки, дэрјон мүнүки.

Əз кинтү Овроһом, Довид гирошди,
Дүшмənə нисд сохдə икид гүрошди,
Əзу вəхд чəнд гэдэр миһид гүрошди,
Ə һүлом шолуми, ники бу кошки,
Ој дэрјон мүнүки, дэрјон мүнүки.

Хотур тү һəзизи ə кин эн Симах,
Пој сэр тү зəвэр бу һэр зомон, һэр вəхд
Һəмишə оморə, рəфдə жəһəмəт
Түрə тəһəриф соху эри дүјəки,
Ој дэрјон мүнүки, дэрјон мүнүки.

ОЈ ФЭЛӘК

Дәрд дорәни, сухундәни дүлһорә,
Кәширәни һәј ә чумһо милһорә,
Хәзәл сохдә әдәј рихдә гүлһорә,
Чәнд рујтү һисд, чәнд сифәттү, ој фәләк,
Кәм ди хәлгә һәзијәт тү, ој фәләк.

Дәдәјһо һисд әри бала һәсрәти,
Балаһо һисд дәдәјсүз һисд гимәти,
Жовонһорә сијә хоки гисмәти,
Чәнд рујтү һисд, чәнд сифәттү, ој фәләк,
Кәм ди хәлгә һәзијәт тү, ој фәләк.

Әри Мәжнун һәсрәт нори Лејлирә,
Буррури тү әз дү-јәки мәјлирә,
Нә һишдики ә кам расу Әслирә,
Чәнд рујтү һисд, чәнд сифәттү, ој фәләк,
Кәм ди хәлгә һәзијәт тү, ој фәләк.

Чумһо һисди әз гириسدә кур бири,
һәзизии әзи дүнјоһ сур бири,
Зәнһо әз мәрд, мәрдһо әз зән дур бири
Чәнд рујтү һисд, чәнд сифәттү, ој фәләк,
Кәм ди хәлгә һәзијәт тү, ој фәләк.

Амбар дорәј Симаха тү гүссә, гәм
Әз дәстү һич јә хубә руз нә дирәм,
Әнжәг сохдә бәдиһорә шинирәм,
Чәнд рујтү һисд, чәнд сифәттү, ој фәләк,
Кәм ди хәлгә һәзијәт тү, ој фәләк.

ДЭНИШИРЭ

И духдэр чү рача руји,
Э сэр синэ рихди муји,
Гоф омогэ бијо гуји,
Э лов нэсэ дэниширэ.

Астараһо дорэ товуш,
Куч сохдэ нэс рафдэ һэр гуш,
Кэј хосдэгэ рихдэ ворущ,
Э шэв нэсэ дэниширэ.

Э вэхти ги тү һэр корэ,
Эри һэр дэрд һисди чорэ,
Хориһо һисд бәһэр дорэ,
Э ов нэсэ дэниширэ.

Эз нэргүзһо гүрдэ дэстэ,
Дорэ кэрэк хубэ дустэ.
Симах нүшдэ һэј нүвүсдэ,
Э хов нэсэ дэниширэ.

БУЛУДНО

Нэсэ сакит нүшдэнит,
Шэв-руз эдэј гэшдэнит,
Эзжэно giroшдэнит,
Ој гэнэтлү булудно?
Мүһбэтлү булудно.

Гэриш бирэнит һэрдэн,
Воруш бирэнит һэрдэн,
Рихдэнит э чул-чэмэн,
Ој гэнэтлү булудно,
Мүһбэтлү булудно.

Ов ишму гувот дорэ,
Богһорэ, богчэһорэ.
Тар сохит кучэһорэ,
Ој гэнэтлү булудно,
Мүһбэтлү булудно.

Энжэг јэ хоһишмэ һисд,
Јормэ омогэ поит,
Э сэр эну нэ рихит,
Ој гэнэтлү булудно,
Мүһбэтлү булудно.

МЭТЭТИЈО

Эри Исаков Мэтэтијо

Чэнд салһои э дэс гэлэм,
Нүвүсдэни эдэј кэм-кэм,
Э сэнэттү һэјрон бирэм,
Фурмуш нибу эз јор уһо,
Ој бирормэ, Мэтэтијо.

Мунд э Гүбэ һэйилитү,
Рачэ рузһој жоилитү,
Комол этү, эгүл этү
Зиһош дијэш чэнд миһидһо,
Ој бирормэ, Мэтэтијо.

Данусдэнүм гэмтү һисди,
Һәм зилтү, һәм бэмтү һисди,
Э хунэ Рүстэмтү һисди,
Дур бош эз дэрд, эз бэдиһо,
Ој бирормэ, Мэтэтијо.

Симах амбар хостэ түрэ,
Эз хүшдэ кэм нэсда түрэ,
Тэ сади бисд сала бирэ,
Зиһош, нумтү зэвэр гэрдо,
Ој бирормэ, Мэтэтијо.

МҮҢБЭТЭ Э РЭҢИ

Гүссэ бирэ, гэм бирэ
Мүһбэтэ э рэһи.
Рачэ чумһо нэм бирэ,
Мүһбэтэ э рэһи.

Појһо э сэнг вохурдэ,
Амбар сэрһо гиж хурдэ,
Дүл хирд бирэ эхирдэ,
Мүһбэтэ э рэһи.

Мэжнун сад жофо кэши,
Э руј нэ хэндүсд һэшги,
Гэми ошугэ бэхши,
Мүһбэтэ э рэһи.

Короглу эз Никар хунд,
Хан Кэрэм Әслисүз мунд,
Шейх Сә“наниш хук чарунд,
Мүһбэтэ э рэһи.

Һәрәбир шориш бирэ,
Әнжәг зу фурмуш бирэ,
Вәрф бирэ, воруш бирэ
Мүһбэтэ э рэһи.

Ә Симах, сәбурулу бош,
Әз бог сәвги түш гирошд,
Һижрон јетим муно кош,
Мүһбэтэ э рэһи.

НИБУ

Ширин-ширин хэндүсдәни,
һәйтәр ширин хәндә нибу.
Мәкәр, ә јор, тү нәсдани
һәйтәр ширин хәндә нибу?

Хосдәнигә мәрә әкәр,
Әгүлмәрә нә бәр әз сәр,
Мозолмәндә, рачә духдәр,
һәйтәр ширин хәндә нибу?

Ә јә шори, ә јә ники
Тү гоф сохдә хәндүсдәки,
Гуфдирәнүт ә дү-јеки,
һәйтәр ширин хәндә нибу?

Симах әтү һәјрон бири,
Дири түрә жовон бири.
Јә Мәжнун, Шејх Сә“нан бири,
һәйтәр ширин хәндә нибу?

ОJ АНТОН БИРОРМЭ

Һәјф ки э Боку таниш нә бирәјм,
Ај Антон бирормә, Антон бирормә!
Унжигә чәнд хубә рузһо винирәјм,
Ај Антон бирормә, Антон бирормә!

Чумтүрә вокундәј јә вәхт э Гүбә,
Кәширәј һәмишә зәһмәт э Гүбә,
Гозонмиш сохдәј тү һүрмәт э Гүбә,
Ај Антон бирормә, Антон бирормә!

Шәсди пәнж салитү пој мүбарәк бу,
Хүшдән Офүррәгор әтү кумәк бу,
Һүмүр тү дураз бу, јә гәмтү нәбу,
Ај Антон бирормә, Антон бирормә!

Шәјрһо, мәһниһо нүвүсдәј амбар,
Муну әри хәлгмә әзтү јодигор.
Һәмишә э һүлом соги сәниһәткор,
Ај Антон бирормә, Антон бирормә!

Јусиф бәј хундәки мәһниһојтүрә,
Тәмизә дүлһорә әдәј һәз дорә.
Жовонә вәхтһој тү э јор офдорә,
Ај Антон бирормә, Антон бирормә!

Симаха э дүли мүһбәттү һисд,
Ә кин жуһурһојму дан һүрмәттү һисд,
Мисујјан гуфдирә јә гимәттү һисд,
Ај Антон бирормә, Антон бирормә!

Э ФОЛЧИ

Гуфдирики пој дәнүшүм э фолтү,
Јә хәбәр дүм түрә әз бәхт, мозолтү
Шәвиш, рузиш бијо нә сох хәјол тү,
И чү гофи тү гуфдири, э фолчи?
Дијә рузмә торик бири, э фолчи.

Хүшдән дәврон дәнишири э фолмә,
Хәбәр дори чутам имбу әһволмә.
Гәм кәширәм, шори дирәм јә кәм мә,
И чү гофи тү гуфдири, э фолчи?
Дијә рузмә торик бири, э фолчи.

Мәһо, салһо э сәрмә дәс кәшири,
Сијә мујро сипи бири, ләс бири,
Пир-сир бирәм, э жовонлуг гәсд бири,
И чү гофи тү гуфдири, э фолчи?
Дијә рузмә торик бири, э фолчи.

Дәндү рихди, кәмәр бири дүгәди,
Тов чумһорә залум фәләк кәм сохди,
Дијә гушһош пис шинирә, һисд дәрди,
И чү гофи тү гуфдири, э фолчи?
Дијә рузмә торик бири, э фолчи.

Бикейф бири Симах әхир мәһәлһо,
Һәј нүвүсдә әдәј гошмә, гәзәлһо
Бура дәниш э фол рачһо, гүзәлһо
И чү гофи тү гуфдири, э фолчи?
Дијә рузмә торик бири, э фолчи.

МЭРЭ

Ө бибобо гүзэл дэниш,
Жофо дорэ күшдэ мэрэ.
Дэрд-гэммэрэ амбар сохдэ,
Нэсэ сакит һишдэ мэрэ.

Кох гуфдирэ нэзник бијо,
Шоримэрэ сохдэ зијод.
Кох бирәнүм эрију јод,
Ө пэсэј дэр дошдэ мэрэ.

Чү жун худо, ој назлү јор,
Јэ дэрдмэрэ нэ сох һозор.
Зулум нэди очуг-ошкор,
Биһил рәһәт нүшдэ мэрэ.

НАТАЛИ

Эри Мэнэширова Натали

Чуклэји, кэлэ нисди,
һэлэ һәшд сала нисди.

Ә ушкулэ хундә ју,
Ә хәјол дәрс мундә ју.

Әгүллүјә духдәри,
Ә сүрх, лал бәрабәри.

Гүрдә корһој хунәрә,
Гоф кәләрә шинирә.

Дәдәј әзу шор бирә,
Бәбәј әзу шор бирә.

Дургу-мургу нәсда ју,
Наталини нум әну.

Һәчи дәниш

Гурбу гәрдом у чумһорә,
Мәрә әдәј илһом дорә,
Нә дирүмгә назлү јорә,
Һолмә имбу томом дәгиш,
Духдәр, һәчи, һәчи дәниш.

Рафдигә тү һәр руз әжә,
Бијо гирор әзи кучә,
Дүлмәрә хун нә сох әнжәг,
Тү сәригуз мәгәрд јәкиш,
Духдәр, һәчи, һәчи дәниш.

Бијо, ој гүл, јә жун бошим,
Ә дү-јәки мәжнун бошим,
Ә гәм, гүссә бәсгун бошим,
И дүнјорә сохим сәвмиш,
Духдәр, һәчи, һәчи дәниш.

Симах һәрмәһ, һовир хәлги,
Жофо дирә шоһир хәлги,
Овә хуно софи һәшги,
Гултү имбу рузиш, шәвиш
Духдәр, һәчи, һәчи дәниш.

ҺАНУКОИ

Ә хори Израил шори һисд, шори
Шәһмһо әдәј сухдә кәлә миңиди.
Ини һанукои гәнә омори,
Әри хәлг шолуми-ники овурди.

Дири ә руј Һүлом чәнгәдәр бәди,
Чәнгәдәр зәбуни кәләбәбәһо.
Һүмүрһо пуч бири, нимәлит мунди
Ә зир дәс дүшмәнһо гул бири уһо.

Дү һозор сал пишо әз зомонәјму,
Ә сәр дүшмән вәхүшд игид Јәһуда.
Ә гәд Ершолеим дарафдим иму,
Гәләрәш вәгүрдим хун тији сохдә.

Дүлһо хилос бисдо әз гәм, әз кәдәр
Әри јәһудиһо омо азадлүг.
Зиһисд кәлә-бижиг, зиһисд бәхдәвәр
Дијә одомиһо вини рәһәтлүг.

Тү ә мүһүжүз дәниш, тү ә кор дәниш
Јә рузлуг рүгән шәһм һәшд руз сухди дуз.
Һәзизә у рузә имуһој виниш,
Әдәј миңид сохдә хәлгмә имбуруз.

Сәхд-сәхд гәл мигүрүм мә и хорирә,
Ә рәһи жун мидүм, жофо микәшүм.
Сухунит шәһмһој ән һанукоирә,
Дијәш хошбәхт бошим, дијәш шор бошим!

ЧҮ ГУЖУМ

Ә дүли буш, сәри буш
Ә гимәтсүз чү гујум?
Ә хурдә, кәшдә сәрхуш,
Ә һүрмәтсүз чү гујум.

Амбари Дон Жуанһо,
Рачә, гүзәл жәјронһо,
Ә сәвгисүз инсонһо,
Ә мүһбәтсүз чү гујум?

Әз дәси шәфт ә дур пој,
Бәдәдүл имбу зирпој,
Ә фикир, хәјоли зај,
Ә гејрәтсүз чү гујум?

Кәм нисди зуһуни мар,
Чуми гиснә, кори тар,
Ә бибофо гүзәл јор,
Ә мәрфәтсүз чү гујум?

Сәр доғһо вәрфсүз нибу,
Богһо бәһәрсүз нибу,
Хоһин зәрәрсүз нибу,
Ә сифәтсүз чү гујум?

Симах, рач хундә Јусиф,
Ә зуһун хушдә Јусиф,
Ә дүлһо мундә Јусиф,
Ә сәси дуз чү гујум?

Ә МЕҢДИ

Әри Жағубов Меһди

Дүнһоһтүрә дәғиш сохди чү зүри,
Чумһојмурә һәрси һишди, ә Меһди?!
Тү јә һәзиз, јә меһрибон жун бири,
Дорд дорәкиш нә дәгәшди, ә Меһди!

И чү зулум, и чү дәрди, ој һорој,
Һәммәјмурә әз дәс бәрди, ој һорој,
Һолсүз бирәјм, нимәжуним имуһој,
Ә һој иму тү јә һој ди, ә Меһди!

Понжо сала хокә гужог зәри тү,
Ворвориһо лојләј хундә әри тү,
Тү нә мүрдәј, ә дүлһојму дәри тү,
Нумтү гәнәш һәзиз һисди, ә Меһди!

Түсүз әрчү гүзүргулһо зәрд бисдо?
Ә бог-богчә бүлбүл нә хунд пәрт бисдо?
Кәмәр иму әз лој офдо, гәт бисдо,
Ә дүлһојму дәрд, гәм кошди, ә Меһди.

Симах Шејда кәширәнбу дәрд түрә,
Шинохдәнбу јә кор сохдә мәрд түрә,
Залум үлүм бирдән вәгүрд бәрд түрә,
Имурәш тү вәхтсүз күшди, ә Меһди.

Һәнуко

Әри һәнуко Илизаров

Чәнд салһои әдәј зәрә, хундә тү,
Ә дүл кәлә, ә дүл чүклә мундә тү,
Һәм әшуги, һәмиш бәнди дүл әтү,
Сиһирбази бәрмәғһојтү һәнуко,
Зән гармонә, нисди тојтү һәнуко.

Тү зәрәки инсонһорә һәз дорә,
Гушһо хундә дү-јекирә сәс дорә,
Күһнә вәхдһо ә пишој чум оморә,
Сиһирбази бәрмәғһојтү һәнуко,
Зән гармонә, нисди тојтү һәнуко.

Хотуртүрә хосдә пирһо, жовонһо
Жәјрон чумлү назлү-назлү жәнәнһо,
Данусдәнүт мозолмәндә инсонһо,
Сиһирбази бәрмәғһојтү һәнуко,
Зән гармонә, нисди тојтү һәнуко.

Мәкәр бирор, чәнд салһои нәсдәни,
Симах Шејда ә сәнәттү һәјрони?
Түрә әдәј әз дүл, әз жун хосдәни,
Сиһирбазы бәрмәғһојтү һәнуко,
Зән гармонә, нисди тојтү һәнуко.

РУБАЙНО

Һич нисди әз дәдәј ширинтә јә чи,
Ватаниш ширини һәр зомон һәчи.
Дәдәј-Ватанмәни, Ватан-дәдәјмә,
Уһорә һәр дүји гүзәли, рачи.

2

Дүлмәрә дәрһои һәр вәхт очуги,
Ој јор, бијо-бура нә сох гәчәги.
Мәгәр нәсдани ки ә коврә чумтү,
Ә рачә сифәттү Симах ошуги?

3

Шәвһо товуш дорә мәнг ә руј һәсму,
Рузһо нәс дирәним у гүлә иму.
Мәрәш и дүлмәрә јә мәнги һисди,
Нәбу ә кәс гујит сурмәрә ишму.

4

Әз һәмә һәзизи ә чуммә дәдәј,
Дүлшор имбисдорум мидүрүмгә кәј.
Куч сохди рафдигәш әзи һүлом ју,
Ә дүлмә һәмишә зиһисдә әдәј.

5

Зән бирор, зән јә кәм комончәјтүрә,
Јәбојгә мивинүм кидам кәј түрә.
Ә һабил Әлијев — ә ју сәнәткор
Ухшатмиш сохдәнүм мә әдәј түрә.

6

Һүрмәтли мибоши һүрмәт сохдигә,
Хубә руз мивини зәһмәт сохдигә.
Нә вәкән дүлтүрә суфрәрә хуно,
Ә я нәдановоз сүһбәт сохдигә.

7

Дуз бош ә һәрмәһи, дуз бош ә дусди,
Әз дузи ә һүлом хубтә чи нисди.
Дү бирор, омори ә руј хори дан:
Јәкији дургуни, јәкијиш дузи.

8

Ә дүлмә мүһбәт, сәвги амбари,
Ә сәр һәшги вәри һүломә кори,
Фәрһада, Мәжнунә сәвги мәшһур сохд,
Һәшгсүз ә һүлом гу, ки омори?!

9

Ој омон, чү пури инжо шоһирһо,
Чутам воисдәгә нүвүсдә уһо.
Нә мәңәно, нә фикир, нә гафијә һисд,
Мәгәр һәјтәр бирә гүзәл шәјрһо?

ГҮЗЭЛИ

Э сэр догһо чэн, думон,
Э чул жэјрон гүзэли.
Дүли тэмизэ инсон,
Э бог богбон гүзэли.

Воруш рихд - ҳасму гирисд,
Мәһни гушһо дијә нисд,
Эз сифәтсүз, шәфтә дусд,
Мәрдә инсон гүзэли.

Һәр гүзәлә дүл нәди,
Лалә, нәргүз, гүл нәди,
Э васал, ә зүмүсду
Сәр ән Хермон гүзэли.

Симах, тој гек-гел нибу,
Һәјтәр гүзәл гүл нибу,
Э чүжә бисдори гу:
Шәки, Ширвон гүзэли.

ЭРИ ЈӘҢӘТИ

Һүломә хубијрә, писијрә дири
Јә чуми гирисдә, јәки хәндүсдә.
Ә гәд ән жәмәһәт, әгәд хәлг бири
Һәммәјрә ју бирор, хәһәр данүсдә.

Гоф сохдә, хәндүсдә, зарафатчүни
Мәсәлһо, әфсунһо гуфдирәгори.
Данүсдә и дүнјоһ, и Һүлом чүни
Јәкирә дәрд дорә, јәкирә шори.

Дијә һич нә гәрдо бәдә рузһојтү,
Дүлтү шори вино, сифәттү хәндә.
Симах и шәјрә нүвүсд әри тү,
Бош сади бисд сала, бош мозолмәндә.

РАҲИЛЭ

Эри Назарова Раҳилэ

Дуваздəн зүмүсду, васал giroшди
Түрə эз Һүмүртү Һэлə, Раһилэ.
Буж вошəн, хошбəхт бош, јə бəхтəвэр бош,
Бош гəмсүз, гүссəсүз кəлə, Раһилэ.

Дəниш чү үшүглү шəви имишəв,
Вирихди чумһорə хови имишəв,
Түни и мəжлисə шоһи имишəв,
Сад шори дорəни дүлə, Раһилэ.

Эдəј тəбрик сохдə түрə жəмəһəт,
Һəмишə дур гəрдош эз гүссə, эз дəрд
Јə руз Һəрүс гəрдош, кош боши хошбəхт,
Ој гүзэл Раһилэ, гүлə Раһилэ.

Дижə эз имбуруз тү Һəил нисди,
Ги корһој хунəрə дəсə э дəс ди,
Бəбəрə-дəдəјə дијəш Һəвəс ди,
Руји мəнг, гошһои гəлəм, Раһилэ.

Симах и шəјрə нүвүсд эри тү,
Хуб хун нубојтүрə рачə сəри тү,
Э дүлһој гоһумһо Һəр вəхд дəри тү,
Зиһош тə сади бисд сала, Раһилэ.

МЭҢНИН

ПҮРС МЭРЭ

Тү ој мэрэ пүрсирэгор, гэшдэгор
Һүрмэтмэрэ э дүл хүшдэ дошдэгор,
Шәһли чэмэн, гүл богчәһо, хон чинор
Эз чэнд диһо, эз шәһәрһо пүрс мэрэ,
Назлү-назлү эз духдәрһо пүрс мэрэ.

Ә јормәни мәһој, салһој һәили
Зүмүстуһој вә васалһој һәили,
Чү ширини у хәјолһој һәили,
Тү эз шәвһо, эз сәһәрһо пүрс мэрэ,
Назлү-назлү эз духдәрһо пүрс мэрэ.

Илһом дорэ мэрэ хори бәбәһо,
Ә дүлмә дә сәс ән гушһо, ләпәрһо.
Ој һовирһо, ој бирорһо, хәһәрһо,
Эз дурнаһо, эз ковтәрһо пүрс мэрэ
Назлү-назлү эз духдәрһо пүрс мэрэ.

Чуммә мунди нә э дәвләт, нә э вор
Пој Год зәнү, Јусиф хуну, бошим шор.
Симах, нисди э и дүнјоһ етибор,
Эз шор дүлһо, бәхтәвәрһо пүрс мэрэ,
Назлү-назлү эз духдәрһо пүрс мэрэ.

НИСДИ, НИСД

Ә сәр билог, ја гүзәл јор винирүм,
Сифәти мәнҗ, буји чинор винирүм.
У духдәрә хәјли дилшор винирүм,
Урә хуно назлү жәјрон нисди, нисд
Јә дүлвәбәр, ја мейрибон нисди, нисд.

Һә пүрсүрүм нумтү чүни нә гуфди,
Әз чиҗои, духдәр кини, нә гуфди
Әри рафда һәј тәһди сохд, һәј тәһди
Урә хуно назлү жәјрон нисди, нисд
Јә дүлвәбәр, ја мейрибон нисди, нисд.

Әз Гүбәји, әз Ширвони бәлкә у,
Товуш дорә, үшүг дорә мәнҗә у,
Жовобмәрә әлбәт мидү кәјгә у,
Урә хуно назлү жәјрон нисди, нисд
Јә дүлвәбәр, ја мейрибон нисди, нисд.

Симах Шејда, кортү мунди ә худо,
Офүррогор у гүзәлә инсоф до.
Әзи кориш шоһир дүлтү шор гәрдо,
Урә хуно назлү жәјрон нисди, нисд
Јә дүлвәбәр, ја мейрибон нисди, нисд.

ТЕЛМАНИ

Әри Исмаилов Телман

Ә и дүнјоһ әри хуби омор,
Әри милләт, әри хәлги һәр кори,
Жәһәмәтә һәзиз куки, бирори
Бәзәк чәнд-чәнд ән һүмүрһо Телмани,
Зејналабддин ән жуһурһо Телмани.

Шәһәр-шәһәр, диһ-диһ гәшдә нум әну,
Һәр руз ә сәр косибһои чум әну,
Худо урә јә бәхш дори әриму,
Бәзәк чәнд-чәнд ән һүмүрһо Телмани,
Зејналабддин ән жуһурһо Телмани.

Ә гәд Акко јә нумазиш вокунди,
Ә жәһәмәт јә дәстә гүл бурмунди,
Ә шәјрһо, ә мәһниһо у мунди,
Бәзәк чәнд-чәнд ән һүмүрһо Телмани,
Зејналабддин ән жуһурһо Телмани.

Ә урәвоз хәлгмә сохдә ифтихор,
Һәјтәр игид пој һәмишә бошу шор,
Симах нүвүсд и шәјрә јодигор,
Бәзәк чәнд-чәнд ән һүмүрһо Телмани,
Зејналабддин ән жуһурһо Телмани.

СИПИ МЭБОШ

Һәлә ә дүл хосдә жигә нә бирәм,
Һүломә кәјфирә мә нә кәширәм,
Нә биһил гул бошум ә дәс гүссә, гәм
Һәмишә дүлшори вә ники винош,
Ә сижә мујһојмә зу сипи мәбош.

Ә чү гуфдирәни түрә шәвһо дүм,
Чү гоф хосдәнигә тәки гу шинүм,
Нумтүрә әз һәр чи зәвәр мигүрүм,
Дәс мәбәр ә сәрмә бијо јон гирош,
Ә сижә мујһојмә зу сипи мәбош.

Һәр чирә јә вәхди, зомони һисди,
Жовонлуг јә сүрхи мәјдони һисди,
Худорә рәһми һисд, омони һисди,
Тәмизә дүлһорә әз дүли гәрдош,
Ә сижә мујһојмә зу сипи мәбош.

Нәс дирә чумһојмә дијә шәвһо хов,
Дүлмә кобоб имбу ә гәд ән әлов,
Назәнин гүзәлһо әзмә јон муrow,
Бијо и Симаха шор сох тү мунош,
Ә сижә мујһојмә зу сипи мәбош.

ЈӘ ЗИРЧУМИ ҺИСДИ МӘРӘ

Ә Исроил хәјли гәшдәм,
Әз чәнд шәһәр, диһ giroшдәм
Јә гүлбәдән сәвмиш сохдәм,
Дијә дәрд, гәм нисди мәрә,
Јә зирчуми һисди мәрә.

Дәдәјмәрә бисдо хәбәр,
Данусд бирор, данусд хәрәр
Вoјгәј дүлмә оmo ә сәр,
Дијә дәрд, гәм нисди мәрә,
Јә зирчуми һисди мәрә.

Гүлә хуно јә духдәри,
Ә рачији гоф нә вәри,
Ә мәнґ, офто бәрабәри,
Дијә дәрд, гәм нисди мәрә,
Јә зирчуми һисди мәрә.

У Симаха һәвәс мидү,
Илһом мидү, нәфәс мидү
һәм дүлшори, һәм һәз мидү.
Дијә дәрд, гәм нисди мәрә,
Јә зирчуми һисди мәрә.

У ДУХДЭРЭ

Гисмэт бисдо гэнэ дирүм,
Гэнэ дирүм, у духдэрэ.
Һэшданки јә гуш винирүм,
Хосдум гирүм у духдэрэ.

Бээк дори чумэ, гоша
Ә дүл дэшэнд рафд аташэ,
Томошәји, јә томошә
Гүл нисд чинүм у духдэрэ.

Дү холи һисд э сифәти,
Гүјгә лали нисд гимәти,
Һәзизи һәшг, мүһбәти
Хостә дүл дүм у духдэрэ.

Симах Шејда худо кумәк,
Јорсуз имбу һүмүр гудәк,
Јә жовонләш нә гәрдо тәк,
Мә хостәнүм у духдэрэ.

ТЭҢДИ МЭСОХ

Пој, ој гүзэл, чү жун тү пој,
Бијо мәсох ҳовун тү, пој
Шоһир дүлмә имбу лој-лој,
Инсофлү бош, бәди мәсох,
Әри рафда тәҗди мәсох.

Дүлмә һалә сүһбәт пури,
Әри гүлмә һүрмәт пури,
Сәвги пури, мүһбәт пури
Инсофлү бош, бәди мәсох,
Әри рафда тәҗди мәсох.

Дәрдлү бирә јор хостәгор,
Гәдүр ҳәшгә данусдәгор,
Јә руз сурмә имбу ошкор,
Инсофлү бош, бәди мәсох,
Әри рафда тәҗди мәсох.

Чү мисоҳу Симах түсүз?
Јә шәв нибу сәбәһ түсүз,
Һүмүр имбу кутаһ түсүз,
Инсофлү бош, бәди мәсох,
Әри рафда тәҗди мәсох.

ПУЛИ, ПУЛ

Тү ој ворә, ој дэвлэтә јәсири,
Вәсси дијә сүрх вә нүгрә вәрчири,
Јә вәхдһо бу ә гэд тэнги дәбири,
Нә гу сәвги, мүһбәт мәрд пули, пул
Намус, гејрәт, гул-гәнәт мәрд пули, пул.

Пул дирәки мижәј чумтүш хәндүсдә,
Бәбә, дәдәј, бирор, хәһәр һич нәсда.
Кох әгүлтү, коһ комолтү чарусдә,
Нә гу сәвги, мүһбәт мәрд пули, пул
Намус, гејрәт, гул-гәнәт мәрд пули, пул.

Бәс чү бисдо оширһорә дэвләти?
Вир-сур бисдо ә гэд ән хок сәрвәти,
Нә нуми мунд, нә ә дүлһо һүрмәти,
Нә гу сәвги, мүһбәт мәрд пули, пул
Намус, гејрәт, гул-гәнәт мәрд пули, пул.

Зејналабддин, Телман бирә гәрәки,
Әри јәки һәјон бирә гәрәки,
Симах, һәсүл инсон бирә гәрәки,
Нә гу сәвги, мүһбәт мәрд пули, пул
Намус, гејрәт, гул-гәнәт мәрд пули, пул.

ДУХДЭР ШИРВОНИ

Әдәј дү-јәкирә дирәним һәр руз,
Гирошдә рафдәни әз кучәјму дуз,
Оморәј әз Којчај, бәлкәш әз Огуз,
Дүлмә шәвиш, рузиш әтү һәјрони,
Ој духдәр Ширвони, духдәр Ширвони!

Гүл-чичәк вокундә тү хәндүсдәки,
Рујтү јә офтои, гоштү јә мәнги,
Дуразә мујһојтү рачи, гәшәнки
Әз чуммә тү ә дур мәрә омони,
Ој духдәр Ширвони, духдәр Ширвони!

Лејли бисдоригә Мәжнунтү мәнүм,
Әгәр Әслинигә дәрдлү Кәрәмүм.
Әри һәр гүссәјтү, гәмтү мәлһәмүм,
Чунки тү жигәрмә, һәмиш жунмәни,
Ој духдәр Ширвони, духдәр Ширвони!

Һәшгтү , мүһбәттү гуж дорә мәрә,
Әдәј әз шоритү дүлмә пар зәрә,
Ә рәһтү мә гурбу мидүм хүшдәрә,
Симах пир нә бири һәлә жовони,
Ој духдәр Ширвони, духдәр Ширвони!

ҮЛКӘР НӘВӘЈМӘ

Зуһун вокундәј
Таза-таза тү,
Ә хош оморә
Һәмә корһојтү.

Ој мәрә мәнгә,
Үлкәр нәвәјмә.
Ә сүрхә гүлһо
Бәнзәр нәвәјмә.

Винирә сәһәт
Кәләбәбәрә,
Зу ә сәр әну
Шәнди хушдәрә.

Јә битләјтү һисд,
Нуми Мәләји.
Буји, бухуни
Әз тү кәләји.

Ој мәрә мәнгә,
Үлкәр нәвәјмә!
Ә сүрхә гүлһо,
Бәнзәр нәвәјмә!

БИЈО, БИЈО

Чуммэ мунди э рəһ тү,
Вэди нисди чэнд мəһ тү,
Хосдэ бошум һəрмəһ тү
Бијо, бијо, јор бијо!
Дүлмэрэ сох шор бијо!

Эдэј эз бог гүл чирэ,
Лалэ, нэргүз вэрчирэ,
Э зир појтү дэчирэ,
Бијо, бијо, јор бијо!
Дүлмэрэ сох шор бијо!

Дүлтүрэ сэнг мэсох тү,
Амбар имбу күноһтү,
Биһил нэ кэшүм оһ тү,
Бијо, бијо, јор бијо!
Дүлмэрэ сох шор бијо!

Симах эз наз вэгүрдэ,
Нэчоги эдэј мүрдэ,
Һүмүри э дэстү дэ,
Бијо, бијо, јор бијо!
Дүлмэрэ сох шор бијо!

ЗАЛУМ ЈОР

Амбар хосдәнүм түрә,
Шәндә нәсданүм түрә,
Воисдә дүл дүм түрә,
Нәди мәрә зулум јор,
Ој залум јор, залум јор!

Пој гујум гофә очуг,
Ә рујтү бирәм ошуг,
Бијо һә гу јәболуг,
Нәди мәрә зулум јор,
Ој залум јор, залум јор!

Тү әсәрмә јә тож бош,
Әри дәрдемә илож бош,
Дијәш гүзәл вә рач бош,
Нәди мәрә зулум јор,
Ој залум јор, залум јор!

Ә кин тү Әсли кини?
Тү астарәј һәсмуни,
Хосдә фирсүм хәзмуни,
Нәди мәрә зулум јор,
Ој залум јор, залум јор!

ГҮЛҺО

Дүл вэбэрдэ буј ишму нисд,
Ә руј хори тој ишму нист,
Зэрд нэбошит, һәј зиһисид
Зэриф гүлһо, рачә гүлһо,
Ој бәнэвшә, гүзүргүлһо.

Оморәки гүзэл васал,
Вокундәнит ишму һәр сал,
Одомиһо бирә хошһол,
Зэриф гүлһо, рачә гүлһо,
Ој бәнэвшә, гүзүргүлһо.

Гүзэллик дит бог-богчәрә,
һәр мәһәллә, һәр кучәрә,
Әри һәр дәрд һисдит чорә,
Зэриф гүлһо, рачә гүлһо,
Ој бәнэвшә, гүзүргүлһо.

Симах һәр руз дәстә гүрдә,
У әри јор әдәј бәрдә,
Сәвги ишму ә дүли дә,
Зэриф гүлһо, рачә гүлһо,
Лалә, нәргүз, гүзүргүлһо.

НИДҮМ ТҮРЭ

Ој сижэчум, ој гэлэмгош
Э лал, мэржон нидүм түрэ.
Тү хошбэхд бош, бэхтэвэр бош,
Э дэс һижрон нидүм түрэ.

Нэ Лејли, нэ Хумари тү,
Мэрэ һэвэс, һэшг дори тү,
Тәһрифмэндә јә јори тү,
Э һәр жонән нидүм түрэ.

Рази нэбош һэсрэт кәшүм,
Гүссә хурум, гәм, дәрд кәшүм,
Ошуг бирә жофокәшүм,
Эјә инсон нидүм түрэ.

Тәрлан гәшдә ов хүшдәрә,
Чумһо дирә хов хүшдәрә,
Ки микүшү тов хүшдәрә?
Э һич кәс дан нидүм түрэ.

Симах, гәнә васал омо,
Э сәртү бэхд, мозол омо,
Јор э хубә мәһәл омо
Гу:—Э сад жон нидүм түрэ.

ДҮЛМЭ МУНДИ Э СЭРТҮ

Нэфэстү нэфэс гули,
Сифэттү војгэј дули,
Мујтү гујгэ сунбули,
Чү рач бирэј, духдэр тү,
Чуммэ мунди э сэртү.

Э эшрәфи бәнзәри,
Эз лал, мәржон зәвәри,
Јә гәнәтлү ковтәри,
Чү рач бирэј, духдэр тү,
Чуммэ мунди э сэртү.

Эз гүл рачи вәгүрдәј,
Э мәнгәвоз бәһс гүрдәј,
Тәһно мунум гу тәкәј?
Чү рач бирэј, духдэр тү,
Чуммэ мунди э сэртү.

Сабур Симах варасди,
Симах у Симах нисди,
Бијо э сәсмә сәс ди,
Чү рач бирэј, духдэр тү,
Чуммэ мунди э сэртү.

ПӘХИЛИ

Әз вәхд Ново, әз вәхд Одом сәр гүрди,
Ошир бири, руј хорирә вәгүрди,
Әри хушдә әдәј гәшдә нә мүрди,
Нәбил, нәбил ә дүл даров пәхили,
Әз тү, әз мә пој дур буров пәхили.

Јә зәлүни микәшү хун инсонә,
Жофо дорә, исторә жун инсонә,
Ә дәс әну јә гул бири зомонә,
Нәбил, нәбил ә дүл даров пәхили,
Әз тү, әз мә пој дур буров пәхили.

Әзу һәлә хәјр дирәгор нә бири,
Јә инсонәш әһволи шор нә бири,
Пәһни бири, һич вәхд ошкор нә бири,
Нәбил, нәбил ә дүл даров пәхили,
Әз тү, әз мә пој дур буров пәхили.

Симах Шејда, пәхил дүлһо дүл нисди,
Гүл зәрд бисдо ә хок рихдкә гүл нисди,
Һич вәхд васал нидов бирә зүмүсду,
Нәбил, нәбил ә дүл даров пәхили,
Әз тү, әз мә пој дур буров пәхили.

ЭЗ ДЭС ЭНИ ДУХДЭРНО

Чэнд гэдэр гэм кэшүм мэ,
Эз дэс эни духдэрно.
Гүссэ пури синэјмэ,
Эз дэс эни духдэрно.

Э дүлмэ ворүш рихдэ,
Нэс бирэнүм э хушдэ,
Шэвно ховмэ вирихдэ,
Эз дэс эни духдэрно.

Э фикир, хэјол дэрүм,
Эжэ бурам нэсданүм,
Худорэ хорој зэрүм,
Эз дэс эни духдэрно.

Јэкијиш омон нэсда,
Э гэсд эн жун поисдэ,
Симах чү соху бэгдэ,
Эз дэс эни духдэрно?

Э ДУХДЭР

Шинирэм ки тү эз Гүбэ оморэј,
Э јэ жовон ошуг бирэј, бэнд бирэј
Мэ антүнүм, тү энмэни гуфдирэј,
Нэра, нэра дэниш һэчи, э духдэр,
Бэс у дорэ гофтү эжи, э духдэр?

Јэ вэхт хундэјм э јэ жигэ нуборэ,
Гэшдэјм рачэ кучэвој эн Гүбэрэ,
Э һэшг иму шәһво сохдэјм дүборэ,
Нэра, нэра дэниш һэчи, э духдэр,
Бэс у дорэ гофтү эжи, э духдэр?

Ки мигуфди тү бибофо мибоши?
Жофо миди, томом жофо мибоши?
Э кэсэвоз Одом, һово мибоши
Нэра, нэра дэниш һэчи, э духдэр,
Бэс у дорэ гофтү эжи, э духдэр?

Дијэ нисди э түрэвоз кор Симах,
Јэ назэнин имбу һэлбэт јор Симах,
Гэнэ мибу эз дүл, эз жун шор Симах,
Нэра, нэра дэниш һэчи, э духдэр,
Бэс у дорэ гофтү эжи, э духдэр?

ТҮНИ, ТҮ

Истэк дүлмә, војгәј дүлмә,
Түрә хостә әдәј дүлмә,
Ој бәнәвшә, гүзүргүлмә
Дәвләт түни, вор түни, тү
Јә назәнин јор түни, тү.

Мүрдүм әз наз кәширә мә,
Әнжәг сәфо нәс дирә мә,
Бијо зулум нә сох әмә,
Дәвләт түни, вор түни, тү
Јә назәнин јор түни, тү.

Ә сад рачә мозолмәндә,
Түрә дәгиш нитам сохдә,
Мүһбәттү ә дүлмә дә,
Дәвләт түни, вор түни, тү
Јә назәнин јор түни, тү.

Сәвмиш сохдә күноһ нисди,
Симах түсүз Симах нисди,
Имбуруз һисд, сәбәһ нисди,
Дәвләт түни, вор түни, тү
Јә назәнин јор түни, тү.

НЭ ВИРИХ ЭЗМЭ

Рачи дори түрә бүзүргә худо,
Чуммә э сифәттү, э чумтү офдо,
Дүлмә мүһбәтлү, һәшглү бисдо,
Дијә тү, ој гүзәл, әнмәни, әнмә
Пәһни нә бош әзмә, нә вирих әзмә.

Мәжнун јә вәхд офдо әз пәсәј Лејли,
Ә сәр ән Ширин мунд Фәрһада мејли,
Дәрдлү Кәрәмиш гәшд Әслирә хәјли,
Уһо шор нә бисдо данусдә һәммә,
Пәһни нә бош әзмә, нә вирих әзмә.

Тү јә меһрибони э гәд гүзәлһо,
Сәвгили жонәни э гәд гүзәлһо,
Дијәш гүзәл бирәј әхир мәһәлһо,
Түрә виринәки кәм бирә гәммә,
Пәһни нә бош әзмә, нә вирих әзмә.

Пој тү э хунәјму вохурдгә әкәр,
Симах Шејда имбу кәлә бәхтәвәр,
Лоһиглү һәрүс бош бијо, ој духдәр,
Нүвүсү шәјрһо әз тү гәләммә,
Пәһни нә бош әзмә, нә вирих әзмә.

ГУФДИРЭМ ТҮРЭ

Экэр бисдоригэ э чул, э сәһра
Мибошум Мәжнунэ хунэ оворэ,
Мигәрдүм мијофум тү назлү јорэ,
Э бүгүр хунәјму мә дирәм түрә,
Војгәј шоһир дүлмә гуфдирәм түрә.

Хәјли зомон һисди, хәјли вәхд һисди
Эз тү јә хәбәрмә, этәрмә нисди,
Э чужо зиһисди, әжә зиһисди
Нә гүссә бијофу, нә дәрд, гәм түрә
Војгәј шоһир дүлмә гуфдирәм түрә.

Әжә пој норигә сәрмәрә мидүм,
Бүтүн дәвләтмәрә, вормәрә мидүм,
Гәмтүрә мисдонум, шормәрә мидүм,
Нә вином әз рәчи һич вәхд кәм түрә,
Војгәј шоһир дүлмә гуфдирәм түрә.

Симаха э ләһә әзбәри нуми,
Э сијә чумһојтү офдори чуми,
Дүлмәрә хирд нә сох, ој гүл омони,
Чү хуб ки, э кучә винирәм түрә,
Војгәј шоһир дүлмә гуфдирәм түрә.

ДҮЛПЭСЭ БИРЭНҮМ

Ој гүзэл, дүл дори јә сәбәһ мәрә,
Рафди эз бүгүрмә пар зәрә-зәрә,
Гуфдири гүзәт сох әдәм оморә,
Чумһојмә ә рәһтү мумуну тәкәј?
Дүлпәсә бирәнүм мә әзтү әдәј.

Рузһо шәвә хуно бири әримә,
Дијә нисд сәбурмә, нисди шоримә
Јә кәм јәзугутү бијовгу әмә,
Дүлмәрә ә фикир, ә хәјол һишдәј,
Дүлпәсә бирәнүм мә әзтү әдәј.

Хостәнүм рујтүрә винирә гәнә,
Ширинә сәстүрә шинирә гәнә,
Гәшдә ә түрәвоз чулә-чәмәнә,
Бијо, нә пој бијо, ә чүжә мундәј,
Дүлпәсә бирәнүм мә әзтү әдәј.

Шоһир Симах түсүз гәнәтсүз гуши,
Һәшданки мәј хурди јә кәм сәрхоши,
Хосдә мәзолмәндә, бәхтәвәр боши
Нәбургә нуммәрә әз дүлтү шәндәј?
Дүлпәсә бирәнүм мә әзтү әдәј.

ЖУҺУРҲО

Зомон-зомон э гэд зулум дэбирэјм,
Э дэс кэшо, эн умогһо гул бирэјм,
Э и дүнјоһ амбар жофо кэширэјм,
Сад мүсибэт, эзоб дири жуһурһо,
Дүли сухди, кобоб бири жуһурһо.

Эз Мисраим Миши овурд имурэ,
Э бијабу, э јэ сәһра сохд курэ,
Бэгдэ овурд эз дог Синај Түрорэ,
Сад мүсибэт, эзоб дири жуһурһо,
Дүли сухди, кобоб бири жуһурһо.

Вэхд омо ки, дэвлэт бисдо Исроил,
И һүломэ игидһо до Исроил,
Э зуһун, э ләһэ офдо Исроил,
Сад мүсибэт, эзоб дири жуһурһо,
Дүли сухди, кобоб бири жуһурһо.

Э руј хори лов бисдорим јэ рузиш,
Э зир појро офдо обур, намусиш
Күшд имурэ фаршо, түркһо, урусиш
Сад мүсибэт, эзоб дири жуһурһо,
Дүли сухди, кобоб бири жуһурһо.

Эжэ омо, чутам бисдо зиһисдим,
Шәш милијон гурбу дорим гирисдим,
Симах, һэлэ имбурузиш шор нисдим,
Сад мүсибэт, эзоб дири жуһурһо,
Дүли сухди, кобоб бири жуһурһо.

БИРЭ ЖИГЭ

Эз сэр догһо думон муров,
Ә мҮһбәт бирә жигә.
Сәвги мијов, һижрон муров
Ә мҮһбәт бирә жигә.

Чулһо, дүзһо чәмән имбу,
Дог, дәрәһо гүлшән имбу,
Чиркин зәнһо гәшәнк имбу,
Ә мҮһбәт бирә жигә.

Хош мигиров рузһо, мәһһо,
Әри имбу бүтүн нәһһо,
Нәзник имбу дураз рәһһо,
Ә мҮһбәт бирә жигә.

Борсуз богһо ә бор мијов,
Рузһо, шәвһо һәј шор мијов,
Јориш ә кин ән јор мијов,
Ә мҮһбәт бирә жигә.

Симах, дур бош әз дәрд, әз гәм
Биһил дүл тү шор бу јә кәм,
Әри дәрдтү имбу мәлһәм
Ә мҮһбәт бирә жигә.

ЭЖЭ РАФДАНИ

Ҳэшгмэрэ китобирэ бэсдэ эжэ рафдани?
Бијо нэ сох дүлмэрэ хэстэ эжэ рафдани?

Тү пој норэ э жигэ мэ сэрмэрэ норөнүм,
Вогошд эз нимэ рәһи нэсда эжэ рафдани.

Мисухум шәҗмэ хуно, томом ригон имбошум,
Мэгэр э һәрәј иму кэс дэ эжэ рафдани?

Эз Ҳэшг богмэ чирәј тү гүзүргүлә, лалэрэ
Бэс рәјһонсүз, нәргүзсүз бәгдэ эжэ рафдани?

Јэ худо данусдэ ки, мэрэ тәхсирмэ нисди,
Рузһо, шәвһорэ хәјол сохдэ эжэ рафдани?

Гуш гәнәтсүз гуш нисди Симахиш түсүз Симах
Бәгдэ, э јор, шоһирэ шәндэ эжэ рафдани?

ДИЈЭ

Бијо э гоф кэсэвоз нэ нуш, нэ вэхиз дијэ,
Э бүгүртү чү гүли гүзүргүл, нэргүз дијэ.

И буй-бухун, мэнгэ руј, и чум-гошки түрө нисд,
Бовор сох э јэ гүзэл, э јэ јориш нисд дијэ.

Сэр чумһојтү рушум бу тү жонәнэ, гүзэлэ
Имуһој эз дүл, эз жун хосдэгорһо нисд дијэ.

Вэги эз дэс гэлэмэ тү Лејли эри Мэжнун
Эз тэмиз һэшг, мүһбэт јэ когоз нүвүс дијэ.

Хубэ нумтү э ләңэ, э зуһун миофдону,
Эз тү шори мисоһу ватантү Огуз дијэ.

Јэ духдэрэ бисдогэ эгүл, комол вэ рачи,
Э Симах, чү кэрэки у гүлэ жиһиз дијэ.

Э ДУХДЭР

Эз сэрмэ эгүлмэрэ бијо нэ бэр, э духдэр,
Дивонэј рачитүни бүтүн шэхэр, э духдэр.

Шунэ зэрэј мујһорэ рихдэј э пэсэј кэрдэн,
Хисирэ жовонһорэш сохдэј хэбэр, э духдэр.

Мэ ошугэ гоф дорэ шор сохдигэ дүлмэрэ,
Гэм, гүссэјмэ лов имбу томом эз сэр, э духдэр.

Офдо нијов гэрдүмгэ и һүломэ бүсбүтүн
Түрэ хуно назлү јор нибу духдэр, э духдэр.

Симах Шејда јэ мәжнун бири э чул офдори,
Дэли дивонэјтүни нэсда мәгэр, э духдэр?

ТҮНИ

Шор нэбош, ој гүлбэдэн, ки түрэ дэвронтуни,
Бүтүн Боку, Исроил ошугту, һәјронтуни.

Бијор э јор рачһорэ, лејлиһо, ширинһорэ
Нэ гу эзу гүзэлһош јарашуглу жон түни.

Дор бәһәр овурдәки сәр хүшдәрэ гуз гүрдэ,
Дүлһорэ илһом дорэ сәвгили жонән түни.

Дүнјоһ јомон дүнјоһи, әри һич кәс нә мунди,
Дәниш э бофој ҳүлом, гүлү-гүлүстон түни.

Зүлејха э сәр Јусиф шәрһ вошәнд, дургу гуфди,
Фурухд инсоф хүшдәрэ, чумһои жәјрон түни.

Симах э рәһ гүзэлһо јә жофокәш Мәжнуни,
Әдәј шори сохдә ки, э бог ҳәшг богбон түни.

НИСОНУ

Кэлэ миңид хэлгмэни, ој жәһмэт нисону,
Ә дүһнө гэрөл күрди һэшг, мүһбэт нисону.

Офүррәгор кумәк сохд әз дәс Форон вирихдим,
Кәширим чүл сал иму ә чул зиллэт нисону.

Әзу рузһо јодигор мунди әри хэлг иму,
Ә сүгдә јәһудиһо бири гисмэт нисону.

Миши рәбәјну овурд әз дог Синај Түрорә,
Шини гофһој әнурә һәммә миллэт нисону.

Имбуруз руз миңиди вокунит сүфрәһорә,
Хурим-бәрим әз жуни, сохим сүһбәт нисону.

Симах, бөјрөг Исроил һәмишә зәвәр гәрдо,
Пој амбар бу, зијод бу дијәш гимәт нисону.

Әри Јусиф бен Јоһај

Јә мәһнихун кук һисди, чү рачи урә сәси,
Шинирәки оморә инсонһорә һәвәси.

Бүлбүлһо һәчи, хундә ә гәд богчә, ә гәд бог
һәшданки мусигини, ов билоги нәфәси.

Бисдоригә ә чәнд диһ, ә чәнд гүзәлә шәһәр
Ә и хори Исроил нитов бирә әвәзи.

Данусдә сејгаһ чүни, маһур, чаһаркаһ чүни
Ә кин һәммә хотури һүрмәтлүни, һәзизи.

Худо јә бәхш дори журурһој Гафгазирә,
Дүли әз шәһ сәбәһи амбар-амбар тәмизи.

Ә Симах, ширин гәрдо Јусифә дијәш сәси,
Усуз нәсә гирошдә јә шори, јә һәрүси.

ОҢ ДҮЛ

Гэнэ э һэшг, мүһбэт эрчү офдорэј, э дүл?
Эз дәрди энү духдәр мүрдәни әдәј, э дүл.

Жовони гэдүртүрә дан чәнд гәдәр дир нисди,
Јәсир хубә жонәнһо мибоши тәкәј, э дүл?

Нә Фәрһад, нә хан Кәрәм чәнтү сәвмиш нә сохди,
Ошугһо Мәжнун бирә чү хәјол сохдәј, э дүл.

Сәвгисүз и дүнјорә нисди гэдүр-гимәти,
Усүз хошбәхд бирәрә эз ки шинирәј, э дүл!?

Әкәр бәхтү, мозлтү нә бисдогә э сәр пој,
Ә минжи эн чор рәһи мундәјки мундәј, э дүл.

Һисди шоһир Симаха јә гүлбәдән војгәји,
Тү ки эз һәммә пишо урә винирәј, э дүл.

НҮВҮСҮМ

Шин, ој духдәр, дәрдмәрә мә әритү нүвүсүм,
Әзтү шикөјәтмәрә мә әритү нүвүсүм.

Түни ә дулмә гүссә, кәдәр дори кошдәгор,
Әзоб-әзијәтмәрә мә әритү нүвүсүм.

Әрчү куләкә хуно ә чор тараф жәсдәни?
Һәшгмәрә, ниәтмәрә мә әритү нүвүсүм.

Мә ә рәһтү жун дорә сад жофо кәширәнүм,
Гәбул сох мүһбәтмәрә мә әритү нүвүсүм.

Шоһирһорә хәјоли бүтүн дүнјорә гәшдә,
Хәјол нә бош хо мәрә, мә әритү нүвүсүм.

Шинирәм, ә јор, чәнд бо Симах, Симах гуфдирәј,
Симахиш хостә түрә, мә әритү нүвүсүм.

Ә ЖОР

Вокун дәрһој дүлә әримә ә јор!
Амбар бу, зијод бу шоримә, ә јор!

Јә һә гу, дүлмәрә вәбәр шор бошум,
Рәһәт нәфәс кәшүм јә кәм мә, ә јор!

Оһ, нолә никәшүм ә рәһтү әкәр,
Покундә омогәш дәримә, ә јор!

Кәлә миһид имбу әз мишпәхошму,
Исторә омогә һәримә, ә јор!

Симаха әз һүлом јә чү кәрәк нист,
Түни рачә гүлмә, пәримә, ә јор!

БИЈО БУ

Ә сәр һүндүрә доғһо вәрф,ворвори бијо бу,
Мәрдә гүзәл вә рачә назлү јори бијо бу!

Әз гәм-гүссә ә дур бош, нәил урә ә нәзник,
Ә дүл һәммә, һәмишә әнжәг шори бијо бу!

Ки әз хубә мәсләһәт, әз нәсиһәт вирихдгә,
Гоф кәләрә нә гүрдгә дәрди-сәри бијо бу!

Сәфолүни вишәһо, бүлбүлһо әдәј хундә,
Дүлһорәш, фикирһорәш хундәгори бијо бу!

Һәилһо, нәвәһоји мәрә фикир, хәјолмә
Һәр кәсә јә һәзизи, жун-жигәри бијо бу!

Ватан - хори бәбәһо илһом дорә Симаха,
Һәлбәттә, гәләмирә сәбәбкори бијо бу!

ГИМЭТТҮРЭ

Пәһни нә сох бијо эзмә, ој гүзәл јор, сифәттүрә
Ә гәд дүлмә гәрдүндәнүм мә һәшгтүрә, мүһбәттүрә.

Чәнд салһои әз дәрду тү әдәј сухдә варасдәнүм,
Гәнә зәвәр гүрдәнүм мә ә кин һәммә һүрмәттүрә.

Ә Огузиш зиһисдәки эзмә ә дур гәшдәнбири,
Бијо имој јә жон бошим, әз дәс нәди гисмәттүрә.

Тәрсирәнүм кәшо түрә гүлә хуно буј мисоху,
Бәгдә ә зир пој мишәнү, кәм мисохут гимәттүрә.

Вор-дәвләтә гули нә бош, ән кәлә вор, дәвләт түни
Хостә винүм мә бәхтәвәр һәмиш, ој гүл, хошбәхт түрә.

Әз дәрду тү Мәжнун бирә ә чул-сәһра офдорүмгәш,
Јә руз жонән Симах Шејда мивинүм мә һәлбәт түрә.

ҺӘРҮСҮТҮНИ

Шинирум ки, имишәв, ој гүл һәрүсүтүни,
Јә кәм нүшдәј гириздәј, чумһои һәрси түнү.

Бирә ки, шәв һәрүси гүзәлһо гириздәнүт,
Нибу гүссә кәширә, и мәжлис мәжлүстүни.

Мәгәр хәбәртү нисди и мәжнун бирә дүлмә,
Чәнд вәхди, чәнд зомони гултүни, јәсиртүни?

Јә дәстә гүл востәрә ә шоритү оморум,
Мугум дүлтү пој варов и ән хубә рузтүни.

Гоф дори јә вәхд мәрә, ә һәшгиш шәһво сохди,
Бәгдә, ә јор, чү бисдо? Имишәв һәрүс түни.

Симах Шејдарә чуми ә сәр тү мундигәш дан,
Хошбәхт бош, бәхтәвәр бош, әнжәг бәфосүз түни.

ИМБУРУЗ

Оморэбу э кин мә мэрэ гүлмэ имбуруз,
Пар зэрэбу эз шори әдәј дүлмэ имбуруз!

Чәнд зомон бу, чәнд вәхт бу сабур-гәрормә нәбу,
Мәнгә хуно товуш до у мозолмә имбуруз!

Дү-јәкирә гоф дорә, дүлшор нүшдә-вәхүшдә
О ју күһнә зомонһо рафд хәјолмә имбуруз!

Кәширәм жофојурә, кәширәм дәрд-гәмјурә,
Ој Худо! Чү гүзәл бу гүзүргүлмә имбуруз!

Һәј гуфдирим-хәндүсдим, һәшгүлү бисдорим дијәш,
Ә хүшдән жәннәт бирүм һәшданки мә имбуруз!

И чү кори, ој Симах, әз хошбәхти, әз шори
Бирдән пар зә әз сәрмә рафд әгүлмә имбуруз!

ОЈ ГҮЗЭЛ

Когозтүрә вәгүрдүм мә имбуруз, ој гүзэл,
Ә хушдә нә оморум дан бүтүн руз, ој гүзэл.

Һәшданки и дүнјорә сәнғһои рихд ә сәрмә,
Ә дамармә поисд хун бисдорум буз, ој гүзэл?

Нүвүсдәјки нумтүрә дијә һич вәхд нә гүрүм,
И чү гофи, фикиртү әрчү чарусд, ој гүзэл.

Бәс әримә нүвүсдә когозһорә чү сохум?
Чү мигују ә и кор һәр һовир, дусд, ој гүзэл?

Әкәр тәхсирмә һисдгә хәнжәл вәги күш мәрә,
Бијов ә сәр гирјәјмә Боку, Огуз, ој гүзэл.

Симах бәфосүзһорә јәкимүн дүшмәнини,
Бијо нә сох хушдәрә тү сәригуз, ој гүзэл.

ТЭЛ-ЭВИВ

Јә гүзэл, јә жон дирүм э кучәј эн Тәл-Әвив,
Нә дири һич кәс һәлә һәчи жонән Тәл-Әвив.

Һәјтәр назлү бирәнбу Бокурә духдәрһои,
Дүлмәрә э һәшг овурд у гүлбәдән, Тәл-Әвив.

Ә сәрмә тә жәһм бирә гәнә әгүл, комолмә
Нисд бисдо әз чумһојмә у јор бирдән, Тәл-Әвив.

Һәшданки бүтүн һүлом э чуммә торик бисдо,
Ә сәрмә гушун кәши омо дүшмән, Тәл-Әвив.

Әдәј гәшдәнүм урә чәнд вәхди, чәнд зомони
Расд омо бәлкә әмә руји гәшәнк, Тәл-Әвив.

Симах у рачә јорә јәбојгәш әкәр дигә,
Мигују һәр руз әтү сәд бо әһсән, Тәл-Әвив.

ГҮЗЭЛНӨ

Чү амбари э руј хори ширин зуһун гүзэлһо,
Нэсда гэнэ эрчү сохдэ дүлһорэ хун гүзэлһо.

Кимихорэ эз чумһои сэвги, мүһбэт рихдэ,
Жовонһорэ, жонилһорэ сохдэ Мэжнун гүзэлһо.

Кимихорэш нази бэрдэ эз сэр эгүл инсонэ,
Ој худојмэ, нэгордо һич душгун, мэгбун гүзэлһо.

Јэ ширинэ хэндэшүрэ нидүм э вор, э дәвлэт
Пој һәмишэ һәјтэр хэндү эз дүл, эз жун гүзэлһо.

Симах, кошгэ э и дүнјон дијэш амбар, зијод бу
Ә Лејли, э Ширин бәнзэр дүлэ вәкун гүзэлһо.

ВИНИРЭКИ

Тилһој дүлмә ләрзирә јорә һәр винирәки,
Һолмә пис бирә түрә, ә духдәр, винирәки.

Хосдәнүм ки дүлмәрә вәкәнүм гујум әтү,
Ләвмә гоф нәсә гүрдә жун-жигәр винирәки.

Сәвгитүни, Һәшгтүни мәрә дәлү сохдәгор,
Сәр хушдәрә гуз гүрдә дор бәһәр винирәки.

Хосдәни әз Фәрһад пүрс, әз Кәрәм, әз Сә“нан пүрс
Мәжнунһо зијод бирә рачә сәр винирәки.

Һәшданки бүтүн Һүлом, бүтүн дүнјоһ әнмәни
Жовонһорә мә хәшбәхт, бәхтәвәр винирәки.

Симах јә тәһәр бирә әз Фүзули, әз Ваһид
Јә духдәрә, јә кукә бихәбәр винирәки.

ШОҲИРӘ

Нә рузи һисд, нә шәви һисд шоһирә,
Ки мигују гүссәји һисд шоһирә?

Фикир сохдә, хәјол сохдә нүвүсдә
һәммә хостә дүли тәмиз шоһирә.

Һә хундигә нибу ә сәр офдорә
Синәји пур, гофи гәлиз шоһирә.

Низамиһо, Фүзулиһо омор
Һүрмәти һисд һәр вәхд холис шоһирә.

Симах Шејда, рачә шәјрһо нүвүс,
Хәлг пој бәхш дү лалә, нәргүз шоһирә.

КЭШИРЭНҮМ

Эз дэс энү гүзэл јор мүсибэт кәширәнүм,
Шәвһо нәсда хисирә һәј хифәт кәширәнүм.

Әвәл мәрә гоф до ју әз дүл, әз жун сәвмиш сохд,
Бәгдә чарусд фикирју, әдәј дәрд кәширәнүм.

Ә һүлом јә бибофо, јә дүлсүз зијод бисдо,
Дүлмә нәс сакит бирә чү зәһмәт кәширәнүм.

Лејли сог мибисдогә гинәмиш мисохд урә,
Мигуфди ә жигәјтү хәжәләт кәширәнүм.

Ваһид амбар нүвүсди әз бибофо гүзәлһо,
Эз дэс әнуһо зулум, әзијәт кәширәнүм.

Симах, ә худо шүкүр у бибофо духдәрә,
Дијә нәсә нумирә һәр сәһәт кәширәнүм.

НЭС ХОСДЭНҮМ

Эзибэгдэ, э јор, мэрэ дүл доригэш нэс хосдэнүм,
Эз сэр тэ пој тү сүрх, нүгрэ бисдоригэш нэс хосдэнүм.

Хосдэнбири битэ хуно вожовуни э дэс мэрэ,
Э бүгүрмэ пэшму бирэ омorigэш нэс хосдэнүм.

Бибофорэ жигэји нисд дан э дүлмэ, э синэјмэ
Гулэ хуно э појһојмэ офдоригэш нэс хосдэнүм.

Дижэ эзмэ јэ сүһбэтлэш, тү јэ гофлэш нэбу сохи,
Шор оморэ гулэ э гул доноригэш нэс хосдэнүм.

Э мүһбэт, э һэшг, сэвги нибу түрэ нэзник һишдэ,
И дүнјорэ, и һуломэ эмэ дигэш нэс хосдэнүм.

Симах Шејда, биһил хуну жуһурһојму и гээлэ,
Түш гу: Э јор, э бибофо эз мэ дэс кэш, нэс хосдэнүм.

ОШУГУМ

Јә гүзәлә мә ә руји, ә хәндәји ошугум,
Гүлә хуно ә нушдәји, вәхүшдәји ошугум!

Дарафдәки ә гәд богчә, оморә ки ә гәд бог,
Јовош-јовош пој вәгүрдә ә гәшдәји ошугум!

Ә мәңнихун бүлбүләвоз - ә ју рачә гушәвоз,
Һәрдән сәсә ә сәс дорә ә хүндәји ошугум!

Ә јә шори, ә јә ники ә гәд мәјду дарафда,
Ә мәрәвоз гул вокундә вәжәсдәји ошугум!

Ә јә дәстә духдәрәвоз әз кучәјму оморә,
Амбар шори сохдә-сохдә гиросдәји ошугум!

Симах, ә тү гисмәт сохо Офүррәгор ју јорә,
Мә ки урә - у пәрирә ә хүшдәни ошугум!

ГЭНЭ

Дирүм рачэ гүзэлһорэ э һэшг офдо дүлмэ гэнэ,
Э пишој чум омо поисд у хэндэ руј гүлмэ гэнэ.

Кох хэндүсдүт, кох гоф сохдут, дэниширүт э дү-јеки,
Ој Худојмэ, и чү кори дэгиш бисдо һолмэ гэнэ?

Ширин, Әсли, Лејли, Сэ“нан нэ бу һэчи наз сохдэгор,
Мэгэр инсоф нисд уһорэ зулум сохдэ эмэ гэнэ?

Симах мэгэр сэнг, дэмүри тоб бијору э һэр эзоб?
Һэлбэт гэмсүз мијов-муров рузһо, мәһо, салмэ гэнэ.

ГИРИСДӨНҮМ

Жунмэ сад жофо дири, әдәј һәј гирисдәнүм,
Чумһојмә һәрс пур бири, әдәј һәј гирисдәнүм!

Филһо нисә кәширә мә кәширә дәрһорә,
Бәхтмә јомон хисири, әдәј һәј гирисдәнүм!

Гәнә офдо ә јормә ју назлү јор, ју пәри
Јәгин нисди хәбәри, әдәј һәј гирисдәнүм!

Бибофоји и дүнјоһ, ки нәсдәгә пој дану,
Амбари дәрди-сәри, әдәј һәј гирисдәнүм!

Дусд винирәм дусдәвоз дүшмән бири әхирдә,
Нун-мүнүкә шишири, әдәј һәј гирисдәнүм!

Симах, дәрдсүз-кәдәрсүз инсон нисди ә һүлом,
Дүлмә гүссә винири, әдәј һәј гирисдәнүм!

ЈОРМӘ

Нәсданум ә һижронту тоб дорә назлү јормә,
Чуммәш хов нәсда чүни, шин авазлү јормә.

Бијо, зур бијо тү, нә биһил ки гәм кәшүм,
Хун әз Лејли, әз Мәжнун синәји сазлү јормә.

Бәбәһорә хорију дүлһорә шори дорә,
Түш шори ди, фәрәһ ди, мәрә һәвәслү јормә.

Нивогорду пәсәво гирошдә рузһо, шәвһо
Һәр чирә јә вәхди һисд, васал нәфәслү јормә.

Омони нәил мәрә дәрдлү Мәжнунә хуно
Ә чулһо бијофдонум, дурнә богозлү јормә.

Әкәр јә руз Симаха дүлирә вәбәрдигә,
Јә гурбу микушүм мә әри Гафгазлү јормә.

АЗƏРБАЈЧАН

ДИЛИНДƏ

СОР МЭНИ

Сән еј мәним ахтараным, сораным
Һөрмәт едиб тез-тез мәни ананым,
Бағым, бағчам, телли сазым, каманым
Нечә-нечә кәнд, шәһәрдән сор мәни,
Назлы-назлы көзәлләрдән сор мәни.

Јадымдадыр о ушағлыг илләри,
Дағ чајынын ашыб-дашан селләри,
Пај-пијада долашардым чөлләри,
Һәр кечәдән, һәр сәһәрдән сор мәни,
Назлы-назлы көзәлләрдән сор мәни.

Илһамымдыр бабаларын торпағы,
Гәлбимдәдир ләпәләрин чошмағы,
Ај бачылар, ај гардашлар јаз чағы,
Лаләләрдән, тәр күлләрдән сор мәни,
Назлы-назлы көзәлләрдән сор мәни.

Мәфтун етмәз үрәјими дәвләт-вар,
Год бәстәләр, Јусиф маһны охујар,
Симах, јохдур бу дүнјаја е“тибар,
Гәдир билән бу елләрдән сор мәни,
Назлы-назлы көзәлләрдән сор мәни.

САЛАМ КӨНДЭРИРЭМ

(Сэмэд Вургун сајагы)

Исмајылов Телман үчүн

Ај мәним мейрибан гардашым Телман,
Сәнә көмәк олсун танры һәр заман!
Овроһом¹ елиндән, Миши² елиндән,
Учан дурналарын күмүш телиндән,
Күл-чичәк этирли јашыл бағлардан,
Сәрин булаглардан, көј јајлаглардан,
Нәгмәкар гушларын көзәл сәсиндән,
Тәмиз үрәкләрин ешг, һәвәсиндән
Бир дә һәр мешәдән, һәр бүлур чајдан,
Мүгәддәс Товратдан, Күнәшдән, ајдан,
Аккодан, Хәјфадан, Кирјат Москиндән,
Салам көндәрирәм һүзуруна мән.

Исраил торпагы чәннәтә бәнзәр,
Ивритчә данышыр бурда һәр нәфәр.
Чалышыр чамаат һалал әмәклә,
Гаршылар гонағы дузла, чөрәклә.
Халгын шад күнүндән јазыр гәзетләр,
Һамыја сәадәт, хошбәтлик истәр.
Јазыр әрәбләрин бәд ишләриндән,
Торпаг истәјиндән, нә билим нәдән...
Һәлбәт, бу елә дә бир күн сүлһ кәләр,
Үрәкләр севинәр, дадоглар күләр.

Кедәр инсанларын гәми, гүссәси
Бүрүжәр һәр јери тар, каман сәси.
Меһрибан гардашым, әзизим Телман,
Јағуб торпағындан, Давид јурдундан
Һәр дили нәғмәли гыздан, кәлиндән
Салам көндәрирәм һүзуруна мән.

Мүгәддәс торпагдыр Гүдс шәһәри,
Она бөјүк танры јарашыг вериб.
“Ағлајан дивар“ы ким көрсә әкәр,
Ону ағушуна алар фикирләр.
Бир өзкә аләмдир “Дузлу дәниз“дә,
Чимсән динчәләрсән “Дузлу дәниз“дә.
Ашкелон көзәлдир, Рамат-Ган көзәл.
Гәлби, нәфси тәмиз һәр инсон көзәл.
Бат-Јам шәһәринин ишчиләриндән,
Көзәл Тәл-Әвивин һәр нәфәриндән,
Аккода тикилән тәзә нумаздан,
О баһар нәфәсли, о күллү јаздан,
Ај Телман гардашым, чандан, үрәкдән
Салам көндәрирәм һүзуруна мән.

-
1. Овроһом—Ибраһим Хәлил пејгәнбәр
 2. Миши — Муса пејгәнбәр

ОХУ, ГАРДАШЫМ

Мүгәнни Јусиф бен Јојхаја
итһаф едирәм

Риггәтә кәтирди гәлбими сәсин,
Баһар нәфәсидир санки нәфәсин,
Бүтүн ел, обада јохдур әвәзин,
Вурғундур сәсинә чоһу, гардашым,
Көзәл охујурсан оху, гардашым!

Сәнин маһныларын күл кими инчә,
Руһ верир гочаја, руһ верир кәнчә,
Чағлајыр көр нечә, динир көр нечә.
Вурғундур сәсинә чоһу, гардашым,
Көзәл охујурсан оху, гардашым!

Сәсин Канададан, Нју-Јоркдан кәлир,
Көзәл Франсада көјә јүксәлир,
Сәни Москва да нәғмәкар билир,
Вурғундур сәсинә чоһу, гардашым,
Көзәл охујурсан оху, гардашым!

Симахын гәлбиндә даим јерин вар,
Бир-бириндән ширин нәғмәләрин вар,
Исраил сәнинлә едир ифтихар,
Вурғундур сәсинә чоһу, гардашым,
Көзәл охујурсан оху, гардашым!

НӘҒМӘЛИ МЕШӘ

Бизим мешәләрә
Бәнзәр бу мешә,

Уча ағачлары
Бахыр күнәшә.

Охујур гушлары,
Отүр гушлары,

Дејир маһнысыны
Јуз чүр гушлары.

Бу нәғмә һопһопун,
Бу бүлбүлүндүр.

Охшајыр гәлбими
Көр нечә күндүр.

Охујур турачлар
Вериб сәс-сәсә,

Көзәл сығырчынлар
Кәлиб һәвәсә.

Һәр будаг бир көзәл
Маһны јувасы,

Бир башга аләммиш
Гушлар дүнјасы.

Һәр гуш өз дилиндә
Чалыб-чағырыр,

Гәлбим фәрәһләнир,
Гәмим дағылыр.

Маһнылар гојнунда
Кәздирир мәни,

Мешә бәстәкардыр,
Гушлар мүғәнни.

ГУРБАН ОЛУМ

Ај гыз, сәнин мә“на долу,
Бахышына гурбан олум.
Күләбәтин көјнәјинин
Нахышына гурбан олум.

Һардан чыхдын габағыма?
Гондун көнүл отағыма,
Сәнин күлкәз јанағына,
Көз-гашына гурбан олум.

Јахшы билир Симах Шејда,
Севкидә јох ганун-гајда,
Јеришинә олум фәда,
Күлүшүнә гурбан олум.

ЧЫРАГГАЛА

Эсрлэрин јадикары
Чыраггала, Чыраггала!
Салам көнүл һавадары,
Чыраггала, Чыраггала!

Уча дағлар башындасан,
Көрән нечә јашындасан?
Көзләримин гаршындасан,
Чыраггала, Чыраггала!

Гов башындан думан, чәни
Көзүн ајдын көрсүн сәни,
Бурахмаздын бир дүшмәни,
Чыраггала, Чыраггала!

Јува салыб гушлар сәндә,
Гартал кәлиб гышлар сәндә,
Һекәлләшиб дашлар сәндә,
Чыраггала, Чыраггала!

Инди гајнар булагларын,
Кәлиб-кедәр гонагларын,
Фәрәһлидир бу чағларын,
Чыраггала, Чыраггала!

Мәһманынам илк баһарда,
Гәлбимдәсән олсам һарда,
Саламат гал бу дағларда
Чыраггала, Чыраггала!

АҖ ӘһМӘД

Әһмәд Исајевин анадан олмасынын 60 иллији мүнәсибәтилә

Көзәл Сувакилдә кәлдин чаһана,
Чағырды лајланы Зәрифә ана,
Бир күн журналист тәк чыхдын мејдана,
Халгын марағындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Чалдын гылынчыны әјриликләрә,
Алды өз пајыны вахтында һәрә,
Бағладын гәлбини бир ал сәһәрә,
Өмрүн хош чағындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Даһа да гәләмин гој ити олсун,
Адын ағызларын сөһбәти олсун,
Көрүм дүнјаларча һөрмәтин олсун,
“Әли булагы“ндан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Чевирдин тарихи сән вараг-вараг,
Низами дөврүндән јетирдин сораг,
“Үсјан“ын гәлбләрдә јандырды чыраг,
Бәндәр очағындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Әлэкбәр Руһини чыхартдын үзә,
Мәрһум Чавад ханы танытдын бизә,
Гәләмин мө“чүзә, өзүн мө“чүзә
Узагдан, јахындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Журналист-јазычы, тарихчисән сән,
Сәнәт аләминдә бир инчисин сән,
Мин-мин үрәкләрин севинчисән сән,
Шәмкир ојлағындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

Ајлары, илләри бир-бир вур баша,
Симах дејир сәни көрүм мин јаша,
Гәләм достларыны чағыр јарыша,
Нә јаздын халгындан јаздын, ај Әһмәд!
Кәнчә торпағындан јаздын, ај Әһмәд!

НЭВЭМ

Нэвэм Күлсэвэнин 12 жаша чатмасы мунасибэтилә

Бу күн шад күнүндүр, эзиз күнүндүр
Кэзүмүн ишыгы, ај чейран нэвэм.
Бу чалыб-чағырмаг сэнин үчүндүр,
Хош кечсин күнлэрин һәр заман нэвэм.

Сэн һэдди-булуға чатырсан даһа,
Уғурлу бир аддым атырсан даһа,
Јол кедир кәрванын бөјүк сабаһа,
Сэниндир бу һәјат, бу дөвран нэвэм.

Өзүн бир инчисэн, сөзүн бир инчи
Һәр ишдә, һәр күчдә газан биринчи,
Атанын, ананын ол сэн севинчи,
Бағлајым адына мән дастан нэвэм.

Анам Күлсэвэнин адыдыр адын,
Күл ачсын һәр арзун, һәр бир мурадын,
Күнбәкүн фираван кечсин һәјатын,
Күлсүн көзләриндә бу чаһан нэвэм.

Чанын мөһкәм олсун, өмүрүн узун
Јығышсын башына оғулун, гызын
Нэвә-нәтичә көр, одунда гызын,
Инди сэн севимли бир гызсан, нэвэм.

Бүтүн нэвэләрим, нәтичәләрим
Сэни тәбрик едир, ај ал сәһәрим.
Јох олур гәлбидмән гәмим, кәдәрим
Сэни шад көрәндә меһрибан нэвэм.

Симахын севинчи дәрјадыр букүн,
Чалынсын һәр евдә белә тој-дүјүн,
Күн олсун бојүк тој олсун сэнинчүн,
Мәним көзәл нэвәм, мәним чан нэвәм.

АҒРЫН АЛЫМ

Кетмә, кетмә ајаг сахла,
Бир аз дајан, агрын алым.
Сәнә дәрдли Мәчнун кими,
Олдум һејран, агрын алым.

Бу нә көздүр, бу нә гашды?
Көрдүм сәни ағлым чашды,
Мәһәббәтим ашыб-дашды,
Олдум чаван , агрын алым.

Нәркиз кими тәзә-тәрсән,
Аја, күнә бәрабәрсән,
Бәлкә ләлсән, ја көһәрсән,
Ја да мәрчан, агрын алым.

Сөјлә һансы хош саатда,
Хәлг ејләмиш сәни худа?
Көрән вармы бу һәјатда,
Сән тәк чејран, агрын алым?

Ај Симахын балү-пәри,
Доған ајы, ал сәһәри,
Сәни севән үрәкләри,
Еләмә ган, агрын алым.

ТЕЛМАНЫН

Исмајылов Телман үчүн

Халгымызын бир мейрибан оғлу вар,
Инсанлара көмөк едэр, эл тутар
Ана вэтэн едир онла ифтихар,
Кэзир дилдэ шан-шөһрәти Телманын,
Сəхавəти, мəрһəмəти Телманын.

Зејналабддин, һатәм кими тәкдир, тәк
һәм һөрмәтдә, һәм иззәтдә тәкдир, тәк
Дәстә-дәстә сәп башына күл-чичәк,
Кэзир дилдэ шан-шөһрәти Телманын,
Сəхавəти, мəрһəмəти Телманын.

Аккода бир көзэл нумаз тикдириб,
Елә бил ки, бир күллү јаз тикдириб,
Тə“рифинə тə“риф чатмаз тикдириб,
Кэзир дилдэ шан-шөһрәти Телманын,
Сəхавəти, мəрһəмəти Телманын.

Касыблара һәм атадыр, һәм ана
Эмәлләри сығмаз шејрə, дастана
Симах Шејда, јајылыбдыр һәр јана,
Кэзир дилдэ шан-шөһрәти Телманын,
Сəхавəти, мəрһəмəти Телманын.

А БОЛГАР ГЫЗЫ

Һардан габағыма чыхдын бу сәһәр?
Кетмә, кетмә дајан, а болгар гызы.
Елә бил күн чыхды күлдү үфүгләр,
Нурланды асиман, а болгар гызы.

Биздә дә аз дејил көзәл сәнәмләр,
Валлаһ бир бахмагла үрәк вәрәмләр,
Азалар гүссәләр, јох олар гәмләр,
Киминлә данышсан, а болгар гызы.

Вармы Күстендилдә сәнин тәк көзәл?
Сән көзәл, күл көзәл, јә чичәк көзәл?
Һәр күн бу күчәјә бәзән, дүзән кәл,
Меһрибан-меһрибан, а болгар гызы.

Дағ даға говушар, инсан инсана,
Торпаг гар, јағышсыз кәләрми чана?
Ешгин гәлбимдәдир кетсән һәјана,
Мәнәм естакадан, а болгар гызы.

Симахын көзүндә сән уча дағсан,
Чичәкли чәмәнсән, мејвәли бағсан,
Күнәшдән нурлусан, ајдан парлагсан,
Хошбәхт ол һәр заман, а болгар гызы.

ЈАҒЫР

Зилләжиб көзүнү көзүмә бахма,
Кәл мәни бу гәдәр јандырыб-јахма,
Инсаф ет, сән аллаһ, евими јыхма,
Ағырдыр бу көрүш мәнимчүн, ағыр
Сәнин көзләриндән мәһәббәт јағыр.

Ај тәзә күл ачан дағлар чичәји,
Чәмәнләр чичәји, бағлар чичәји
Дилә кәтирирсән нечә үрәји,
Белә бахыш олмаз, бу ки, лап ағдыр,
Сәнин көзләриндән мәһәббәт јағыр.

Кедирдим јол илә, ејләдин јолдан,
Көрдүм кәклик кими чыхмысан колдан,
О шух бахышлара олмушам һејран,
Ај гыз, башдан-баша нағылсан-нағыл,
Сәнин көзләриндән мәһәббәт јағыр.

Сәнә ајмы дејим, күнәшми дејим?
Гәлбимә од салан атәшми дејим?
Өзүм дә билмирәм, валлаһ, нејләјим
Елә бил башымда илдырым чахыр,
Сәнин көзләриндән мәһәббәт јағыр.

Сачларым ағарыб олса да дүм ағ,
Үрәк аловлудур, одлудур анчаг,
Бир дә севки јаша бахмајыр, Симах,
Күлүм һарда олсан сән мәни чағыр,
Чүнки көзләриндән мәһәббәт јағыр.

БИР ГЫЗ ВАРДЫР КЭНЧЭДЭ

Һачы Әһмәд Исајевин нәвәси
Чөвријјә үчүн

Бир гыз вардыр Кәнчәдә,
Күлә бәнзәр нечә дә.

Шириндир күлүшләри,
Ојундур һәр ишләри.

Каһ јеријәр, каһ дураp
Һарда кәлди отуpар.

Сығынар анасына,
Вурғундур ата она.

Бабасы Әһмәд баба,
Халгына шөһрәт баба.

Кәсәрлидир гәләми,
Ады кәзир аләми.

Јазар елдән, обадап
Олмаз белә бабадан.

Чөвријјәни чох севәр,
Она чан гурбан, - дејәр.

Әлә алыб әлини,
Сығаллајар телини.

Бир гыз вардыр Кәнчәдә,
Күлә бәнзәр нечә дә.

ОҒЛУМ МҮШФИГЭ

Улу тәбиәтдән күч ала-ала,
Ајлары, илләри салырсан јола,
Һәмишә күл, даныш, шад ол, ај бала!
Букүн тамам олур гыrx јашын сәнин,
Һәр вахт уча олсун гөј башын сәнин.

Шаир Мүшфигимин адыдыр адын,
Севинчлә, фәрәһлә кечир һәјатын.
Сәбинә өвладын, Күлја өвладын
Букүн тамам олур гыrx јашын сәнин,
Һәр вахт уча олсун гөј башын сәнин.

Атанын, ананын көзнүдә дағсан,
Даима алышан нурлу чырағсан,
Чичикли чәмәнсэн, мејвәли бағсан
Букүн тамам олур гыrx јашын сәнин,
Һәр вахт уча олсун гөј башын сәнин.

Һәлә габагдадыр фәрәһли күнләр,
Нечә тој-бајрамлар, нечә дүјүнләр.
Шад хәбәр гапыны дојсүн һәр сәһәр,
Букүн тамам олур гыrx јашын сәнин,
Һәр вахт уча олсун гөј башын сәнин.

Симах чансағлығы арзулар сәнә,
Бала, һәшдад нәдир, јаша јүз сәнә.
Лајиг ол анана, лајиг ол мәнә.
Букүн тамам олур гыrx јашын сәнин,
Һәр вахт уча олсун гөј башын сәнин.

АЈ ШАМИЛ МҮЭЛЛИМ

Мүгәнни Шамил Мустафајевә
һәср едирәм

Бизим Исраилә хош кәлмисән сән,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!
Гәдим пејгәмбәрләр вәтәниндәсән,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

Оху шәнликләрдә, тојда, мағарда
Хош сәсин јајылсын бизим дијарда,
Бир аләм јашајыр шурда, муғамда
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

Бакы нәфәси вар сәсиндә сәнин,
Әтри вар дағларын, чөлүн-чәмәнин,
Әзиз өвладысан ана вәтәнин,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

Кәл кәзәк Аккону, Хәјфадан кечәк,
Көзәл Рамат-гандан, Јаффадан кечәк,
Араддан, Ашдодан һәз алсын үрәк,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

Көр һарда јашајыб Муса сәһрада,
Кечиб Ибраһимин күнләри һарда,
Јусиф һансы дүздә галыбдыр дарда,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

Јатыр бу торпагда Давуд пејгәмбәр,
Сүлејман мүлкүндән галыб көр нэләр,
Гүдс көзэлликдә чәннәтә бәнзәр,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

“Өлү дәнизи“ндә олсан әкәр сән,
Чимсэн дузлу суда динчәләр бәдән,
Гәлбин чоша кәләр Елаты көрсән,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

Мәндән салам сөјлә Сејидзадәјә,
Әзиз вә мейрибан о Рафиг бәјә,
һәлә имканым јох ора кәлмәјә,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

Бәс нә вахт күн доғар Гарабағында?
Кәлбәчәр елиндә, Дәли дағында,
Шушанын, Лачынын бағча-бағында,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

Симахын үрәји о јерләрдәдир,
Даима јолларда, сәфәрләрдәдир,
Бакы, Кәнчә кими шәһәрләрдәдир,
Ај Шамил мүәллим, Шамил мүәллим!

НАТӘВАН

Көзәлликләр јурдудур,
Башдан-баша Гарабағ.

Дүзләрдә күл-чичәјә,
Дағларда сән гара бах.

Бу торпагда доғулмуш,
Бир заманлар Натәван.

Шушанын шаир гызы
Ше'рә, сәнәтә һејран.

Хан гызы һәм гајғыкеш,
һәм дә мһрибан иди.

Јохсулларын һалына
Алышыб-јанан иди.

Гүввәт алыб, күч алыб
Вәтән торпағындан о,

Шушајда су чәкдирмиш
Иса булағындан о.

Хан гызынын шөһрәти
Јајылмыш һәр тәрәфә.

Ше'р мәчлисләриндә
Јад едилмиш һәр дәфә.

Јаздығы ше'рләрдә
Вардыр һәсрәт, мәнһәббәт.

Көз јашлары, гәм-кәдәр,
Зәманәдән шикајәт.

Оғул дағы ананын
Үрәјини охламыш,

Мир Аббаса јас тутуб
Өмрү боју ағламыш.

Натәван рәссам иди,
һәм дә көзәл бир рәссам.

Јорулмазды күл-чичәк
Чәксәјди сәһәр-ахшам.

Инди халгын дилиндән
Дүшмүр ше'ри, гәзәли,

Бакыја зијнәт верир,
Натәванын һејкәли.

ГЫЗЫЛГУМДА

Күнәш чыхды, күлдү дөниз
Сәһәр-сәһәр Гызылгумда.
Санки тәзә күлдү дөниз,
Дәстәлә-дәр Гызылгумда.

Һәр далға бир көрпә ушаг,
Елә бил ки, дил ачачаг,
Күл-чичәк вар гучаг-гучаг,
Көр нә гәдәр Гызылгумда.

Күн алтында јанана бах,
Гәҗәјә бах, җавана бах,
Саһилдәки инсана бах,
Гума бәнзәр Гызылгумда.

Ичдим сәрин булаглардан,
Кечдим нечә ојлаглардан,
Әксик олмаз додаглардан,
Шән нәгмәләр Гызылгумда.

Саламат гал Гара дөниз,
Олдун мәнә доғма, әзиз
Күлүр лалә, күлүр нәркиз,
Күлүр көј, јер Гызылгумда.

АЈ АЛТМЫШ БЕШ ЈАШЫМ

Иллэр ганадында учуб кэлмисэн,
Кечилмэз јоллардан кечиб кэлмисэн,
Бу сәһәр гапымы аста дөјдүн сән,
Салам, өмрүм-күнүм, үрэк сирдашым!
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Ушаглыг илләрим һардадыр инди?
Ондан хатирәләр гәлбдә мин-минди,
Әл чатмаз о күнләр нечә шириндир,
Һәрдән имдадыма кәлир јаддашым,
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Кәнчә торпағыны кәздим бир заман,
Сәсим дағдан кәлди, бир дә арандан,
Гојмарам гочалыг тутсун јахамдан,
Ағармыш олса да гар кими башым,
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Өмрүмдән-күнмдән кечән илләри,
Вармы елә гүввә гајтарсын кери?
Нәнәли тахтына чыхандан бәри,
Мәнимлә дүз кәлмир һәјат јолдашым,
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Арзулар, әмәлләр чохдур габагда,
Һәлә чох маһнылар өтәр додагда,
Өмрүм чичәкләниб күлдүјү вахтда,
Мәни тәбрик едир гоһум, гардашым
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Үрэк тэмиз олсун, гэлб тэмиз олсун,
Лалэли чэмэнлэр сүфрэмиз олсун,
Һемишә күлүмсәр чөһрэмиз олсун,
Бир аз гәм-гүссәдән мән узаглашым,
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Өмрә бәзәк олсун баһар да, гыш да
Гој јағсын үстүмә гар да, јағыш да
Јашамаг уғрунда кедән јарышда,
Гој тә“нә етмәсин мәнә һәмјашым,
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Бир көзүм Бакыдыр, бир көзүм Гүдс,
Јашар һәр икиси гэлбимдә сөзсүз,
Һәр дәрдә, ачыја дөз, ај шаир, дөз
Гүрбәт дә Вәтәндир, төкмә көз јашын,
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Баһар күлсүз олмаз, пајыз хәзансыз
Охлады ешгилә мәни бир гансыз,
Өлүрәм о күндән аһсыз, амансыз
Онунчун ағарыр кирпичим, гашым
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

Дүнја көзәлләшир һәр күн көзүмдә,
Ләкәсиз бир үрәк вурур көксүмдә,
Аз адам тапылар Симах дөзүмдә,
Һәлә кәрәкдир чох дағлардан ашым,
Ај алтмыш беш јашым, алтмыш беш јашым!

АЈ ҮЛВИЈЖӨ

Баһар кими тэзэ-тэрсэн,
Күнәшли бир ал сәһәрсән,
Аја, күнә бәрабәрсән,
Бил нә дәрд-гәм, ај Үлвијжә,
Әзиз нәвәм, ај Үлвијжә!

Һәлә нәдир он сәккиз јаш,
Јүз ијирмијә чатасан каш,
Гој севинсин гоһум, гардаш,
Һәр вахт, һәр дәм, ај Үлвијжә
Әзиз нәвәм, ај Үлвијжә!

Гој һәр арзун кәлсин баша,
Дәјмәсин бир охун даша,
Бәхтәвәр ол, хошбәхт јаша,
Ғашы гәләм, ај Үлвијжә
Әзиз нәвәм, ај Үлвијжә!

Учал һәр күн пиллә-пиллә,
Јахшы оху дүш сән дилә,
Фәхр ејләјәк сәнин илә,
Ғызыл гөнчәм, ај Үлвијжә
Әзиз нәвәм, ај Үлвијжә!

Севиндирсин һәјат сәни,
Симах көрсүн һеј шад сәни,
Вәфс ејләсин һәр вахт сәни,
Ше'рим, нәғмәм, ај Үлвијжә
Көзәл нәвәм, ај Үлвијжә!

ДОВДАҒ

Довдаға бах, довдаға
Һиндтојуғу бојдадыр.

Бәзәниб - дүзәнибдир,
Елә бил ки, тојдадыр.

АЈЫДАҒ

Ајыдаға бахырам,
Санки чанлы ајыдыр.
Әјилиб су ичмәјә
Дишләри ширмајыдыр.

Дојмур дәниз сујундан
Нечә вахдыр, замандыр...
О дәнизә вурғундур,
Дәниз она һејрандыр.

ГАРДАШЫМ

**Шаир Аллаһвери Тағызадəнин
əзиз хатирəсинə**

Сəнин өлүмүнү ешидəндə мən,
Елə бил үрəжим гопду јериндən,
Ахды гилə-гилə јаш көзлəримдən,
Бу нə өлүм иди белə, гардашым?
Кəрək јашајајдын нəлə, гардашым.

Достлуг елəјирдик узун иллəрди,
Тез-тез көрүшəрдик, дејиб-күлəрдик,
Ше“ри өзүмүзə аллаһ билəрдик,
Ашигдин обаја, елə, гардашым,
Кəрək јашајајдын нəлə, гардашым.

Ачыб охудугча ше“рлəрини,
Дујурам мə“налы фикирлəрини,
Көзүмə сохурам нəр эсəрини,
Инана билмирəм өлə гардашым,
Кəрək јашајајдын нəлə, гардашым.

Гэлбимин башында, ај сачлары гар,
Сәндән нечә ширин хатирәләр вар,
Хәјалым онлары анар, һеј анар.
Десәм дүшәр дилдән-дилә, гардашым,
Кәрәк јашајадын һәлә, гардашым.

Садә бир инсандын үрәји тәмиз,
Нечә меһрибандын, нечә дә әзиз
Јетим галды Симах Аллаһвердисиз,
Сығмыр көзүм јашы Нилә, гардашым,
Кәрәк јашајадын һәлә, гардашым.

ЈАЗ КИМИ

Таныш олун Ајнурла:
Јеријир о, газ кими.
Бурну фындыг кимидир,
Көзләри килас кими.

Елә ки, чыхыр ездән
Һәјәтдә ојнамаға,
Газлар дүшүр далынча
Сәс салырлар: га, га, га...

Чубуг алыб әлиһә
Ајнур говур онлары.
Газлар гарыдыб јенә
Кәлирләр она сары.

Бахыб бу мәнзәрәјә
Нәнә күлүр үрәкдән,
Дејир: — Белә баланын
Гадасыны алым мән.

Нә олсун ки, нәвәмин
Јериши вар газ кими,
Күл ачыр күлүшләри
Евимиздә јаз кими.

НОВРУЗ БАЈРАМЫ

Салам, новруз бајрамы,
Салам, ај јаз бајрамы!
Бу кун күүлүб-севинир,
Шадлыг ејләјир һамы.

Көјәриб сәмәниләр,
Бәзәнибдир хончалар.
Инсанларын үзүнә
Күлүр бағлар-бағчалар.

Бәнәвшәнин, нәркизин
Әтри тутуб һәр јери.
Торпаға һәјат верир,
Күнәшин шәфәгләри.

Јенә өтүр гумрулар,
Селләр, сулар чағлајыр.
Көзәллик инсанлары
Өз јолундан сахлајыр.

ӘЗ ЗУҺУН АЗӘРБАҶЖОНИ
ТӘРЖҮМӘҺО

ӘЗ ТОВҮН ХАГАНИ

Мәрә зоманәрә дэдәји зәнди,
Һинәр ән дүнјорә устаји зәнди.
Ә аран зиһисдәм, шасдсалајум мә,
Әз бисд чор кәм бирәм,
Ә Ширвониш һәм.
Шоһә вәгүр сохдә јә пирә мәрдум,
Мә нә Кејхосровум, нә Кәјгубадум.
Әзмә пүрсиригә, ој Әфзәләддин,
Хүшдәнтү дузирә мидани јәгин.
Ју һәзиз, ју ширин ә жунтүки мә,
Әзтү нәразунум гәм пури дүлмә.
Һәм түрә устадтү, һәм хүсүртүнум,
Тү мәрә балајмә, түсүз мә кинум?
Мәрә әри хүшдә устад гүрдәки,
Дорум духдәрмәрәш, шор боши тәки.
Рәһтү әз дүлмәни, данусдә һәммә,
Вокундум ә сәнәт зуһунтүрә мә.
Түрә ә падшоһһо мә нүшү дорум,
Нум ән Хаганирә ә сәртү норум,
Әрчү аташ бирә мәрә дәрд дори?
Тү нә ов-аташи, мәш нә ворвори!

ГӘЗӘЛ

Ој әз мәнг, әз пәри гүзәл назәнин,
Јә Мәжнун мибошум әз һәшгтү јәгин.

Һәрүс зулум сохдә бијо нә дану,
Бәхшләмиш сох мәрә нә бошум гәмкин.

И шәв рачә шәви ә чүжә мундәј?
Дәрдлү Хаганирә нә сох тү үзкүн.

Бијо ә тү гујум һәммә дәрд мәрә
Нә бугә су мидум дүнјорә бүтүн.

Хагани моч сохдә әз ширин ләвтү,
Мисуху бәдәни дијәш бүсбүтүн.

Јәгин ки, ә ләвтү аташ амбари,
Нәбугә и әлов әзжәји ә жун.

ГЭЗЭЛ

Чэнд гэдэр жунмэ соги жонэнмэ тү имбоши,
Эз һэзиз жунмэш һэзиз је инсон тү имбоши.

Тэ имуһој әри дүлмэ тү дүл бири, ој гүзэл,
Бэгдэш әри синәјмэ һәјтәр жон тү имбоши.

Чү јарајмэ бисдогә урә мэлһәми түни,
Һәр дәрдмәрә дәрмуји һәр зомон тү имбоши.

Дүлтү чутам хосдәгә ә гуллугтү поисдәм,
Тә әхир ән һүмүрмә је султан тү имбоши.

Хагани чүни? Әкәр ә кинју оморигә
Һәлбәт әри Хагани, ој гүл, хон тү имбоши.

РҮБОИҲО

Имишәв гәһр гүрдим әз дү-јәки јор,
Тү рафди, мә мундум ә гәд аһу-зор.
Түсүз и чумһојмә хов нәсә дирә,
И шәв гијамәти, ој офүррәгор.

2

Ә кук Хатиб, түрә мәнүм жонәнтү,
Тә мүрдә мибошум мә садиг жонтү.
Ә рәһтү хосдәнүм гирорум әз жун,
Мә сухдә хосдәнүм ә һәшгтү дан тү.

3

Әз дәрдитү рузһојмә шәв бисдо, ој јор,
Зомонә әз дәси бирәм лап бизор.
Јә шәв хәјолтүрә фүрс ә кин иму
Винү чутам дорә мәрә интизор.

4

Кәм ди и гәрибә әзоб, әзијәт
Жофорә әхири бијо бу, һәлбәт.
Гуфдири ә Гәнжә ә ком мираси,
Имуһој унжоим, әжи һәгигәт?

5

Ој гүл, э руј офто мә бирәм һәјрон,
 Бәлкә ком вәгүрдүм мә әзу жәјрон.
 Гүзәли ју јорә бүтүн бәдәни,
 Нәсда э чүжои бәнд бошу инсон.

6

Ди сәхси совурә э сәнг зәрүм мә,—
 Јә кәм сәрхош бирүм шәндүм әз дәсмә.
 Сову зуһун вокунд гуфди: —Јә вәхд мәш,
 Түрә хуно бүрүм дәниш э һолмә.

7

Әкәр э сәр хәлг тү бисдоригә тож,
 Түрәш гүл мисоху јә руз етијаж.
 Ә гәјгу ән хәлг мун тәрс әзу руз ки,
 Ә кәшо хушдәнтү нә боши миһтож.

8

Мигум: Мәсләһәттү, ој гүл, кәрәки,
 Тәлһә шороб хуби, ширин мәј нәки?
 Гуфди: Тәлһә мәј ху, э гүзәл Ширин,
 Фәрһада хуно түш ошуг нисди ки?

9

Мујһојтү сифәтә јорошуг дорә,
 Жәһмәт Хәработә һәј үшүг дорә.
 Ој офто варовә офтои, мәнки
 Әри шон гүзәлһо очуги дәрмә.

ТҮСҮЗ

Һәр шәвмә бисдо гүссә, кәдәр мүсибәт түсүз,
Кәширә нәфәсмә рафд һәдәр у сәһәт түсүз.

Түрә у дүл вәбәрдә ә һәшгтү шәһво сохдум,
Әз дәрди тү су гүрдүм, нисд әмә тәгәт түсүз.

Үзкә јә сәвгили јор чутам гәрдүм имуһој
Данусдум түш гуфдири: “Микәшүм һәсрәт түсүз“!

Тү дүлмәрә сәһиби, ә пүшөјтү гулум мә,
Тү һәзизи, мә учуз, јә һичүм, һәлбәт түсүз.

Чуммә нәс офдо түрә, бәхдмә амбар хисири
Әри вирихдәш нисди әмә чәсарәт түсүз.

Тү әкәр әз Низами әрхоин бисдоригәш,
У һәмишә гәшд түрә, нә бисдо рәһәт түсүз.

МЭ НИДҮМ ТҮРЭ

Түрэ гурбу гәрдом, ој гүзэл пәри,
Ә гэд жонһо ә жон мә нидүм түрә.
Кәрәк нисд јә бустон, кәрәк нисд јә бог,
Дан ә бог, ә бустон мә нидүм түрә.

Ә догһо марали, ә чулһо жәјрон,
Ордубад, Нахчиван ә бујтү һәјрон,
Мијов ә тамаша һәммә Гүлүстон,
Ә бүтүн Догүстон мә нидүм түрә.

Гурбани мигују: Рача жун бијов,
Әз чум әз жигәј һәрс биһил хун бијов,
Әри түрә дирә Сүлејман¹ бијов,
Ә тәхти Сүлејман мә нидүм түрә.

¹ Сүлејман — Шәлмујә милих

ГӘЗӘЛ

Јор мәкәр рәһм сохди э наләи-фәган иму,
Ју бири эз дүл, эз жун ошуг иму, һәјрон иму.

Әз чум рихдә һәршој ән һәшг хокә гуж до, гувотми до
Ки буј вошәнд јә шох ән гүл, э таза гүлүстон иму?

Әлов гүрдә сухдәј ән оһ, әриму әзу вәдини,
Рузә хуно үшүг бисдо торикә шәв-һижрон иму.

Миданусдум хов гуфдирә и дү-јеки винирәрә,
Мибисдогә э чуммә хов ој шох иму, султан иму.

И хәјоли, бәлкәш јә хов әдәј дирә мәрә чуммә,
Нәбугә ју назлү јормә вәди нибу э јән иму.

У гүл гиног иму бисдо, бијо дәниш, ој дүл, дәниш
Ә пишоју јә гул бошум, шори соху жонән иму.

Дилбәр э гәсд жун поисди, ој Фүзули, нә пој бијо,
Һәми жун дим јорә, һәмиш миннәт минү э жун иму.

НИБУ

Әз хушдә чүкләрә ә гуллуғ нә фүрс
Гофтүрә нә гүрдгә дүлтү шор нибу.
Һәмишә хушдәнтү һәр кортүрә ги,
Инсон ә кор хушдә жофокор нибу.

Әз хушдә кәләрә дор һүрмәтирә,
Пүрс һәр вәхд кејфирә, кәш зәһмәтирә,
Хуб дор тү гунширә әманәтирә,
Гунши нә хосдәгор бәхтәвәр нибу.

Пүрсид әз гул Аббас чутари һолмә,
Рузһојмә зәбуни, писи әһволмә,
Ә һәсму расигәш данусдәнүм мә,
Ә будог ән чинор һич вәхд бор нибу.

БОЈАТИҢО

Ошугум рәһмә доги,
Инжо мәјвәли боги.
Микәшүм гүссәј јорә,
Чәнд гәдәр жунмә соги.

Мә Ошуг гирошд әзмә,
Ох вохурд гирошд әзмә,
Күрпи Јахши¹ бисдорум,
Јомониш² гирошд әзмә.

Мә Ошуг Ширин бијов,
Ширин јор Ширин бијов,
Фәрһад әдәј дог бурра,
Хосдәки Ширин бијов.

Мә Ошуг комон имбу,
Гошһојтү комон имбу.
Дүл ән јорә хирд нә сох,
Оһ ән јор јомон имбу.

-
1. Јахшы — Сары Ошугә сәвгилији
2. Јомон — Јахшырә әз дәс Сары Ашыг вәгүрдә хосдәгор
ворлүјә писә одоми

Ошуг сијә монлүни,
Холтү сијә монлүни.
Јахширә әз киләји,
Кәнә вәрф омонлүни.

Мә ошуг нә шиш мәрә,
Һәсбәвоз нә шиш мәрә
Ашиг чү вәхд гирисдгә,
Ди чуму ју мәмәрә.

Мә Ошуг зиһисд гирис,
Хосдигә шәв-руз гирис.
Гујум бүтүн дәрд мәрә,
Ә коғоз нувус гирис.

НИСДИ

Миңид бисдо һич нәсданум чү сохум,
Ә хунәјму әхтә зуголиш нисди.
Дунә, ригон чохдәники варасди,
Гушдиш офдо нијов, моталиш нисди.

Ә худо имуним нәшүкүр бәндә,
Әз диһ пиш мисохут, ки дуз гоф сохдгә,
Хәлг нәсда чү соху нәгулә, гәндә
Ә хунәјму пурә чуволиш нисди.

Имурә ә Һүлом нә мол иму һисд,
Ә хунә нә сәһиб жомол иму һисд,
Вагиф, шор нә бош ки, комол иму һисд,
Ә худо шүкүр ки, комолиш нисди.

БОШҮМ

Ој дэдэј, и дү духдэрэ,
Ә комију гурбу бошум?
Наз сохдә, жун бәрдгорә
Ә комију гурбу бошум?

Дүл дорум јә гүзэлә мә,
Зулум сох ју амбар әмә,
Һәрдүји дә ә раг дүлмә,
Ә комију гурбу бошум?

Ој Валехә назлү хони,
Хош овазлү меһрибони,
Һисди јурә тәк јә жуни,
Ә комију гурбу бошум?

МЭРЭ ЈОРМЭ

Һәр ошугә јә јори һисд,
Гижәмәти мәрә јормә.
Әз сәр тә пој ә назовоз,
Мүһбәти мәрә јормә.

Журо бирә рафда зомон,
Жун мунд ә кин назлү жонән,
Ә сәвгији бирәм һәјрон,
Әманәти мәрә јормә.

Ә сифәттү нә кәш пәрдә,
Әзмә дур сох гүссә-дәрдә,
Ә гүзәлһо руј дәгүрдә,
Чү адәти мәрә јормә?

Винирәки тү Закирә,
Рач рујтүрә биһил дирә,
Ә пишојтү мүрдә бирә,
Јә журәти мәрә јормә.

О Ф Д О

Ә рузи чоршобот ә сәр јә билог
Јә духдәр винирүм, дү чуммә офдо.
Һәчи дәниши ки әгүлмәрә бәрд,
Һәр нази-гәмзәи ә хунмә офдо.

Ишорә сохдум мә дәрдмәрә данусд,
Һәмәллү гоф сохдум лап бисдорум дусд,
Гошһорә вәжәвунд, әз чумһо хәндүсд
И зомон гәдои ә жунмә офдо.

Әләскәрүм, әз һәр Һилми һәлүнүм,
Духдәр, тү дәрдлүни, мә јаралүнүм,
Гуфди нишонлүнүм, кәсә молүнүм,
Гәнәдмә хирд бисдо ә јәнмә офдо.

ГЭРЭНФИЛ

Чэнд мэ ки миhojy түрэ гэрэнфил?
Ошугэ эдэj ҳэшг дорэ гэрэнфил.

Э гэд эн гүлшэнho кейфсүз поисдэj,
Јэгин сәвмиш сохдэj јорэ гэрэнфил.

Гүлho жәнк мигүрү, божәh мизәнү,
hәмишә зәвәр ги сәрэ гэрэнфил.

hәjф ки, бәфои нисди ҳүломә,
Муров рачиho пар зэрэ, гэрэнфил.

Эз руj пиш сох буrow пәрдэj эн наза,
Эз јор нәвәдәшән мәрэ гэрэнфил.

ЈӘ ЈӘК МИБУ, ЈӘ ДҮДҮ

Нуми пәһни, гәһри мәбош хубә дусд,
Бијо гуш дор: Јә јәк имбу, јә дүдү,
Кәј мүрдигә әз дүл, әз жун әритү
Гирисдәгор јә јәк имбу, јә дүдү.

Јә фәнорүм, бијо нә гу мә курум,
Бүлбүлтүнүм әз бог, богчә ә дурум,
Әз дәрди тү шәһмә хуно мисухум,
Данусдәгор јә јәк имбу, јә дүдү.

Мәнгә гошә чү гәрәки гу сүрмә?
Рачә рујә пәһни мәсох тү әзмә,
Һәр ки, бисдо сур нәди гуфди Жумә,
Сур дошдәгор јә јәк имбу, јә дүдү.

ВАСАЛА РҮЗҲОИ

Бијо, бијо, э васала рузҳои!
Ҳазиз сала, гүзэл сала рузҳои!

Тӯ э доғҳо ҳол сох буrow вэрфҳорэ,
Тӯ э богҳо ҳол сох буrow вэрфҳорэ.

Дијаш овҳои никэрэҳо зијод бу,
Бӯј тэхулно варов э руј эн ҳасму.

Дорҳо гэнэ э вишэҳо вокуну,
Э бог-богчэ, э кучэҳо вокуну.

ҺӘИЛ ВӘ БУЗ

Ә школә рафдаки,
Ә сәр буз варафдаки,

Пој ја ҳаиллә чарусд,
Ә руј хори офдо сүст.

Һаил вәхүшд әз хори,
Гуфди:—Буз, нә сох шори.

Тү һәјтәр чү јомони,
Вәнгәсдәни одоми.

Васал мијов ја сәбәһ,
Һүмүртү имбу кутәһ.

Ғәл имбоши ов бирә,
Мирихи ә никәрә.

БИЧИН ЭН КИЈОВИ

Бүј чәмән вәгүрди богә-дәрәрә,
Әдәј әз һәр жигә хошбүј оморә.
Чирә бичинчиһо кијовә рихдә,
Пирә зәнһош урә лов сохдә бәгдә.
Ә пишо нә дирә корһо һисд һалә,
Кијов хүшг бирәнкә бәстәнүт шалә.
Кәндлү ә дәс хүшдә вәгүрдә јәбо,
Кијовә вәчирә ә гәд Һәрабә.
Дәрзһо курә бирә кәлә дог бирә,
Дијбонһо шор бирә, софо кәширә.
Һәрабә һәзүри, Һәсбһорә бәсдәт,
Әнжәг нәсда рафдә ә гуж офдорәт.
Һәшданки пој һәјвун ә гәд чол дәри,
Дуллуни гушһои, нәс гүрдә кори.

ГИРМИЗЭ ОФТО ВЭДИРЭМО

Сүрхэ офто вэдрэмо,
Жон гүлмэ, жон, жон!
Кук, духдэр курэ бисдо,
Жон гүлмэ, жон, жон!
Һэрәкиму ја офто,
Жон гүлмэ, жон, жон!
Мэнг ја богчәјим иму,
Жон гүлмэ, жон, жон!
Дија нисд вәрфһој һәсму
Жон гүлмэ, жон, жон!
Мунд әриму чол-чәмән,
Жон гүлммә, жон, жон!
Шори сохд , хәндүст Вәтән,
Жон гүлмэ, жон, жон!
Ә һәр тараф шори һисд,
Жон гүлмэ, жон, жон!
Мисохим дүшмәнә нисд,
Жон гүлмэ, жон, жон!
Вәрф, борана сур сохдим,
Жон гүлмэ, жон, жон!
Сија рузә кур сохдим,
Жон гүлмэ, жон, жон!

КУР ҺӘРӘБӘ МӘҺНИҖИ

Нә ашиг, нә назлү јор, нә мүһбәт бијост бирә,
Нә хәлг, нә и жәһәмәт, нә һәсрәт бијост бирә.

Нә дәрд, нә дәрмүј әну, нә гирјә, нә һәрс чумһо
Әз дү-јәки дур бирә, нә һүжәт бијост бирә.

Ә дүл һисд үшүг ән һәшг, ә чум пәрдәј ән торик,
Нә үшүглүјә һәсму, нә зулмот бијост бирә.

Чүни и һүрмәтсүзи, чүни и пәрдәј һикмәт?
Кош ә ји зулм гүро һәгигәт бијост бирә.

Варасд сәбур-гәрсәлмә, oh, һәгигәт, һәгигәт!
Нә һәјтәр јә хошбәхтлүг, нә гәм-дәрд бијост бирә.

АЗЭРБАЈЖОН, АЗЭРБАЈЖОН,

Томом вэрфи сэр догһојтү,
Чү сэвзэји јојлогһојтү,
Мэјвэ пури э богһојтү,
Азербайжон, Азербайжон!

Сәһроһојтү сүнбүллүни,
һәр вәхд сәрју һәј гүллүни,
Богчоһојтү бүлбүллүни,
Азербайжон, Азербайжон!

Ә вишәһо морал гәшдә,
Ә чүлһојтү жәјрон нүшдә,
Гозһо ә гәд ов вәжәсдә,
Азербайжон, Азербайжон!

Тәпәһојтү бүтүн мәрмәр,
Ә күшдтү һисд сүрхә кәмәр,
Јә тарафтү Бәһри-Хәзәр,
Азербайжон, Азербайжон!

Ипэк, пәнбә, пәшмтү амбар,
Әз жүһ, кәндүм һисд дүлһо шор,
Һәр чү дори Офүррәгор,
Азәрбајжон, Азәрбајжон!

Ә руј хори тојтү нибу,
Әз никәрә - чојтү нибу,
Әз бәхшәјтү - појтү нибу,
Азәрбајжон, Азәрбајжон!

Лачинтү һисд, тәрлантү һисд,
Амбар ширин дәстонтү һисд,
Тәрстү нисди дүшмантү һисд,
Азәрбајжон, Азәрбајжон!

ХҮШДЭНМЭНҮМ

Бибофо сохдэгор ју назлү јорэ хүшдэнмэнүм,
Эз чум, эз дүл шэндэгор ју хуморэ хүшдэнмэнүм.

Вэхд бирэ ки, бүлбүл эз гүл руј чарундэ, гәһри бирэ,
Эзмэ оворэ сохдэгор ју никора хүшдэндэнүм.

Ә ју гүзэл, назлү жанән јә вэхд амбар жофо сохдәм,
Зулум вә гүссә дорэгор данит урә хүшдэнмэнүм.

Нидану ју һич вэхд мәсүз јә мәрдүмә жовоб дорә,
Ә дәс әну дорэгор и ихтијорә хүшдэнмэнүм.

Хош giroшдә рузмә-шәвмә ә назэнин гүлһорэвоз,
И хэлгмәрә, Вәтәнмәрә бәхтәвәри хүшдэнмэнүм.

Бәхшләмиш сохдкә Ваһидә сәһиб-гәләм бирәгорһо,
Мигуфдурум: Фүзулирә јодигори хүшдэнмэнүм.

Ә ҺӘШГ БҮЗҮРГӘ ШОҺИР

1

Рихдүм әрәһој ән пишонимәрә,
Һәј зәһмәт кәшүрүм дү сал әз жуни.
Јә дәстә гүл шәјр Урусижјәтә
Чарундум Вагифә мә ә зуһуни.
И таза дүнјорә шоһиринүм мәш,
Кәм-кәм нүвүсдәнүм, пури синәјмәш.
Вәхтсүз сәбәһ бисдо чәнд-чәнд шәвһојмә,
И полад синәјмә нә вомунд әнжәг.
Дијә расирәм мә ә војгәј дүлмә,
Ә дүнјоһ әз һәммә хошбәхтүм, хошбәхт.
И сәс јә шоһирә сәс инсофини,
Фикир сохдә дүлә ширин гофини.

2

Мә ки, һәр шәвмәрә јә рүз данусдәм,
Пој мәнг, астарәјмә әз һәсму нәров.
Түрә Татјанәјтү, мәрә һүмајмә
Ә сәнәт ән мејду ружбәруј бијов.
Ој бүзүрг сәнәткор, ә пишојтү мә,
Һәрдән гәләт сохдәм, бәхш сох әмә.
Чү сохум гәләммә тич нисди һәлә,
Винүм тәбиәтә гушу бошу кар.
Шоһирмә, данусдум әзи рүз бәгдә
Кәләји ә дүнјоһ нум ән сәнәткор.

3

“Түрә оморәјтү дәрд дорә мәрә
 Мүһбәт зомонини васал, ај васал!
 Нәсданүм ә дүлмә, ә хунмә әрчү
 Гәмлү вә һәрс рихдә јә талаш бирә”.
 Гу винүм шоһирмә, васал бирәки
 Һолтү әрчү бирә һәјтәр пәришон?
 Һәрстү руј хорирә тәр сохдә хәјли,
 Әрчү чумһојтүрә дәгүрдә думон?
 Һәрдән ә түрәвоз ә хәјол рафдә
 Ә Һәсму сижәгуш, дүлиш ә хори.
 Әз гәмлијә сәстү мәш гәм кәширәм,
 Салһорә хәбәрдор бирәм әз кори.

4

Хәбәр бош шоһирмә, ә иму дәниш,
 Пој әз пишонитү моч соху сәһәр.
 Ә и кәлә рузһо гүвәнмиш бош тү,
 Нүшү ди ә мејду таза јә һинәр.
 Зәһмәттү пуч нибу ә и дүнјоһ дан,
 Шәјртү, сәнәттү соги һәр зомон.
 Ә иму ә һинәр мүһбәт һисди,
 Ә һәр чүклә шоһир јә Һүрмәт һисди.

Түрә сәвмиш сохдәм әз һәили мә,
 Түни мейрибонмә, түни устадмә.
 Амбар бәхтәвәрә јә инсонум ки,
 Түни, ој шоһирмә, рәһбәрмә, чүнки
 һисдүм јә үлкәрә нүвүсдәгори.
 Пој бәзәк бошум мә һәр руз әз шори.
 Мәскән шоһирһои, ој һәзиз Вәтән!
 Јәгин Онекинә шинохдә чухдән,
 Ју бүзүрг Пушкинә амбар хосдәни,
 Шәјрһој әнурә хәлг данусдәни.
 Ә иму шәјриш, сәнәтиш һисди,
 Ә шоһир, ә сәнәт һүрмәтиш һисди.

СӘИМҮН ЧУМ

Һәр одомирә дү чуми һисд;
Јәкирә нә вәкәндигә
Кордә, сәнг јә гүллә.
Һәр одомирә дү чуми һисд.
Урә сәсә бу.
Дүдүји ә руји,
Түрә хуно,
Мәрә хуно.
Јәкијиш ә дули дәбу.
Ә дү чумәвоз ә дүнјоһ мидәниши,
Ә јәкијрәвоз михәндүст, мигирисд
Һәјтәр јә дусдмә һисд.
Шин гујум:
Әри һәммә кәрәки
Сәимүн чум.

КЕЈФЛИ ИСКЭНДЭР

Ки эз дэрд хурдэ,
Ки эз кејф хушдэ.
Ки эз таза палтар тэрсирэ,
Киш эз кэфэн.
Искэндэрэ пүрсирэнит эз мэ?
Искэндэр хурдэнбу,
Лэгэбиш кејфли Искэндэр бу.
Согэ мүрдэһорэ дэрди
Руз-шэв нэраһэт мисохд урэ.
Нэбугэ э јэ почт корсохд имбисдо,
Нэ гэм, нэ шороб михурд,
Һүмүри э гэд мүрдэһо
Мигирошд сэссүз, сакит.
Гинэмиш нэ сохит Искэндэрэ
Јомон бирэ данит,
Дэрдэ э сэр офдорэ
Вэ гэм-гүссэ кэширэ.

ПИЛОКОНҺО, САЛҺО

— Өз хори тә хунәјму
Чәнд пилोकони, бәбә?
— Нә шумордәм, ој кукмә,—
Гүфдурум хәндә-хәндә.
— Вәхд бири
Ә Һәрә дү пилокон норәм,
Вәхдһиш бири сәсәјрә...
Нә мәртәбә шумордәм,
Нә јохләшим сохдәм мә,
Појһојмәрә гужирә.
Вомундәј?
Бијо ә гужогмә вара бәрүм.
И јәки,
И сәсә,
И пәж.
Чү зу варафдим дәниш.

— Бәбә, чәнд пилокони
Өз хори тә хунәјму?
— Дуз сипәнж.
Бијо варајм, духдәрмә.
Јәки...Дүдү...Сәсә!..
Јәкәм нишим,
Нәфәс кәшим!..

— Бэбэ, чэнд пилокони
Эз хори тэ хунэјму?
— Бала, амбар, лап амбар.
Дүсад, бэлкэш сәсэд бу.
Варафда нәсэ бирэ
Сә пилоконэ әјәки,
Тә нәфәс нә кәширә.
Балајмә зу вирихд
Варафд пилоконһорә,
— Нәһ, нәһ гуфдирә-гуфдирә,
Варафд э сәимүн мәртәбә.
Гуфди:— Шумордум сә бо дәһ,
Јәкиш пәнж бисдо.
Нә поисдүм э јә жигә,
Нәш тәнкнәфәс бисдорум.
Вомундә — вомундә
Жовоб дорум мә урә:
— Дүзи, бала,
Пилоконһо ингәдәри,
Нә кәми, нә зәвәри.

“МУНУМ ЈӘ МИРҮМ“

Чумһојмәрә бәсдүм,
Әхири астарарә күшдүм...
Һамлетә сәси омо ә гушмә:
“Мунум јә мирүм“!
Хосдум ә ју нәзник бијом,
Әз појһојмә гургушун дуллу биєдо,
Нә данусдум рафда.
Хосдум гујум: һамлет,
Чү гәмтү һисд?
Һәјтәр хушдәрә нә шовун.
Күшдәгор бәбәјтүрә,
Ләләјтүни, ләләјтү.
Нәданусдум гуфдирә.

Чумһојмәрә вәкәндүм,
Ә пәнжәрә сухундум офтоһә мә...
Хосдум һамлетә һорој зәнүм,
Јәкиш Лајертә.
Гујум: Ој балаһојмә,
Шәнит дүшмән бирәрә, кинә.
Хәбәр ишму һисдими,
Пәри тәкәрк додори
Ә әтәк дог әкинә.

ДҮНЈОҺЭ ДЭРДИНИ

Имишэв кэнэ нэ хисирэм,
Нэ сэрмэ дорд дорэ,
Нэ хэстэјум.
Јотогмэш рэһэти мэрэ,
Э гэд хунэјмэ
Нэ сэс нисди, нэ куј нисд.
Имбуки һэјтэр э гэд сэссүзлүг
Јэ руз
Э имурэвоз худафиз нэ бирэ
Дүлмэ поју хэбэрсүз.
Энжэг и нисди мэрэ нэрэһэт сохдэгор.
Имбуруз зинисдэгор,
Јэ руз эз һүлом рафданини.
Мэрэ хисирэ нэһишдэгор
И дүнјоһэ дэрдени,
И хорирэ гүссэ, гэмини.

ЈОД ГҮЛ НИДОВ ЧИРЭ

Јод гүл нидов чирэ дан эз чәмәнмә,
Јә гүввәш нидану мәрә дур сохдә
Әз Һәзиз үлкәјмә, Һәзиз вәтәнмә.

Бәјдогмә офтои әжә бисдорум,
Сәрә гуз никүрүм ә кин ән јодһо,
Рихдкә овә хуно хун эз бәдәнмә.

Мүрдүмкә мумуну гүрдә корһојмә,
Дүшмән мәгбун сохдкә мәрә, әминүм
Су гүрдә мисуху ју эз кәфәнмә.

Јә гувәш нидану мәрә дур сохдә,
Әз Һәзиз үлкәјмә, Һәзиз вәтәнмә.

БУРА

Гүл сифэттү овурдә сәвки, мүһбәт әмә,
Дан ки, әз тү оморә и гуж, и гувот әмә.

Әтү тә хунәј говрә мидәнүшү и дүлмә,
Һич вәхт ә һәшгтү ниби, ој јор, хәјанәт әмә.

Хәлг ә дүл мигәрдүнү гофһојтүрә һәмишә,
Рузбәруз амбар имбу ә шәјртү һүрмәт әмә,

Дирәнүм, һисс сохдәнүм, данусдәнүм сог мијој,
Амбар гофһо гуфдирә и жүр һәгигәт әмә.

Бура, ә һинәрәвоз вогошд, Сүлејман, вогошд
Бура, әнжәг пој муну дүлтү әманәт әмә.

МҮНБӘТ

Мә ки, нәсданбүрүм чүни мүнбәт,
Әримә тү эзу гоф нә сохдими?
Ә дүнјоһ нә дошдә шоһир дүлмәрә,
Јә кәм вәчәвүндә зу нә шәндими?

Нәгмә хундәнбүрүм әз гүл, јәсәмән
Мәрә һәз дорәнбу јә сифәтү мәнг,
Вирихдә рафдаки әз кинмә һәрдән,
Дүлмәрә тү ә гәм нә дәшәндими?

Һижрон вәгүрдәки ә дәс дүлмәрә,
Ә һолмә нә сухди, гуј сохди мәрә,
Мүшфигә дүлирә бәгдә оморә,
Әз хов хәбәр сохдә нә шовундими?

ХОСДЭ ЗИҢИСДЭ

Э һэсму пар зэрэ һэрэбир дүлмэ,
Бэгдэ эри нүшдэ јэ будог хосдэ.
Сэвзэ чэмэнһорэ ошуги бирэ,
Эри сүһбэт сохдэ јэ гиног хосдэ.

Э сэр нэс офдорэ дүлмэрэ дузи,
Э дузи дик хосдэ, э дикиш дузи,
Э догһо эз аран гоф сохдэ бәһзи,
Э аран бирәкиш вәрфлү дог хосдэ.

Э ворущ, э чискин, э вәрф, э боран
Э гэд эн элов һэшг сухдэ һәр зомон,
Э гәриш һәминон, аташ һәминон
Чор тараф нанэли јэ билог хостэ.

Һәрдән амбар бирэ дәрдмә, ноләјмә
Ов билогә хуно тов дорэ һолмә,
Эри һэшг јэ духдәр шоһир хәјолмә,
Чәнд гәдәр дүнјоһ һисд жунсоги хосдэ.

ДУРНА

Мә

Ә гәд хов шәвһо
дурна бирәнүм.

Ә һәсму гәнәт зәрә
ју рачә дурнаһорә

Ә кини расирәнүм.

Дүл чәнд гәдәр воисдкә
Гәшдәним, һәј гәшдәним.

Әз сәр диһо, шәһәрһо
һәшгәвоз гирошдәним.

Гәнәд зәрәним ә дүл
Вәтәнә мүһбәти.

Руж хорирә саф, тәмиз
Истәки вә һәсрәти.

Пар зәрәним чәнд гәдәр
һисди гуж-гувот иму.

Гәнәт шәндәним әжә
Һәсрәтимкә әришму.

Ә сәр һүндүрә доғһо
һәрдән гиноғ бирәним.

Ә һүлом астарәһо
Хошбуј хокә бәрдәним.

Сәс ән зиндәгунирә
Гәтиш сохдәним мәнкә

Әз хиники буз бирә
Ә тәһно мундә гәми.

Сэбэһи

үшүт офто
Нэс һишдэ мэрэ хүсүм.
Ә дүлмэ дэрјоһ шори
Ә сэр пој вэхүшдөнүм.
Бэгдэ сог руз нэ можол,
Нэ һэвэс бирэ мэрэ,
Јә бојгэш ә руј һәсму
Әри јә дурна бирэ.

Нәсә тәрсирәнүм мә,
Әз жофо, әз һүлүм мә.
Дүлмэрә хун сохдәгор
Јарај сәвгини әнжәг.
Һашданки ә һәшгәвоз
Оморәм ә и дүнјоһ.
Пура булуд имбошум,
Жәһмәт нә хосгә мэрә.
Гүлә хуно мирихүм
Ә руј хори зәрд бирә.
Мимирүм у дәгигә,
Сад әзоб, зулум дирә.

КҮЛӘКҺО

Кәнә поиз омо гиногә хуно,
Зәрд бисдо сәвгимә јә вәлгә хуно,
Дүл пичи-пичи сохд, билогә хуно,
Күләк, әрчү һәјтәр жәсдәни, күләк?
Үмүдмәрә буррә бәрдәни, күләк.

Мәрә ә ки хушдә һорој зәри јор,
Чутам вәдәшәнүм ју гүлә әз јор?
Әмә гуфди: “Сәвмиш сохдәнүм амбар...”
Ју пој гоф соху чу хосдәни, күләк?
Күләк, әрчү һәјтәр жәсдәни, күләк?

Ју дүлә гүссә до, ју дүлә дәрд до,
Јә һәшгә мәңнији зу томом бисдо,
Гүјгә сәвгимә рафд хәјолә хуно.
Күләк, әрчү һәјтәр жәсдәни, күләк?
Бәлкә түш сәвгирә гәшдәни, күләк?

ДҮНҖОРӘ

Сәр вәкәндә һәм чәтини, һәм җәсонт,
Ә шәһәтү, әз мәләки дүнјорә.
Одом фурухд ә јә гәндүм жәнәтә,
Ә тор офдо әз кәләки дүнјорә.

Дүл фирәһи, гоф азади гүзәли,
Нә зиһисдүм јә сәвдора нимәлит,
Јәсијовә әз әзоби варасит,
Бәгдә рихит әз әләји дүнјорә.

Әри истәк јә мәһ зәрә чүјүрүм,
Әзи тәпә, ә ју тәпә вирихдүм,
Әрчү тәрсүм әз кәфәнмә? Чү дирүм,
Әз гуфәрә, әз бәләки дүнјорә?

Еј Бәхтијар, вәхт җүмүрә һәл сохдә,
Мипусуну тә дәр гәбүр нә рафдә,
Мибәрү гул сохдә әз пәсәј хүшдә,
Сәхд гүрдикә әз әтәки дүнјорә.

ДЭДЭЈМЭРЭ ХУНИ...

(Новелла)

Эри һүзэт дэдэјмэ Сугра

Мэлһәмәји... Чүл дүһүмүн сала писэ вэхдини,
Хэлгэ шори-никији һисд, һүмүр сохдэ чэтини.
Э сифәтһо гүссэ һисди, э ловһо нисд јә хэндә,
Эз дэс, эз пој шэнди томом гиснәји жәмәһәтә.
Этир хүрәк, дод эн хурдә нисд дијә э јә жигә,
Зулум дэвһо, дәрд-гәм дэвһо хирд сохди кәмәр хэлгә.
Бүј дәрмуһо, бүј эн хунһо һәр тарафа вәгүрди,
Һәсмуһој эн Бокумәрә кәнә булуд дәгүрди.
Јоралүһо вогон-вогон әдәнбу һәј оморә.
Ундә һалә чү зомон бу?
Мэлһәм нәбу дәрдһорә.

★ ★ ★

Јә руз әз дәрс оморәнкә,
Ә хунә чү винирүм?
Ә сәр сүфрә хурдә-бәрдә, чәнд-чәнд дәһәмһо дирүм.
Сипирә нун, галбас, сүзмә, таза пәниј эн һоланд;
Офдо нәјов таза кура, ригон кәрә, јә кәм гәнд.
Гушд говиш бу, мирәббош бу, чү хосдигә инжо бу.
Хәндә-хәндә дэдәј гуфди:
— Әжә мундәј, нүш нун ху.
Ә сәр сүфрә дәниширүм фикир, хәјол бәрд мәрә,
Гәјрәт һисси хурд дүлмәрә. Пүрсирүм ки:
— Ој дэдәјмә, әзжә түрә и чиһо?
Гү э коми хунәһо нисд һәјтәр хурдә-бәрдәһо?

Дэдэј эмэ гуфди:—Бала, гурбу гәрдом мә түрә,
Нүш рәһәт ху нунтүрә.

Нәрәһәт нә бош бијо.

Худо рузи фирсори дан, һәм тәмизи, һәм һолол,

Јәки э буј әни дәниш, чү пүрсирә гиришмол.

Дүлсүз хурдум мә нунмәрә. Нәһ, нә хурдум фубәрдум,

Дијә - јә гоф нә пүрсирүм, дијә нә мә сәр бәрдум.

★ ★ ★

Јәкәм giroшд эзи сүһбәт...

Кәнә јә руз дүрүм мә,

Ә кин сүфрә нүшдү мәрә гүзәт сохдә дэдәјмә.

И бој мүһкәм појһој мәрә мә э хори додорум,

Хурузләнмиш бирә-бирә э сәр дэдәј оморум:

—Әзжә, әзки һисдорәни и зәһримор чиһорә?

Дирүм бирдән жон дэдәјмә рихүнд һәрchoј чумһорә.

Јә дэдәјә э һәшгировоз э рујмә зә јә шиллә,

Гуфди:

— Нә гу э и чиһо бијо зәһримор, бала!

Јаралүјә әскәрһорә хунмә сад шофо дорә.

Ә и рузһо рафданинүм,

Јәбојкәш һорәј зәрәт...

И сүфрә, и хурдә-бәрдә әвәз ән хунмәни дан,

Ој дэдәји мүрдә бала, бура шор гәшд һәр зомон.

★ ★ ★

Ә појһоју офдорум зу,

Аташ вәгүрд сухд дүлмә:

— Әдәј һәјтәр оморәки,

Хурдәнүм хунтүрә мә.

Һәјтәр сүфрә вокундикә э и хунә јәбојкәш,

Сәр вәгүрдә рафданинүм, дијә мәрә тү нәгәшд.

МЭРЭ

Саги, хумор-хумор нэдэниш һэј тү,
Жунмэ элов гүрдэ эзи наз мэрэ.
Эрчү гирмизини э пэјлэ мэјтү?
Данусдани нидү сипи һэз мэрэ.

Унсүзиш мәстүм мә, һисд дәрјоһ гәммә,
Нәсда жүро бирэ эз дәрд һүлом мә,
Пур сох гэдәһмэрэ, бијор ди эмә,
Рухмэрэ таза сох ди нәфәс мэрэ.

Јәгин ки, һолмэрэ туш данусдәни,
Мә нәс хурдәнбүрүм дусдһо хурдәки,
Омони эз сәрһәд гатар рафдаки,
Пур сох пэјләјмэрэ эз Араз мэрэ.

ЭЈ КЭЛЭ ХУДО

Э жовони эгүл бисдо эрхэјмэ,
Кош кумэксүз нэ муном мэ э пири.
Худо, нэ бэр эгүлмэрэ тү эз сэр,
Кэј ки, урэ эри бэрдэ омори
Эвэл бијо и жун мэрэ вэги бэр.

НИБУ

Еh, һэјтэр хирмон нибу,
Һич һэјтэр зомон нибу,
Бори тэк-тэк вэдини,
Һэјтэр кэндүм дан нибу.
Хубһо тэк-тәһно мундэт,
Ингэдэр јомон нибу.
Худо эз гонмэз мигиров,
Намэрдэ омон нибу.

НУМЛУ ВӘ НУМСҮЗ ШӘЈРҺО

Әри академик Бәкир Нәбијев

(Ә зарафатирәвоз)

Амбар һилмлиһо һисд,
Бәкириш дүрданәји.
Ә дүнјоһ Бәкир амбар,
Агдамлу јә донәји.
Ә и гәдимә шәһәр
Хош әтирлу нанәји.
Дүлмә ә сәнгә һүлом
һороји, јә ноләји.
Ә үлкә мишпәхәји
Меһрибони, кәләји.
Ә мәјду һәмишәлүг,
һәр вәхд мәрд-мәрданәји.
Бәкир һилмә шәһмини,
Фикрәтиш пәрванәји.

ДЭРДЛҮ БИРЭГОРНО

Сэ хужкир нүшдэбу э хужкирхонэ;
Эһмэд бу, Мэммэд бу, Вали бу жекиш.
Э дү-екирэвоз уһо гоф сохдэ
Э јор овурдәнбу дэрд-гэм хушдэрэ.
— Тү э кор дэниш,
Э бүрү офдори чутам һој-һорој,
Эдэј дү-екирэ жәмәһэт күшдэ.
Эдэј лов-тов бирэ гүзэл күрпиһо,
Хунәһо, кучәһо э гэд аташ дэ.
Э зир пој, э зир дэс мунди һәилһо,
Дүнјоһ хужкир бири чү сохдэ уһо?
Нәсданум нум иму әрчү хужкири?
Әрчү нум инжигәш хужкирхонәји?
Һәг нисди э дүнјоһ, э һүлом јәһни?
— Әзиму амбари уһо,
Лап амбар.
Амбарһо һәмишә һәглү бирәнүт,
Һәмиш худолү,
Имуш бирәним лүт...
— Чү сохим, пој һәрчү ән уһо бошу.
Мәш зурнә зәрәнүм э гэд ән дүлмә.
— Чү хуб, һәзиз бирор, әз гәһр әнуһо
Э дүлтү зурнә зән пој вәжәјүм мә.

МӘҢНИҢ ОРӘ ЈУВОИ

Шәв офдорә...
Мәҗниһо сусмиш бирә.
Кукмә Паша,
Кукмә Азәр гуфдирә:
Шәвһо әжә хисирәнүт мәҗниһо?
Әжә бирә бәбә, јувој ән уһо?
Гуфдирәнүм һәзизимә, ој Паша,
Гуфдирәнүм һәзизимә, ој Азәр,
Шәв бирәки ә дүл ишму хисирә
Ју мәҗниһо тә сәбәһи, тә сәһәр.
Јә кәм бәгдә Паша һәзиз хәләфмә,
Јә кәм бәгдә Азәр һәзиз хәләфмә,
Хисирәнүт, шор сохдәнүт дүлмәрә,
Ә сәр синә дәс хушдәрә вәнорә.

А ЗАЛУМ

Нәс шунохдә гоһум чүни, јод чүни
Јод дусдтүни дусдиш дүшмән, а залум!
Ә дүлмә һисд јә офтоһә аташи.
Күр хушг имбу офдогә дан, а залум!

Догиш нитов ә ју гүссә тоб дорә,
Дүшмәнигә вәги хәнжәл күш мәрә,
Дәрјоһ гәмә рәһә сохдәј ә сәрмә,
Ә и кортү шори јомон, а залум!

Зуһун нисди гоф сохдәгор чумтүни,
Ју јә хәнжәл, јә мил нисди бәс чүни?
Кох күшдәни, коһиш зүндә сохдәни,
Чоллоди тү, гујгә инсон, а залум?

М Ә Р Ә

Лојлог ән Дәлидог пој васал бошу,
Билоғһо тар соху һәр сәһәр мәрә.
Фүрсит әз зәрдәгүл, әз кәкликоту
Пој гәрдү бијофу, кују дәрмәрә.

Жәнәт Истисура гәдим нуми һисд,
Овһои дәрмуни хәбәр ән ки нисд,
Инжигә Вургунә чәнд һәмдәми һисд,
Гирошдә әз дүлмә јә хәбәр мәрә.

Данки мәш ә дүнјоһ сорәгүм, сәсүм
Әжәгә зиһисдә јә дүлә вәссүм,
Әз хәлг јә таза гоф, јә мәсәл шинүм
Нәбугә дүл нидү јә нәфәр мәрә.

Бијов пирә Шәмшир саз гүрдә ә дәс,
Ә һәсәл Кәлбәжәр нибу јә әвәз,
Гирорим әз тәнгә рәһһо ә сәр һәсб,
Ә дүлмә јә һәсб һисд, јә јәһәр мәрә.

ДҮНҮОҺЭ ЭН САКИТ ЖИГЭЖИ

Гэнэ дивонэ бу, дивонэ дүлмэ,
Нэсэ дошдэнбу э зомонэ дүлмэ.
Э һүлом эн сакит, эн дурэ жигэ,
Гулмэрэ сәри бу әритү гујгэ.

Гуфдири јә сэнглә кош имбисдорим,
Гуфдирүм сэнг әрчү гуш имбисдорим.
Э һәсму мигәшдим нәфәс кәширә,
Дијә нивинирим руј эн хорирә.
Дуво мисохди тү минүк дәшәндә,
Јә кәм михисири э сәр гул бәгдә.

Гуфдири ки, гушә мидәдүт зури,
Э сэнг нивохурут сохдә бәдкори.
Гуфдирүм хуб нисди сэнг бисдоримкә,
Вәгүрдә э бору мибофут бәлкә.

Сухдим э и истәк, э и һәшгәвоз
Пој диләк дүлһојму һәр вәхт бошу шор.
Бәдәни чухдән сэнг бирәгорһорә,
Э гәди имуним сэнг нә бирәгор.
Һәлә э мүһбәт бовор сохдәним,
Сухдә э хок гәриш бирәним иму.
Ој худо, јә сэнг сох э дувор муним,
Нәбукә гуш бошим варајм э һәсму.

М Ә

Һозор һово зәрәт ә тар ән дүлмә,
Һүломә нә амбар, нә кәминүм мә.
Дирә дү-јәкирә ә хәјол мәһо,
Хәлгә һәм шорији, һәм гәминүм мә.

Дәдәј Гарабогә, Милә, Мугана
Сухит ә сәвгији мәрду-мәрданә,
Ә рәһи жун дорә Азәрбајжонә,
Хүјгирә Күрүнүм, Аразүнүм мә.

Шин тү “Чаһаркаһ“а, шин тү “Татар“а,
Уһо вор дүлһои әдәј һәз дорә,
Әләскәр саз зәнү, Гурбаниш тара
Чаббара, Сејидә овазүнүм мә.

Һисди ә дог рихдә вәрфәш торихи,
Ә дүл иһтиборә, һәшгәш торихи,
Гәдим Гобустана ә чәнд-чәнд сәнги
Нүвүсдә оморә јә јозинүм¹ мә.

Фамилүм һәмишә дүл әдәј сухдә,
Ә гүзәл жанәнһо дүл гурбу сохдә,
Ә и рәһ һәм шори, һәм гүссә хурдә,
Дијә нә гујитки тамарзүнүм мә.

1. Јози - хәт

ҺИНӘР

Һәил попуш вокунд, гуфди чү бугә,
Јә кәм чорчәнки рафд...
Ә сәр пој вәхүшд.
Дәдәј ә руј һово урә гучог зә,
Ә хори, ә һәил дәниши хәндүсд.

Ә сәр руј офдо ју кәнә јә бојгәш,
Дәс хоки хүшдәрә зә ә руј хүшдә.
Һәшданки дик гүрдүт урә ә һово,
Әз офдорәј жигә данусд вәхүшдә.

Жәсарәтиш ини,
Һинәриш ини,
Тү ә и һәшгәвоз һүмүр сох зиһисд.
Ә хок вохурдәки хүшдәнтү вәхиз,
Һәјтәр вәхүшдәрә јә һәјби нисд.

Ә СӘР ГОВРӘЈ НИЗАМИ

Инжо ворвориһо әз ју гуфдирә,
Әдәј мәһо, солһо сакит поисдә.
Гиног оморәки инжо шоһирһо,
Әз шоһири хушдә гоф сохдә нәсда.

Дүлһо фикир сохдә әз нә мүрдәји,
Хәјолһо пар зәрә рафда ә һәсму.
Һәшдсад сал рәһ дәри, мәсафә дәри
Әз зомонәј иму, тә дәврон әну.

Кәнә ә инжигә појмә офдори,
Әдәј һәј додорә, һәј куфдә дүлмә.
И бүзүрг шоһирә ә мәғбәрәји,
Кош јә гәрәулчи имбисдорум мә.

ЭРИ СЭБЭН АМБАР МУНДИ...

Э јор бијор, шор сох мэрэ имбуруз,
Эри бүтүн јараһојмэ мэлһэм бош.
Э рујмэ хэнд јэ јор бирэ имбуруз,
Эри истэк, дилэкһојмэ илһом бош.
Эри сэбэһ амбар мунди...

Һэр дэгийгэ э јор муну имбуруз,
Э һэр жигэ пој хэндэ бу, миңид бу.
Шәјир гујим, мәңни хуним имбуруз,
Вэхтэ эз вэхд гәрд вәгирим гәм нәбу.
Эри сэбэһ амбар мунди...

Курэ бошу пој һовирһо э кинмэ,
Нэ биһил тү эри сэбэһ јэ корэш.
Бәлкэ гүлмэ, јэ кәм бәгдә гиһогмэ
Үлүм бисдо, эзи дүнјоһ рафдүм мәш.
Эри сэбэһ амбар мунди.

ШӘВҺО

Әдәј ә сәр јә гоф бәһс рафданбу
Бовор сохдәгор бу, нә сохдәгориш.
“Ә жун әни дәзгоһ” гуфди јә уста
Һәшданки нүвәһмә бисдо лап гәриш.

И чутам шәвһо бу гуфдирә сәһәт,
Шинирә нә омо дәвһолү сәһо.
Чү кәлә шәвһо бу, чү бүзүрг шәвһо
Нүшд әз һовој хүшдә һоволү сәһо.

Гәбәрлү дәһорә дәмүр диләки;
Шәвһо хунд ју ә и саф диләк хүшдә.
Урә һәлолә нун дорәбу дәзгоһ,
Ә һәлол нун хүшдә шәвһо сохд уста.

БОВОР НЭС СОХДЭНҮМ

“Инсон чик шир хурди”
(Эз шинирэмһо мäsэлэһо)

Шир эн дэдэј...
Чој бирэ у,
У ов бирэ... Ширин бирэ.
Гуфдирэнүт чик бирэ у,
Нэс оморэ бовор мэрэ.

Э лэҗэјмэ томи мунди...
Нэсда и гоф эзки мунди.
Чик бирэкэ чутам бири
Дүлмэрэ һич нэ сухунди.

Эз гэд синэ оморэ ју,
Һич зомон чик нитов бирэ.
Э дүл дэдэј гул зэрэ ју,
Бэлкэш бэгдэ вэдрэморэ.

Ә ҺҮМҮР КҮВӘНМИШ МӘБОШ

Әз әвәл ә һүмүр күвәнмиш мәбош,
Ә омон бәнд бири, омон, ој омон!
Үлүм чум вә гошә ә Һәрәјини,
Ә хуби хуби сох, ә јомон јомон!

Әз јор нәвәдәшә бијо күктүрә,
Кәрәм жофо вини ә Әсли гүрә,
Жиро сох әз астар гофә дузирә,
Нә бијор һич зомон ә кумон, кумон!

Һүмүр сох ә дүнјоһ мәрди-мәрдјонә,
Сухо ә аташ дүл дәрд бәшә хуно,
Нә рих әжә омо ворушә хуно,
Догә дог гуфдирәт, думонә думон.

Ә НОВХАНИНИ

Савзә тәпәһорә рәһһои бурма,
Салхумһој ән шани¹ һисд кума-кума.
Әнгурә сәлхуми,
Гиләји хурма,
Шанирә шәрбәти ә Новханини.

Дәрјоһ урә әзир појһоју дәри,
Гумһо ә јә рачә холи бәнзәри,
Дүлмәрә Һәшглү сохд Һәрүс-духдәри,
Дәрјоһә ләзәти ә Новханини

Инжигә һүрмәт һисд ә дусд, ә гиног,
Гүлһо јә офтои, лаләһо чирог,
Ој хонум,
Ој Һәрүс,
Кәш бурајм ә бог,
Инсонә һүрмәти ә Новханини.

Кәшит әз ов гуји јә гоб дит мәрә,
И тәншур гүзәлһо сухунд дүлмәрә,
Пој сохум зирчуми мә јә духдәрә,
Гүзәлә гимәти ә Новханини.

Ә гәд гум нәдара зәһмәти Таһир,
Әз бог гирор бура рәһәти, Таһир,
Һисди һәр жигәрә жәнәти, Таһир,
Бокурә жәнәти ә Новханини.

1. Шани-нум әнгур

ЈӘ ЗӘН ӘДӘЈ ТӘН ШУШДӘ

Әдәј ә никәрә јә зән тән шушдә,
Һәшданки кутуми ә сәр сәнг нүшдә.
Дәрә үшүг пури,
Гүл-чичәк пури,
Дәрә ә гүл ухшәш јә Һәрүс бири.
Әз кин дог винирә урә Һәилһо,
Әз Һәрәј булутһо чум зәрә офто.
Ә гәд ов Һәшгәвоз тов дорә сәнгһош,
Әдәј оһ кәширә әз дүлһо догһош.
Һәшданки јә шори вокунди бәдән,
Ләпирһој хүшдәрә шәндә ә сәр зән.
Гүлһо ә ов дорә әдәј хәндәрә,
Булутһош фирсорә мочһој хүшдәрә.
Әз сәр дог ә Һәсму варафда тарлан,
Гүјигә јә таза ов офдә тарлан.
Ју зәнә сипирә ковтәр данусдә,
Гүј сохдгә мидану вәгүрдә бәрдә.

Ә ГӘД...

Нәс нишдә и Һүлом Һүмүр сохум мә,
Мүрдә рафдининүм ә гәд ән Һәсрәт.
Әз дүл гирошдәрә нидану дүнјоһ,
Сурирә миданум ә гәд ән Һејрәт.

Һәрүси јә куки дәдәј нирасү,
Һүмүрә шорији ә Һәј нирасү,
Дәсмә ә дог, аран тә кәј нирасү?
Бугулмиш бирәнүм ә гәд ән гејрәт.

Бәхш сох Мәммәдә, ој дәдә кәндмә,
Әз тү дур офдорум бисдо гәм, дәрдемә
Рузһорә јә рузи јә јор хосдум мә,
Пуч бисдо Һүмүрмә ә гәд ән хиффәт.

ГҮШВОРҠО

У духдәрә гуширә әдәј бәзәк дорәнит
Мәш су гүрдә сухдәнүм ишмүрә нисди хәбәр.
Дү-јәкирә дирәки лол бирә зуһунһојму
Дүлмә тир-тир ләрзирә ә түрәвоз бәрабәр,
ГушворҠо, ој гушворҠо.

Дәрд һәрдүјму јәкини әз товун асилмиши,
Тү асиллү әз гушҠо, мәш әз кәшҠо, гушворҠо.
Ју гүзәлә фикири чүни әримә гујит,
И сур ә һәрәј иму пој муну сурә хуно,
ГушворҠо, ој гушворҠо.

Һич нәсданүм чү сохум, лолит, зуһун ишму нисд,
Һәшг, мүһбәт дәшәнди ә гәд әлов дүлмәрә.
Ә гуш хүшдә у духдәр ишмүрә јәсир дошди,
Мәш ә гүзәллик әну гул бирәм, јәсир бирәм,
ГушворҠо, ој гушворҠо.

ХЭБЭРТҮ НИСДИ

Сэртүрә гуз гүрдә эдәј рафдани,
Эз тү хушдэнтүрә хэбэртү нисди.
Әгүлмәрә бәрдә эдәј рафдани,
Эз тү хушдэнтүрә хэбэртү нисди.

Рафдани, и тәһәр рафдајтә гүзәл,
Гошһојтү, чумһојтү, хәндәјтү гүзәл,
Мәрә зулум миди тә кәј тү, гүзәл,
Эз тү хушдэнтүрә хэбэртү нисди.

Әхир ән рафдара јә кәм сох кутаһ,
Эз дәстү и дүлмә пој нә кәшү оһ,
Әдәј винирәнүм, дирәнүм валлаһ,
Эз тү хушдэнтүрә хэбэртү нисди.

Молла Гејбуллара э сәри оморэ эз корһо

ДУВО МИСОХУМ

Нәфәс хушдәрә гули, эз нумаз хундә бихәбәр бирәгор
јә оширә одоми эз Молла Гејбулла пүрси:

— Молла ләлә, э сәр нумаз чү дуво хундикә худо
һәммәјрә э жигәји овурдә?

— Худо истәк бәндәвој хушдәрә һәмишә дорә, бала.

— Ундә кијо и пулә, әримә дуво хун! Пој әримә худо
амбар пул фирсү.

Молла пулә вәгүрд э чиб хушдә но. Бәгдә гуфди:

— Ој бала, әри дуво сохдә мисохум. Әнжәг әри пул
нәһ...

— Бәс эз худо әримә чү хосдәнини, ој молла? — Пүрси
һәммин одоми.

— Әдәј дирәнүм эз пул зијодтә түрә э әгүл миһтожтү
һисди.

— Әгүлә чү сохдәнүм ки, э молла?

— Ә дәстү һисдиһо пулһорә гәдүрирә әри данусдә.

ЭРИ ҺӘЈТӘР БӘБӘ ИШ КӘМИ

Јә руз Молла Гејбулла ә хунә ә зәнәвоз довҫо гүрдә. Чү кәм-кәсирә кори бирәкә зәнә жовоб нәс дорә. Гујикә гунши әз пәсәј чәпәр и вәшмәрдәһорә һәммәјрә шинирә. Молла пој хушдәрә ә бүрү норә сәһәт гунши зуһун хушдәрә дошдә нәсда.

— Ә Гејбулла, зәнтү дү сәһәти бәбәтүрә әдәј вәшмәрдә, тү јә гофиш нәсә гуфдирәни.

— Пој вәшмәрү. һәјтәр бәбәрә иш кәми. Гунши:

— Бәбәјтү чү сохди ки?..

— Дијә чү бијо соху? И зәнә әримә әри хозмуни сохдә бәбәјму рафдабу.

ӘРИМӘ БӘЗӘНМИШ БИРӘКӘ

Молла Гејбуллара зәни әри кәшдә ә бүрү вода-рафдаки һәмишә хушдәрә бәзәк мидо. һәрбој Молла урә дирәки сәр гүрдәнбу әри довҫо гүрдә. Гуншиһо ә гужәвоз уһорә жүро сохдәнбу. Јә руз уһо довҫо гүрдәки һәрәрә әри сокит сохдә гуншиһорә јәкији гуфди:

— Ә Молла, әрчү һој-һорој дәшәндәни? И залумә духдәри әритү әдәј хушдәрә бәзәк дорә...

Молла хушдәрә нәсда дошдә:

— Әримә бәзәк бирәкә, әз хунә рафдаки нәһ, ә хунә оморәки пој хушдәрә бәзәк дү.

ЛАЗИМИКЭ УРЭШ ГУЈУМ...

Молла Гејбулла э һәмум хушдә әри кафел норә уста һорәј зәрәбу. һәмумәш, кафеләш э уста нүшү дорәки гуфди:

— Бирор балајмә, бијо шәрт имурә әзи сәр бурим ки, бәгдә э һәрәјму довҟо нәбу. Гу винүм чү бијо дүмкә?

У вәхthо гәрибә дәб офдорәбу. Устоһо корә э һәр квадрат метри материала пули гәдәр пул исторәнбу. Унә күрә уста материалһорә амбар боһолу дирәки гуфди:

— Молла ләлә, имој имуш э Боку һисди һорә хуно э материал чәнд гәдәр пул дорә омorigә ингәдәр пул вәгүрдәним. Кафел овурдәгорә чү дорәјгә мәрәш унгәдәр миди.

Әзи гоф Гејбулләрә кејфи лап чоғ бисдо:

— Бәгдә әз гофтү вирихдәнинистики?

— Мәрдә гофи јәки имбу,— жовоб до уста.

Молла Гејбулла:

— Бирорзәрәјмә, гоф сохдим, варасд.

Әз диһә мәзәндәји 2-3 бо зәвәр бирә мәзәндәрәрәвоз Молларә рази бирәјрә винирәки устара кејфи лап варафд. Әз дули-жуни сәр гүрд әри кор сохдә.

Кор гүрдә варасдә оморә. Уста әхиринчи бој э сәр сүфрәј Молла әри нун хурдә нүшдә. Сүфрәрә вәчирә

бэгдэ э Молла Гејбулла гуфдирэ:

— Хуб, лэлэј Молла, худо хэјрлү сохо. Имуһој гоф сох винүм э материал чэнд гэдэр пул дорэј? Мэш данусданики инсофсүз нисдүм. Хэјр, шэр бирэки э дод иму расирэни. Јэ кэм эритү мифиром.

Молла дэс хүшдэрэ э руш хүшдэ кэширэ-кэширэ гуфдирэ:

— Балајмэ, һэјтэри... И кафелһорэ эримэ рәһмәтлүг дүсдмэ һәмидэ куки овурди. Э урэвоз эз жовони һовири сохдәм. Мәнәһо бирэки 40 руз мәжлисирэ бәрдүм, јэ гәпикиш пул нэ вәгүрдүм. Кукиш и кафелһорэ эмэ бәхш до.

Уста нәданусд поисдэ:

— Ој мәрд, мэ эдэј пүрсирәнүм э и кафелһо чү дорэј? Молла гоф әнурэ нимәлит бурри:

— Һәј сәһәт әтү гујум, әји кафелһо чү дорәмкә. Э и һаг-һисобовоз э гэд 40 руз э рузи 2 бо Гуран хундәм. Тәхминән 20 бо јасин (дуа) хундәм. Дүнјоһ үлүм - итим дүнјоһини. Рузи эз имбуруз гэдәгә ди әри ки, хосдәникә гураниш, јасиниш хунум.

Устара чуми э кәлләји варафд:

— Ләләј Молла, әзиһо бәгдэ э материалһо јэ чү нэ дорэј?

— Дорәм, бала, дорәм. Рәһмәтлүг һәмидэ кукирә дәси очуг бисдокәш, данусдәни ки, ләңәји һәјвәрәји. Шинирүм ки, эдәј инжо-унжо гоф сохдә ки, Моллара пулирә сә гәти дорәм.

Нәданусдум тоб овурдә.

Устара ә чуми үшүг омо:

— Чәнд гәдәр дори?

— Сәбуртү бошгу, бала, һәј сәһәт гујум. Әмә раст оморәки әз ләһәјмә вадарафдара гуфдурум. Хосдәнигә у гофһорә әритүш гујум.

Уста ә јомон жигә рузә шәв сохдәј хушдәрә ә сәр офдо вә фәгир-фәгир гуфди:

— Молла, худорә одомијини тү. Инсофиш хубә чүни.

— Һә, балајма. Имуһој мә гуфдирәрә ә сәри омори. Хостәјмә уни ки, тү ә дүнјоһ инсоф бирәрә ә сәр бијофдони. Әкәр һәјтәригә бијо ә диһ һисдијо мезәндәрәрәвоз пултүрә әзмә вәки.

ОДОМ, НӘБУГӘ МӘЈМУН

Рузһорә јә рузи Молла Гејбулла ә јә мәжлис әз јаранмиши инсон, әз Одом пәјгәнбәр әдәмбу гоф сохдә. Жовонһорә јәкији гуфди:

— Ди ә телевизор јә нәфәр гоф сох әдәј гуфдирәнбу ки, инсон әз мәјмун һәсул омори. Имуш гуфдирәним ки, әз мәјмун нәһ, һәммәјму әз Одом бирәјм, Имуһој ә ки инонмиш бошим? Чү данум бәбәјмә кини?

Молла Гејбулла әз зир ләв хәндүст вә гуфди:

— Ә јәкиләјмуш бовор нә сох. Чалишмиш сох дәдәјтүрә ә гилиги дара. Һәсул һәгигәтә әтү ју мигују.

Ә ЖӘ ШӘРТӘВОЗ

Һәмишә ә кәрмиһә ә чибә муш вози сохдә Молла Гејбуллара сәхд тәшнә бирә. Јә рүз рәһ әну гәрпүз фурухдәгорһорә әз кини офдорә. Гәрпүз фурухдәгорһо Молларә дирә сәһәт сәр гүрдәнүт мол хушдәрә әри тәһәриф дорә. Молла Гејбулла гәнә рәһ хушдәрә сәр гүрдә әри рафда. Нәһәјәт, һәјосүз јә жовон гәрпүз фурухдәгор урә әз дәси гүрдә:

— Әзу сәр тә ә и сәр ә гәрпүзһо дәниширә-дәниширә әдәј оморәни. Әнжәг һәгиги поисдә жигәјтү инжон. Бијо әтү ә и шәртәвоз гәрпүз дүм вәги бәр: Ширин, гирмизи, назик гобуг вә учуз.

— Чор шәрт лазим нисди, бала. Бијо ә јә шәртләрәвоз ди бәрүм,— гуфди Молла Гејбулла.

Жовон мүштәрирә ә рәһ оморәји шор бирә:

— Шәрттурә гу, гәрпүзә вәги бәр.

Молла Гејбулла:

— Мүфтә ди, бәрүм.

ХЭРҲОРЭ ЖҮҲИРЭ БЭБЭШҮ БЭХШ СОХДИ

Ушколарэ таза варасдэгор јә савадсүзә ҳәил э институт дарафда. Шинирэгорһорэ амбартәкији мәһтәл мундә. Јәкији гуфдирә:

— Ју ки, дү хәрә жүһирә жиро сохдә насдә. 4 имтоһонә дорә э институт чутам дарафди?

— Инжигә әри мәһтәл мундә јә кор нисди. Хәрһорә жүһ бәхширә ҳәилә бәбәшү тә сүрои дори гимәт нүвүсди. Әз бәхш нәрази бирәгор јә хәр нә бири гуфдирә ҳәил бири э институт хундәгор.

ӘРИ МӘНГӘ ҮШҮГИ ЧҮ ПУЛ

Ә Хачмаз э рузһорәвоз үшүгһо нәсә сухдә. Јә руз идорәрә корсохи әри үшүг пули вәрчирә э диһ оморә. Одомиһо урә дирә сәңәт сәр гүрдәнүт әри нәразилүг сохдә. Уһорә јәкију гуфдирә:

— Дәһ рузи иму әз мәнгә үшүги бәгдә јә үшүг нәсә дирәним. Үшүг пули хосдә хүшдәрә бијобур нә сох. Әри мәнгә үшүги чү пул.

ШИР БИЈОР

Ә Боку оморәки сә огузлү шәв бирәнгә э ресторан дарафда. Офисиант әри ән уһо гәдәгә зәрә чиһорә овурдәки гуфдирә:

— Әрәги, чү кәрәк нисди?

— Әрчү кәрәк нисди? Бијор, шир бијор!— Уһорә јәкији э зарафатирәвоз гуфдирә.

Офисиант зарафата э сэр офдорэ.

— Гушэ ширирэ хосдэнит? Һэј сәһэт мијорум. Ва рафда јэ шүшэ эрэги овурдэ. Мәһлүм бирәки, офисиантиш огузлүни. Ју хурдэ-бәрдэ вараstäки э сэр пој нәсда поисдэ огузлүһој хүшдэрэ тә ләһэј дәр э рәһ дәшәндэ.

— Ој һәмшәһәриһојмә! Ишму шир гәдәгә зәрә-зәрә э и руз офдорәјт, әкәр эрэги гәдәгә мизәриткә ундә э чү һол мијофдорит?..

70 САЛ ХУРДӘЈ ЧҮ СОХДӘЈ КИ?

Духдир Нурәддинә э кини јэ пирә зән оморә.

— Әз чү нәрәһәт бирәни?

— Иштоһмә нисди, нәсданүм хурдә.

— Чәнд салаји тү?

— 70 сала.

— Ој хәһәр! Пирә зәни, 70 сал хурдәј чү сохдәј ки? Нәсдани хурдә, нәху!..

СӘК ИМУРӘ Э ДҮМИ БӘНЗӘМИШ СОХДӘ

Нуми Азәр бирә јэ мәрдә әз гунши диһ јэ гиноги оморә. Нун хурдәки куки э бәбәј хүшдә гуфдирә:

— Ихтијор ди, јэ гоф пүрсүм.

— Нибу!.. Әз ләһәјтү хубә гоф нивәдиров.

Гиногә э гофирәвоз һәил гоф сохдәни бирә. Ју әз бәбәј хүшдә пүрсирә:

— Бәбә, и мәрдә бигһои әрчү э дүм сәк иму бәнзәмиш

сохдә?

Гиног пәрт бирә. Бәбә гуфдирә:

— Мә әтү нә гуфдирүм, пој ҳәил гоф нә соху, әзу
хубә гоф нивәдиров.

ҺӘҢ СӘҢӘТ ҺӘҢФМӘРӘ ӘДӘҢ ВӘДӘШӘНДӘНҮМ

Мухослү Шабан тәхсири бисдо—нәбисдо ә пишоһи
оморә ҳәилһорә гүрдә куфдә. Әз ју ирә сәбәбирә
пүрсирәнүт:

— Бәгдәһо иһорә јәкији прокурор, јәкији милис, јәкији
сәдр, јәкији духдир, јәкијиш шәһәрә кәләи бирәнини,
ә сәр иму турп кошдәнинүт, һәҗ сәҗәт һәҗфмәрә әдәҗ
вәдәшәндәнүм ки, әри бәгдә нәмуну.

РАШБИЛ БЕН ШАМАЈ

Шоһир Рашбил бен Шамај Америкарә ә Бруклин шәһәри зиһисдә, шәјрһој хушдәрә ә зуһун жуһури вә Азәрбајжони нүвүсдә. Ә гофһој әну амбара мәһһниһо нүвүсдә омори. Иму ә и китоб шоһирә әз бүзүргә Низами Гәнжәви сохдиһо бәһзи тәржумәһорә әдәј дорәним. Ә зуһун дәдәји суфдәүмүн бои и офоризмиһо әдәј руј үшүг дирә.

ӘЗ ПОЕМӘЈ

“ХОСРОВ ВӘ ШИРИН“

Мәјил ки, гофһојтү лап руру буру,
Бил јәки сад нәбу, сад бил јәки бу.

Дор тути бәһәрә ә хори шәндә,
Бирәјирә ә зир тәпүк дәшәндә.

Гүл шәффт бу гуфдирә тәлүрә гәл гүрд,
Әри дузи гәмиш нум шәкәр вәгүрд.

Гүвәнмиш бирәгор тәпәгсүз мундә,
Гүвәнмиш нәбирә шор сохдә мәрдә.

һәр әз дәдәј бирә һәили мәгәр?
һәр гүл һәсәл нидү, һәр гәмиш шәкәр.

Эз јор нэвэдэшэн дүнјоһ шаһмати,
Э дү туплэрэвоз имбоши мити.

Хэрэби сохдэјгэ болэ мивини,
Һэммэ гэрдиһорэ дүнјоһ дорэни.

Гузги дузи һисдо у кэлэ һэсму,
Эз тү чү дирэгэ нүвүсдэни у.

Дан сэрхуш бисдогэ јэ кэс эз шороб,
Нидану шуригэ, шитигэ кобоб.

ЭЗ ПОЕМЭЈ

“ЛЕЈЛИ ВЭ МЭЖНУН“

Мара хуно сэр тик нэбош, еј инсон,
Сайл мигирэвуну эз сэр тү зомон.

Эз мэжлис эн шонһо тү бијо дур бош,
Пэмбэ атэш вини сухд јовош-јовош.

Ники э эгүлэвоз оморэ э сэр,
Э хэлг һүрмэт сохдэ хүшдэрэ хуб бэр.

Нэ хурдэ, нэ бэрдэ, јэкиш хисирэ
Үлүк зиндэгуни нидану бирэ.

Јэ сэнг нисдигэ тү, бэјэ бэрдэ нэ мун,
Чулог нисдигэ тү вирих эз пэсэј нун.

Данусдигэ гуллулуг хэлгэ вэрэвун,
Хэлг мидану тү һич нэјор э зувун.

ЭЗ ПОЕМЭЈ

“ИСКЭНДЭРНАМЭ”

Бисдогэ јэ дусд тү әкәр ҳәсүлсүз,
Хәрәби мивини әзу тү гофсүз.

Офто әз һәр чү тәмиз, софи гуфдирә,
Догһош, дәријоһош гәл гүрдә урә.

Јә аслан тәрсикә әз јә сәк әкәр,
У тәпүк мәгүрү әз јә пирә хәр.

Шор бурбун хүшдәрә, һич мәгбун нә бош,
Ә дүлтү дәрд һисдкәш әз руј тү шор бош.

Чәндгәдә әгүлмәнд һисдгәш жовонһо,
Ә мәсләһәт пирһо мүһтожи уһо.

Түш аслана хуно хуто бош кәм ху,
Ғомиш амбар хурдгә тәрсәнгә имбу.

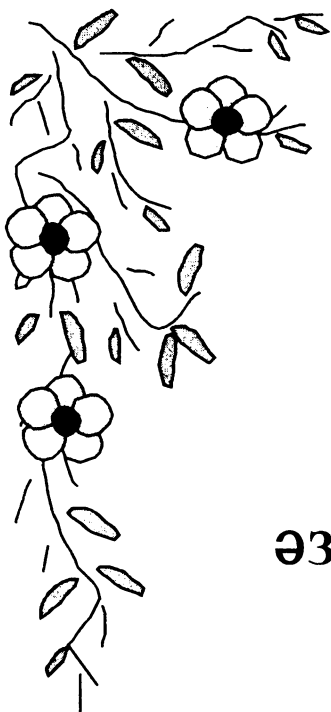
Микәшүт имбәрүт тәнбәлә хәрә,
Әрчү ки гәдәр нисд хурдәј ән урә.

Нә сох хәрәбә гоф әз пәсәјеки,
Хәжәләтиш нә кәш раст оморәки.

Бисдогәш дүм ән мар гүзәл кәһрәбо,
Мар һә мар һесоби, хуб дан тү јәбо.

Әз буш-буш гоф сохдә појун хүшдәрә,
Ләһәрә клит сох, сухун гоф түрә.

ӘЗ УРУСИ

ЈАД МЭРДЭХЭЈ

Һәрдән шинирәнүм иһош жуһури,
Ә мејду нә бирәт довһо бирәки,
Нә поит зу бијојт ә Јад Мәрдәхәј,
Јәбо и жигәрә винишит тәки.

Ә чүл һәшдүмүн сал бисдо Исроил
Сәһиб ән хориһо, ән вишә, ән бог.
Әзи кор ислама хоши нә омо,
Фирсо ә сәр иму туп, түфәнг әнжәг.

Инжо чул, сәһро һисд сәхд довһо рафди,
Һәл бири үлкәрә мозоли, бәхти.
Мивинит ә дузһо, ә чәнд чалаһо
Һәләш Мисраима танкһои мунди.

Ә жәнг вәхүшдәки һәрәбһо бирдән,
Рафд ә Јад Мәрдәхәј гизгинә довһо.
Ки гужлү бисдогә, ки тоб овурдгә
Һич нәһишд дүшмәнә буров пишоһо.

Ишмуш ә Варшава вәхүшдит ә пој,
Ә гәјгу азадлүг, ән ники мундит.
Бәгдә ә Исроил оморит јә руз
Ә нум сәрвор хүшдә кибус вокундит.

Һәшд руз тоб овурдит, тәрс нә данусдит,
Мәрдә сәрвор ишму унжигә жун но.
Ини ә сәр гәлә һәкәл әну һисд,
Поисди әзу жәнг шоһидә хуно.

ВАЛС ОФАКИМО

Имурэ лов сохди бэхд э руј хори,
Мунди э чэнд жигэ дусдһо, гоһумһо.
Эдэј э Урусижэ, э Дашкэнд, Сибир
Э дурэ Америка зиһисдэ уһо.

Эриму Офаким таза бэхти тү,
Инжигэ хуноһо, дусдһо тазаи.
Эжэ бисдоримгэ, эжэ рафдимгэ,
Дирәним гүзәли чүл-чәмән, дузи.

Кәм нәсэ вәжәсдэ куләкһо инжо,
Офтои гумһорэ кәрми дорэ сэхд.
Рәһәт кәширәним һовој сәһрорэ,
Дусдһо дәс имурэ шишигэ чү вәхд.

Тазадан зиһисдэ кәрәки инжо,
Чэнд-чэнд чәтиниһо һисд э пишојму.
Бугэ э кин иму јэ хош нәфәслү
Митајм эз һәр синог гирошдэ иму.

Э шәһәр кәм нисди хиникә шәвһо,
Сухдэ астарәһош эз пәсәјјеки
Дүлмә воисдәки, э сафа һово,
Вәжәим әјәки, гәшдим әјәки.

Ә БАТАН БӘБӘҺО

Ә шәшүмүн клас хундәнүм әдәј,
Јә руз әмә гуфди, хәбәр до дәдәј:
— Ә Гафгаз нә бирәј һич вәхд тү һәлә,
Һәзүр бош унжигә бурајм, ој бала.

Дү руз рәһ оморим ә һәвәсәвоз,
Јә сәбәһ бисдорим ә шәһәр Хочмаз.
Дијә һәјожонмә ә әхир раси,
Ини ә пишојмә Гафгаз поисди.

Нүшдим ә јә мошин оморим јә кәм,
Ә дүлмә дәбири, ә диләкмә һәм.
Ә нәзники кәлә јә һүндүрә дог
Хунәһо вәди бу ә гәд богчә-бог.

Ә гирог никәрә - ә гирог Гудјал,
Күрди гүзүлгүлә Гүбәјмә гәрәл.
Гәсәбәј жуһурһо... Јә кәм ә дәрә,
Тәпәј Шох догирә әдәм винирә.

Ә хунәј тәхтәи данусдә һәммә,
Чәнд сали зиһисдә кәләбәбәјмә.
Ә јормә оморә јә зомонһо ју,
Ә Москов бирәки Талмуд хундәнбу.

Хуб нэс данусдэнүм һэзизэ, кэлэ
Һэдэт јәһудирој догирэ һэлэ.
Энжэг и мөһлүм бу, энжэг и эмэ
Таниш бу һэр жигэј Гүбэ эримэ.

Ә богһо, богчоһо унжигэ гәшдәм,
Әз сәбзә вишәһо чәнд бо гиросдәм.
Әз күпри ә тәнгә рәһәвоз рафдам,
Јә кәм әз хуноһо зәвәр варафдам.

Әз инжо вәдини догһо, тәпәһо
Ә пишој чуммәни говрәј бәбәһо.
У рузһо эримэ һәчи омо ки,
Хунһојму нәзники амбар әјәки.

БЭДБЭХТИ

Шин мэрэ нэ бура, тү ој бэдбэхти,
Э хунэјмэ нэзник нэ бијо һич вэхд.
Дүлһорэ, жунһорэ нэрэхэт нэ сох,
Мэрэ эри дирэ нэсох тү зэхмэт.

Јэ һорој нэ зэрэ гиногэ хуно
Нэ бијо э кимэ, нэ пој э кимэ.
Гэдэһэ вэгүрдэ соглуг нэгу тү,
Гуфдирэ гофһојтү нијов э хошмэ.

Һэр бој тү оморэ нэ сох инжимиш,
Имуһој мэхнимэ үзкэји дијэ.
Ружбэруј поисдэ исэхэт дэниш,
Очуг сүһбэт сохим һэрдүјму бијо.

Кэм нисди сурлүјэ корһојтү түрэ,
Мэрэ һэрэјмэ нист э уһорэвоз.
Ковтэр јуво бофдэ э бун эдэтэ,
Зиһисүд балаһо бијовт э һэвэс.

Нэ дэниш зэхэрлү һэјвунэ хуно,
Оһ, ој бэдбэхти тү чү хосдэ эз мэ.
Дэрһој эн хунэрэ рэхэ норэ тү,
Нэбэр хошбэхтирэ бијо эз дэсмэ.

ЭРИ ВИСОСКИ

Һэрс рихүнд эз чумһо гирисд китара,
Ә мигләј һәминон хирд бисдо сими.
Үлүм Висоскирә бәрд һорој зәрә,
Һүрмәт до үлкәрә артистә нуми.

Чәндгәдә фикир бу, чәндгәдә мүһбәт
Ә мәғниһој әну, ә гоф сохдәји.
Сәси баритон бу, һәр зомон, һәр вәхд
Дүлһорә һәз мидо урә хундәји.

ПИРЭ ЗЭН

Ја гиридәј пирә зән дүлмәрә жофо дорә,
Норәт јурә ә хунә, бәсдәт пәсәј дәрһорә.
Чутам мибу кук-духдәр рәһәт нүшү-вәхүзү?
Әнжәг дәдәј гәм кәшү һәр руз нүшдә гиридү.

Духдәрһој әну зәнә хәбәри нисди бәгәм,
Бәбәсүз кәлә сохди дәдәј уһорә чутам?
Чәнд рузһо, чәнд шәвһо ју чум хүшдәрә нә бәсди,
Чәнд дәрди-сәр винири, зәһмәтәвоз зиһисди.

Мәһо салһо омо рафд дәдәј дијәш пир бисдо,
Һоли, кејфи пис бисдо, ә лүһүф-дүшәк офдо.
Һәрәки ән һәилһо куч сохд рафд ә јә жигә,
Дүл әнурә дәрд, гәм хурд, нә данусд чү гујүгә.

Дијә кәрәк нә бисдо уһорә пирә дәдәј,
Мунд оворә, сәһибсүз һәр руз гиридә әдәј.
Ә гәрдән һич кәс јурә јук бирә нәс воисдә,
Әнжәг әз худо хосдә ә јурд-јуво зиһисдә.

Ја гиридәј пирә зән жунмәрә жофо дорә,
Чутам имбу нәрәһәт нә соху ју дүлһорә?
Һәилһо, нәвәһои нори урә ә хунә,
Ә јәр нәсә овурдә, мунди гиснә вә тәшнә.

Эжи виждон эн уһо? Э чижоһо мунди у?
Эжэ вир сохдэйт урэ, жовоб дит мэрэ ишму?
Чутам мибу дүл дэдэј экэр торик бисдогэ?
Мүһбэтэ э нифрэт дэгиш сохдэт гујигэ.

Ини һэјтэр јэ һүмүр э сэр расирэ эдэј,
Э рэһ һэйл жун дорэ, жофо кэширэ дэдэј.
Эз дүнјоһ рафданини ошир бош, косиб хосдэ,
Шәһм сухундәнүнүт эри э јор овурдэ.

С Э Р Г О Ф

ШƏЈҖŦŦ

ДурнаŦŦ.....	5
Нə бошу.....	6
Бəнəвишə.....	7
Əри Јусиф бен Јохај.....	8
ЖовонŦŦ.....	9
Имбу.....	10
Дəдəјмə, жон дəдəјмə.....	11
Бəлкə.....	12
ДухдəрŦŦј Ершолем.....	13
Ој бирор.....	14
Бисдо.....	15
Ə дүлмə дə.....	16
Нə гəрдə.....	17
Ə Шəртил.....	18
Хајфа.....	19
Шəв ħəрүси.....	20
Шолум фүрсорəнүм.....	21
Түрə.....	22
Бигел дəрбəнди.....	23
Вогошд, јор, вогошд.....	25
ДүнјоŦŦ.....	26
ДəрјоŦ мүники.....	27
Ој фəлəк.....	28
Дəниширə.....	29
БулутŦŦ.....	30
МəтəтиŦŦ.....	31
МүŦбəтə ə рəŦи.....	32
Нибу.....	33
Ај Антон бирормə.....	34
Ə фолчи.....	35
Мəрə.....	36
Натали.....	37
ħəчи дəниш.....	38

Һанукои	39
Чү гујум	40
Ә Меһди	41
Һануко	42
Рүбайһо	43
Гүзәли	45
Әри Јәһәти	46
Раһилә	47

МӘҢНИҺО

Пүрс мәрә	49
Нисди нисд	50
Телмани	51
Сипи мәбош	52
Јә зирчуми нисди мәрә	53
У духдәрә	54
Тәһди мәсох	55
Пули пул	56
Духдәр Ширвони	57
Үлкәр нәвәјмә	58
Бијо, бијо	59
Залум јор	60
Гүлһо	61
Нидүм түрә	62
Дүлмә мунди ә сәртү	63
Пәхили	64
Әз дәс әни духдәрһо	65
Ә духдәр	66
Түни, тү	67
Нә вирих әз мә	68
Гуфдирәм түрә	69
Дүлпәсә бирәнүм	70
Жуһурһо	71
Бирә жигә	72

ГӘЗӘЛҺО

Әжә рафдани	74
Дијә	75
Ә духдәр	76
Түни	77

Нисону.....	78
Әри Јусиф бен Јохај.....	79
Ој дүл.....	80
Нүвүсүм.....	81
Ә јор.....	82
Бијо бу.....	83
Гијмәттүрә.....	84
һәрүсүтүни.....	85
Имбуруз.....	86
Ој гүзәл.....	87
Тәл-Әвив.....	88
Гүзәлһо.....	89
Винирәки.....	90
Шоһирһо.....	91
Кәширәнүм.....	92
Нәс хосдәнүм.....	93
Ошугум.....	94
Гәнә.....	95
Гирисдәнүм.....	96
Јормә.....	97

АЗӘРБАЈЧАН ДИЛИНДӘ

Сор мәни.....	99
Салам кәндәрирәм.....	100
Оху, гардашым.....	102
Нәғмәли мешә.....	103
Гурбан олум.....	105
Чырачгала.....	106
Ај Әһмәд.....	107
Нәвәм.....	109
Агрын алым.....	110
Телманын.....	111
А болгар гызы.....	112
Јағыр.....	113
Бир гыз вардыр Кәнчәдә.....	114
Оғлум Мүшфигә.....	115
Ај Шамил мүәллим.....	116
Нагәван.....	117
Ај алтмыш беш јашым.....	120
Гызылгумда.....	122

Ај Үлвијјә.....	123
Довдаг.....	124
Ајыдаг.....	124
Гардашым.....	123
Јаз кими.....	127
Новруз бајрамы.....	128

ТӘРЖҮМӘҺӨ

Әбдүл-Үла Гәнжәви	
Әз товун Хагани.....	130
Хагани	
Гәзәл.....	131
Гәзәл.....	132
Мәһсәти Гәнжәви	
Рүбаиһо.....	133
Низами Гәнжәви	
Түсүз.....	134
Гурбани	
Мә нидүм түрә.....	135
Фүзули	
Гәзәл.....	136
Аббас Туфарганлы	
Нибу.....	137
Сары Ашыг	
Бојатиһо.....	139
Вагиф	
Нисди.....	141
Ашыг Валех	
Бошум.....	142
Г.Б.Закир	
Мәрә јормә.....	143
Ошуг Әләскәр	
Офдо.....	144
Х.Б. Натәван	
Гәрәнфил.....	145
Молла Жума	
Јә јәк мибу, јә дүдү.....	146
М. Ә. Сабир	
Васала рузһои.....	147

Һәил вә буз.....	148
Аббас Сәһһәт	
Бичин ән кијови.....	149
Абдулла Шаиг	
Гирмизә офто вәдирәмо.....	150
Һүсәјн Чавид	
Кур һәрәбә мәһнији.....	151
Әһмәд Чавад	
Азәрбајжон, Азәрбајжон.....	152
Әлага Ваһид	
Хүшдәнмәнүм.....	153
Сәмәд Вурғун	
Ә һәшг бүзүргә шөһир	155
Рәсул Рза	
Сәјимүн чум.....	158
Кејфли Искәндәр.....	159
Пиләконһо, салһо.....	160
“Мунум јә мирүм“.....	162
Дүнјорә дәрдини	163
Сүлејман Рүстәм	
Јод гүл нидов чирә.....	164
Бура.....	165
Микајыл Мүшфиг	
Мүһбәт.....	166
Осман Сарывәлли	
Хосдә зиһисдә.....	167
Никар Рәфибәјли	
Дурнаһо.....	168
Нәби Хәзри	
Куләкһо.....	170
Ғабил	
Дәдәј мәрә хуни.....	171
Бәхтијар Ваһабзадә	
Дүнјорә.....	173
Балаш Азәроглу	
Мәрә.....	174
Фикрәт Гоча	
Әј кәлә худо.....	175
Нибу.....	175
Нумлү вә нумсүз шејрһо.....	176
Дәрдлү бирәгорһо.....	177

Әли Кәрим	
Мәңһиһорә јувои.....	178
Мәммәд Араз	
А Залум	179
Нәриман һәсәнзәдә	
Мәрә	180
Дүнјоһә ән сакит жигәји.....	181
Фамил Мехди	
Мә.....	182
Һидајәт	
һинәр.....	183
Ә сәр говрәј Низами	184
Әри сәбәһ амбар мунди.....	185
Ајаз Вәфалы	
Шәвһо	186
Бовор нәс сохдәнүм.....	187
Фикрәт Садыг	
Ә һүмүр күвәнмиш мәбош	188
Сәһраб Таһир	
Ә Новханини.....	189
Јә зән әдәј тән шушдә.....	190
Мәммәд Исмајыл	
Ә гәд.....	191
Шаһмар Әләкбәров	
Гушворһо.....	192
Фаиг Балабәјли	
Хәбәртү нисди.....	193
Атабаба Исмајылоглу	
Дуво мисохум.....	194
Әри һәјтәр бәбә иш кәми.....	195
Әримә бәзәнмиш бирәкә.....	195
Лазимигә урәш гујум.....	196
Одоми нәбугә мәјмун.....	198
Ә јә шәртәвоз.....	199
Назим Һүсејли	
Хәрһорә жүһирә бәбәшү	
бәхш сохди.....	200
Әри мәнгә үшүги чү пул.....	200
Шир бијор.....	200

70 сал хурдэј чү сохдэј ки?.....	201
Сэк имурэ э дүми бээнмиш сохдэ.....	201
Һэј сәңәт һәјфмәрә әдәј вәдәшәндәнүм.....	202
Рашбил бен Шамај	
Эз поемәј “Хосров вә Ширин“.....	203
Эз поемәј “Лејли вә Мәжнун“.....	204
Эз поемәј “Искәндәрнамә“	205

ЭЗ УРУСИ

Вјачеслав Давидов	
Јад Мәрдәхәј	207
Валс Офакимо.....	208
Ә Ватан бәбәһо.....	209
Галина Агаронова	
Бәдбәхти.....	211
Әри Висоски.....	212
Пирә зән.....	213

СИМАХ ШЕЈДА

“Спроси меня“

Сборник стихотворений на татском
и азербайджанском языках

Редактор издания: **Мататия Искаков**

Графика и компьютерный набор: **Шуламит Гитман**

Печать: Типография “Пеледфус“

Хайфа. 2002 год

